اے خُداوند اسی تیرا شکر ادا کردے آں ایس بھائی دے لئی جہدی رائیں اسی تیرے پاک کلام نوں سِکھدے آں۔ تیرے نال رفاقت دے لئی اسی تیرے بے حد شُکر گُزار آں۔ اسی تیرے توں منت کردے آں پئی تُو ساڈیاں دلاں نوں کھول تاں پئی اسی تیرے پاک کلام دیاں گلاں نوں سمجھئیے تے اپنے دل دے وچ رکھئیے۔ اسی ایہہ سارا کُجھ تیرے سوہنے پُتر اپنے خُداوند یسوع مسیح دا ناں لیندیاں ہوئیاں منگدے آں، آمین۔

اسی اعمال دی کتاب دے ۱۴ اویں باب نوں پڑھدے پئے آں۔ ایتھے پولوس دے مشنری سفر دے بارے بیان کیتا گیا اے۔ پولوس تے برنباس بہت دُور دا سفر کردیاں ہوئیاں اکنیم دے وچ پہنچے سن۔ اوہناں دا سفر کُپرس توں شروع ہویا سی تے اوتھوں او پمفلیہ تیکر پہنچے سن۔ تے ایہدے علاوہ او شام تے انطاکیہ پہنچے سن۔ پچھلے سبق دے وچ اسی اوہناں دی اکنیم دے وچ مشنری خدمت دے بارے دے وچ سِکھیا سی۔ اوتھے اوہناں نے خُداوند دے پاک کلام دی مُنادی کیتی سی۔ اکنیم دے وچ بہت ساریاں لوکاں نے خُداوند یسوع مسیح دی خُوشخبری دے کلام نوں سُنیا تے قبول کیتا سی۔ پر اوتھے اوہناں نوں مخالفت دا سامنا وی کرنا پیا سی جدوں یہودیاں نے کُجھ سیاسی لوکاں نوں اپنے نال مِلا لیا سی تے اوہناں نوں اوتھوں نکل جاون تے مجبور کیتا سی۔ تے اوہناں لوکاں نے مِل کے پولوس تے برنباس نوں سنگسار کرنا چاہیا سی۔

اکنیم دے وچ پولوس تے برنباس دی بہت مُخالفت کیتی گئی سی۔ پر ایتھے خُدا نے بہت کم کیتا سی تے یہودیاں، یونانیاں تے رومیاں دی اِک وہڈی جماعت ایمان لے آئی سی۔ پر کُجھ نافرمان یہودیاں نے لوکاں دیاں ذہناں نوں رسولاں دے بارے دے وچ بدگُمان کرن دی کوشش کیتی سی تاں پئی او اوہناں توں قطع تعلُق رہن۔ پر رسول فیر وی دلیری دے نال خُدا دے پاک کلام نوں سُناون دی کوشش دے وچ رہئیے سن۔ پر کُجھ لوکاں نے شہر دے وچ پُھٹ پیدا کر دِتی سی۔ کُجھ لوکی یہودیاں دے ول نوں ہو گئے سن تے کُجھ رسولاں دے ول نوں۔ تے او رسولاں نوں بے عزت کرن دے لئی سرداراں سمیت اوہناں دے اُتے چڑھ آئے سن۔ پر رسول اوہناں توں بچ کے لکاُنیہ دیاں شہراں لُسترہ تے دربے دے وچ نس گئے سن تے اوتھے خُدا دے پاک کلام دی خُوشخبری نوں سُناوندے رہئیے سن۔

لُسترہ او تھاں اے جہنوں قیصر اُگستس دے ولوں ۲۵ ورے مسیح توں پہلاں دے وچ قائم کیتا گیا سی۔ تے ایہدی بُنیادی قیصر اُگستس دی فوج دے قیام دی صورت دے وچ پئی سی۔ ایس شہر دے وچ رلی ملی آبادی دے لوکی وسدے سن۔ تے بہت لوکی کھیتی باڑی دا کم کردے سن۔ تے ہُن پولوس لُسترہ دا رُخ کردا اے پئی او اوتھے خُدا دی مرضی نوں پُورا کرنا جاری رکھے۔ ایتھے سانوں عبادتخانیاں دے بارے ویکھن نوں نہیں مِلدا اے۔ سگوں ایتھے کہانی اِک ہور ای واقعے دے نال شروع ہُندی

اے۔ ایتھے دیاں لوکاں دی آبادی اینی بہتی نہیں سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۴ باب دی ۸ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

تے لُسترہ دے وچ اِک بندہ بیٹھا ہویا سی جیہڑا پیراں توں لاچار سی۔ او جنم دا لنگڑا سی تے او کدی وی نہیں ٹُریا سی۔ او پولس نوں گلاں کردا ہویا سُندا رہیا سی۔

اسی ویکھدے آں پئی پولوس تے برنباس نے خُوشخبری نوں پھیلاون دی غرض دے نال لُسترہ دا رُخ کیتا سی۔ تے اوہدی مُلاقات اِک اجے بندے دے نال ہوئی سی جیہڑا جنم دا لنگڑا سی۔ او نہ تے بھیک منگدا پیا سی تے نہ ای اپنی مدد دے لئی چلاوندا پیا سی۔ او بندہ پولوس دیاں گلاں نوں سُندا پیا سی۔ تے پولوس خُدا دے پاک کلام دی مُنادی کردا پیا سی تے او بندہ بہت ای دھیان دے نال اوہدیاں گلاں نوں سُندا پیا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۴ باب دی ۹ تے ۱۰ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

۔۔تے جدوں ایہنے اوہدے ول نوں دھیان کر کے ویکھیا پئی اوہدے وچ شفا پاون دے لائق ایمان موجود اے۔ تے بڑی آواز دے نال آکھیا پئی اپنیاں پیراں دے اُتے سِدھا کھڑا ہو جا تے او اُچھل کے چلن پھرن لگیا۔

پولس لُسترہ دے وچ خدمت کرن دے لئی گیا سی تے او لوکاں دے نال کلام کردا پیا سی۔ پولس اوس بندے دے ول نوں بڑے دھیان دے نال ویکھدا پیا سی۔ کیوں جے لوقا آپ وی غیر قوم توں تعلُق رکھدا سی تے ایتھے او غیر قوم لوکاں دے وچ خوشخبری دے سببوں خُوش ہُندا ہوئے گا۔ لوقا دی انجیل دے باہجوں اوہنے ایہہ دوجا رسالہ رسولاں دے اعمال لِکھیا سی جہدے وچ اوہنے پاک روح دیاں کماں نوں بیان کیتا سی۔ خُدا نے نجات دے ایس کم نوں نہ صرف یہودیاں دے لئی سگوں غیر یہودیاں دے لئی وی فراہم کیتا سی۔

ایہہ او ای خُدا اے جہنے بنی اسرائیل دی نجات دے لئی اپنے وہڈے کماں نوں کیتا سی۔ تے اوہنے نہ صرف یہودیاں دے لئی سگوں غیر یہودیاں دے لئی وی نجات دا انتظام کیتا سی۔ تے ایہہ بندہ جیہڑا لنگڑا سی او کھلوتا پولوس دیاں گلاں نوں سُندا پیا سی۔ ایہہ او بھید اے جیہڑا خُدا نے کلیسیا دے لئی کھولیا سی تے اوہناں دے لئی جیہڑے قبول کرن دے لئی دل رکھدے سن۔ تے جیہڑے خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان رکھدے سن او ای نجات نوں حاصل کردے سن۔ غیر قوماں نے ایس فضل دے وچوں پایا سی تے او ابدی حیاتی دے وارث ہوئے سن۔ بھاویں جے پولس رسول اوتھے موجود دوجیاں لوکاں دے نال کلام کردا پیا سی پر اوہدا خاص دھیان اوس بندے دے ول نوں سی۔

پولوس دے ایہناں لفظاں دے پِچھے بڑی سوچ سی جدونا وہنے ایہہ آکھیا پئی اوہدے اندر شفا پاون دے لائق ایمان موجود اے۔ اوس بندے دے ایمان دے وسیلے دے نال پولوس اوہدے نال مُخاطب ہُندا اے تے اُچی آواز دے نال اوہنوں آکھد اے پئی اپنیاں پیراں تے اُٹھ کھلو جا۔ ایس بندے دی حیاتی دے وچ روحانی تے جسمانی دوناں طرح دی شفا جاری ہُندی اے۔ تے اِک ای ویلے دے وچ اوہنے دو طرح دی شفا نوں حاصل کیتا سی۔

جدوں اسی خُدا دے پاک کلام نوں پڑھدے آں تے اسی ایہہ جاندے آں پئی سارے معجزے ایمان دے وسیلے دے نال ای رونما ہُندے نے۔ خُداوند یسوع مسیح نے اپنی حیاتی دے وچ لوکاں نوں شفا دیندیاں ہوئیاں ایہہ آکھیا سی جا تیرے ایمان نے تینوں چنگا کیتا اے۔ ایمان دا تعلُق صرف شفا دے نال ای نہیں اے سگوں ایہدا تعلُق بُنیادی طور تے ابدی نجات دے نال اے۔ شفا تے اِک برکت اے جیہڑی ایمان لیاون دے نال حاصل ہُندی اے۔ نویں عہد نامے دے وچ بہت سارے معجزات نے جہناں دے وسیلے دے نال خُداوند یسوع مسیح نے لوکاں نوں برکت دِتی سی، اوہنے لنگڑیاں، انھیاں تے کوڑھیاں نوں شفا عطا کیتی سی۔

جدوں اسی خُداوند یسوع مسیح دیاں تمثیلیاں دے اُتے دھیان کردے آں دوجیاں دی مدد کرنا تے اوہناں نوں نجات دی خُوشخبری دینا ضروری اے۔ اعمال ۱۴ باب دی ۱۱ تے ۱۲ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

لوکاں نے پولس دے ایس کم نوں ویکھدیاں ہوئیاں لُکا اُنیہ دی بولی دے وچ اُچی آواز دے وچ آکھیا پئی آدمیاں دی صورت دے وچ دیوتے ساڈے کول اُتر آئے نے۔ تے اوہناں نے برنباس نوں زیوس آکھیا تے پولوس نوں ہرمیس ایس لئی پئی ایہہ کلام کرن دے وچ سبقت رکھدا سی۔

ایہہ معجزہ دوجیاں معجزیاں توں کُجھ ہٹ کے ویکھن نوں مِلدا اے۔ کیوں جے ایس توں پہلاں سانوں شفا پاون والیاں دی کوشش دے بارے دے وچ وی ویکھن نوں مِلدا اے۔ پر ایتھے اسی ویکھدے آں پئی پولوس اوہدے حال نوں ویکھدیاں ہوئیاں اوہدے ایمان دے مُطابق اوہنوں شفا دیندا اے۔ خُدا دا پاک رُوح ایہہ جاندا اے پئی اوہدے اندر ایمان ہے یا نہیں۔ اسی اپنی ذات دے وچ کوئی پیمانہ نہیں رکھدے آں پئی اسی اپنے ایمان نوں جانچ سکئیے یا اوہدی پیمائش کر سکئیے۔

خُداوند یسوع مسیح نے سارے معجزیاں نوں ایمان نوں ویکھدیاں ہوئیاں نہیں کیتا سی سگوں اوہنے خُدا دے جلال دے لئی بہت سارے معجزات تے عجیب کم کیتے سن۔ خُداوند یسوع مسیح دے ہر اِک معجزے دا تعلُق خُداوند یسوع مسیح دے ناں نوں جلال دینا سی۔ جیویں پئی لعزر نوں جیوندیاں کرنا تے

نائن شہر دی بیوہ دے پُتر نوں جیوندہ کرنا۔ ایمان توں مُراد صرف شفا پانا ای نہیں اے۔ ایہدے توں مُراد خُداوند خُدا دے نال تعلُق تے وابستگی دا اظہار اے۔ شفا تے او برکت اے جیہڑی ایمان دے وسیلے دے نال مِلدی اے۔ تے صرف ایہہ ای نہیں سگوں دوجیاں روحانی تے جسمانی برکتاں وی خُدا عطا کردہ اے۔ خُداوند یسوع مسیح دیاں حواریاں نے خُدا دے ناں دے جلال دے لئی مُنادی کیتی سی۔ اوہناں دے لئی ایہہ بہت ای چنگی گل سی پئی اوہناں نوں خُدا دے ناں دی مُنادی دے لئی بھیجیا گیا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی پولوس تے برنباس نے بہت خُوشی تے دیانتداری دے نال مُنادی کیتی سی۔ پولوس تے برنباس نے او ذمہ داری نوں پُورا کیتا سی جیہڑی پئی اک گوانڈی نوں کرنا چاہیدی سی۔ جیویں پئی خُداوند یسوع مسیح نے تمثیل دے وچ ایہہ سِکھایا سی تے نیک سامری دی تمثیل نوں پیش کیتا سی۔

تے ایویں ایس بندے نے اپنے لنگڑے پن توں شفا حاصل کیتی سی۔ تے او اوس ای ویلے اُٹھیا تے خُدا دی حمد کرن لگیا سی، ایہدے توں خُدا دا جلال ظاہر ہویا سی۔ ایہہ اِک کُھلی تھاں سی تے پولوس ایتھے ساریاں دے رُوبرو خُدا دے پاک کلام نوں پیش کردا پیا سی۔ تے ایہہ نوجوان بہت ای دھیان دے نال خُدا دے پاک کلام نوں سُندا پیا سی۔ تے پولوس نے وی اوہدے ول نوں دھیان کیتا تے ایویں خُدائے پاک روح نے پولوس دی راہنمائی کیتی سی تاں پئی ایس بندے نوں شفا عطا کیتی

جاوئے۔ تے خُدائے پاک روح نے پولوس دی مدد کیتی سی پئی او اوس بندے دے اندر موجود ایمان نوں جانچ سکے۔

پولوس دی کیتی جاون والی مُنادی توں مُتاثر ہُندیاں ہوئیاں اوہناں نے اوہنوں ہر میس آکھیا، جیہڑا پئی اوہناں دے یونانی دیوتا دا ناں سی۔ اکونین نامی بندے نوں اوس دیوتے دا اوتار سمجھیا جاندا سی تے ایہہ شہر اوہدی ملکیت سی۔ پولوس تے برنباس نے انطاکیہ دے وچ وی خُدا دے پک کلام دی مُنادی کیتی سی۔ پر اوتھے اوہناں دے لئی ایویں دے الفاظ نہیں بولے گئے سن سگوں اوتھے اوہناں دی مخالفت کیتی گئی سی۔ تے سیاسی منصوبے دے تحت اوہناں نوں اوتھوں نکل جاون تے مجبور کیتا گیا سی، سگوں او تے اوہناں نوں سنگسار کر دینا چاہندے سن۔

پولوس تے برنباس ایہناں دیوتیاں دے ناواں تے اوہناں دی تاریخ توں واقف سن تے او ایہہ وی سمجھدے پئے سن پئی کیوں اوہناں نوں اوہناں دیاں ناواں نوں سدیا جاندا پیا اے۔ او اوہناں دی متہنادی توں ایہنے راضی ہوئے سن پئی او پُکار اُٹھے سن پئی آدمیاں دی شکل دے وچ ساڈے کول دیوتے اُتر آئے نے۔ اوہناں نے برنباس نوں زیوس تے پولوس نوں ہر میس آکھیا سی۔

یونانی تاریخ دے وچ ہر میس نوں زیوس دا پُتر آکھیا جاندا سی۔ ہر میس تقریر کرن دے وچ ماہر سی تے تاریخ ایہہ بیان کردی اے پئی او بولن دے وچ بہت خُوش اسلوب سی۔ زیوس نوں دیوتیاں دا قاصد

خیال کیتا جاندا سی تے ایہنوں مشتری دا ناں دِتا جاندا سی۔ اوتھے دیاں لوکاں نے اوہناں نوں اپنی مادری زبان دے وچ اپنے دیوتے تصور کیتا سی۔ اوتھے دے لوکی اپنیاں دیوتیاں دے ناواں توں منسوب سن تے اوہناں نے ایویں خُوشی نوں ظاہر کیتا سی پئی ہرمیس تے زیوس اوہناں دے کول آئے نے۔ ایہناں دوناں دیوتیاں دا تعلُق قدیم یونانی تاریخ دے نال سی تے او اوتھے دے عظیم دیوتے سن۔ اوتھے زیوس دا اِک مندر وی سی تے شہر دے وچ بہت ساریاں تھاواں تے اوہناں مجسمے وی لگے ہوئے سن۔ جدوں پولوس نے اوہناں دے نال کلام کیتا تے اوہناں نے اوہدی خُوش بیانی توں مُتاثر ہُندیاں ہوئیاں اوہنوں ہرمیس توں تشبیہ دِتی سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۴ باب دی ۱۳ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے زیوس دے اوس مندر داپُجاری جیہڑا اوہناں دے شہر دے سامنے سی، بیل تے پُھلاں دے ہار پھاٹک تے لیا کے لوکاں دے نال قُربانی کرنا چاہندا سی۔

ایہدے علاوہ وی یونانیاں دے شہر سن تے او زیوس دا مندر شہر دے بالکُل سامنے موجود سی۔ ایتھے پُھلاں دے ہار پھٹک تے پواوئے جاون دے بارے ذکر مِلدا اے پر سانوں ایہہ نہیں پتہ اے پئی ایہہ پھاٹک شہر دا اے یا مندر دا۔ تے مندر داپُجاری جیہڑا یقیناً اوہناں وچ قابلِ عزت شخصیت سی اوہنے وی پولوس تے برنباس نوں جی آیاں نوں آکھیا سی۔ تے اوہناں نوں دیوتا جاندیاں ہوئیاں اوہناں دا

استقبال کردے پئے سن۔ ایہدے نال نال او اوہناں نوں شہر توں باہر مندر ول نوں لے گئے سن۔ پر پولوس تے برنباس اوہناں نوں سمجھدے پئے سن پئی اوکیہ کردے پئے نے۔ او زیوس نوں وی جاندے سن تے ہرمیس دے بارے وی اوہناں نوں پتہ سی پئی او تقریر کرن دے وچ ماہر دیوتا سی۔ تے اوس سارے شہر دے لوکی زیوس نوں پُوجدے سن۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۴ باب دی ۱۴ تے ۱۵ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

جدوں پولوس تے برنباس نے ایہہ سُنیا تے اپنے کپڑے پھاڑدیاں ہوئیاں لوکاں دے وچ جا کُودے تے پُکار پُکار کے آکھن لگے پئی لوکوں تُسی ایہہ کیہ کردے او؟

پولوس تے برنباس دیوی دیوتا دے قانون نوں جاندے سن تے ایہہ وی پئی لوکی اوہناں دے نال کیہ کرن والے سن۔ او اوہناں دے پرستش دے طریقے نوں وی جاندے سن ایس لئی او اوہناں نوں ایویں دا ردعمل وکھاوندے نے جہدے توں او اوہناں نوں ایویں کرن توں ڈکنا چاہندے سن۔ او جِنے وی لوکی اکٹھے سن اوہناں ساریاں نے اوہناں دے لئی گانا وجانا شروع کر دِتا سی۔ جدوں رسولاں نے اوہناں دے گاون وجاون دی واج نوں سُنیا سی تے اوہناں نے اپنیاں کپڑیاں نوں پھاڑیا تے اوہناں دے وچ جا کُدے۔ ایہہ اوس مُنادی دے نتیجے دے وچ سی جیہڑی پولوس رسول نے یونانی زبان دے وچ کیتی سی۔ او اوس پاک کلام نوں سُندیاں ہوئیاں ایہہ پُکار اُٹھے سن پئی اوہناں دی وچکار دیوتے آدمیاں دی

شکل دے وچ آ موجود ہوئے نے۔ اوہناں نے پولوس دے اصل مقصد نوں نہ جاندیاں ہوئیاں اوہنوں صرف فنِ تقریر دے وچ ای ماہر خیال کیتا سی۔ تے او اوہدے مضمون دے اصل مقصد نوں نہیں جان پائے سن۔

رسول اوہناں دے ایس کم نوں ویکھدیاں ہوئیاں ناراض ہوئے تے اوہناں نے اپنیاں کپڑیاں نوں پھاڑدیاں ہوئیاں اوہناں نوں ایویں کرن توں منع کیتا۔ کیوں جے اوتھے موجود ہر بندہ اوہناں نوں دیوتا ای خیال کردا پیا سی۔ تے اوہناں نوں منع کردیاں ہوئیاں اوہناں لوکاں نوں آکھیا پئی تُسی ایہہ کیہ کردے پئے او؟ اعمال ۱۴ باب دی ۱۵ویں آیت دے ایس حصے دے وچ ایویں بیان اے:

۔۔۔اسی وی تُہاڈے ہم طبیعت انسان آں۔۔۔

اعمال دی کتاب دے وچ ایہہ پہلا موقع اے جدوں پولوس تے برنباس نوں لُسترہ دے وچ رسول آکھدیاں ہوئیاں مُخاطب کیتا گیا سی جیویں پئی ۱۴ ویں آیت دے وچ بیان کیتا گیا اے۔ تاں وی ایتھے رسول دا لقب لُسترہ دیاں لوکاں دے ولوں نہیں سگوں لکھاری لوقا دے ولوں بیان کیتا گیا اے۔ تاں وی اسی ایس گل نوں جاندے آں پئی پولوس نوں رسول دا لقب تے خدمت تے اوس ای ویلے مِل گئی سی جدوں اوہنوں سدیا گیا سی۔ تے اوہنوں مخصوص کیتا گیا سی اوس کم دے لئی جہدے لئی اوہنوں خُدا نے بُلایا سی۔

اسی ایہہ وی آکھ سکدے آں پئی اوہدے ایس پہلے مشنری سفر دے سببوں اوہنوں رسول دا لقب دِتا گیا ہوئے گا۔ پر اصل دے وچ ایہہ اوہدی خدمت دی پچھان اے تے ایہہ او اہم ذمہ داری اے جیہڑی خُدا دے ولوں اوہنوں سونپی گئی اے۔ ایتھے لوقا وی اوہدی ایس پچھان تے شناخت دا ذکر کردا اے تاں پئی اوہناں نوں ایہہ پتہ لگ جاوئے پئی او خُدا نہیں سگوں خُدا دے ولوں گھلے ہوئے نے جہناں نوں خُوشخبری دا بھید دِتا گیا اے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۴ باب دی ۱۵ آیت ایویں بیان کردی اے:

۔۔۔اسی وی تُہاڈے ہم طبعیت انسان آں تے تُہانوں خُوشخبری سُناوندے آں تاں پئی ایہناں باطل شیواں توں کنارہ کردیاں ہوئیاں اوس جیوندے خُدا دے ول نوں پھرو جہنے اَسمان تے زمین تے سمندر تے جو کُجھ وی اوہناں دے وچ اے پیدا کیتا اے۔

ایہہ او خاص گل اے جیہڑی برنباس نے دلگیر ہُندیاں ہوئیاں اوہناں دے سامنے بیان کیتی سی۔ پئی او کوئی وکھری مخلوق نہیں سگوں او وی اوہناں دی طرح جیوندے جاگدے انسان نے۔ تے ایہدے نال نال او خُدا دی قُدرت نوں وی بیان کردا اے جہنے کائنات دی ہر اِک شے نوں خلق کیتا اے۔ او بیان کردا اے پئی کائنات دیاں باقی شیواں دی طرح او وی خُدا دی مخلوق نے۔ تے لُسترہ دے لوکی وی بالکُل ایویں ای خلق ہوئے نے جیویں کائنات دیاں باقی شیواں خلق ہوئیاں نے۔ او ایس گل دے اُتے

زور دیندا اے پئی اصل دے وچ تُہادے تے ساڈے وچ کوئی فرق نہیں پیا جاندا اے۔ اسی خُدا نہیں آں تے نہ ای اسی دیوتے آں تے نہ ای اسی دوجیاں خُداواں دی طرح آں۔ پولوس تے برنباس خُداوند خُدا دے فرزند سن تے اوہناں دا ایہہ فرض سی پئی او خُدا دے ناں دی مُنادی کرن۔ ایس ای لئی اوہناں نے لوکاں نوں ایہہ آکھیا پئی اجہیا کُجھ نہ کرو کیوں جے او وی اوہناں دی طرح عام انسان نے۔

کیوں جے رسولاں نوں ایہہ پتہ سی پئی ایہہ معجزہ خداوند خُدا دی قُدرت دے نال ہویا اے تے ایہدے وچ اوہناں دا اپنا کوئی کمال نہیں اے۔ او تے رسول نے تے خُداوند یسوع مسیح دے ناں دا پرچار کردے پئے سن۔ پر جیہڑا معجزہ ایتھے ہویا سی اوہدے توں ایویں لگدا اے پئی رسولاں نے بڑی وفاداری دے نال خُداوند یسوع مسیح دے ناں دی مُنادی پیش کیتی سی۔ تے ایہدے نال ای برنباس نے ایہہ زور دِتا سی پئی اوہناں نوں کائنات دیاں دوجیاں باطل شیواں نوں چھڈدیاں ہوئیاں جیوندے خُدا دے ول نوں دھیان کرنا اے۔

باطل توں مُراد بے فائدہ شیواں تے گلاں نے جہناں توں کُجھ وی حاصل نہیں ہُندا اے۔ ایہہ فضول شیواں انسانی جان تے روح دے لئی بے فائدہ نے۔ ایہناں توں کوئی وی روحانی فائدہ نہیں اے تے ایہدا ساڈی نجات تے ابدی حیاتی دے نال کوئی تعلُق نہیں اے۔ اوتھے دے لوکی بہت ساریاں

دیوتیاں تے دیویاں نوں منن والے سن تے او خُدا دی محبت توں بہت ای دُور سن۔ ایس ای لئ او اجہیاں بے فائدہ شیواں دی پُوجا کردے سن جہناں توں اوہناں نوں کُجھ حاصل نہیں سی تے او باطل سن۔ تے برنباس اوہناں نوں ایہہ خُوشخبری دیندا پیا سی پئ او باطل شیواں توں کنارہ کرن تے خُدا دے ول نوں دھیان کرن۔ کیوں جے ایہہ فانی شیواں خُدا نہیں ہوسکدیاں نے۔ تے ایہہ سارا کُجھ اوس خُدا دا خلق کیتا ہویا اے جیہڑا خالق خُدا اے تے جہنے سارے جہان نوں خلق کیتا اے۔ جدوں اسی پُرانے عہد نامے دے وچ دھیان کردے آں تے سانوں بہت ساریاں تھاواں تے ایہہ ویکھن نوں مِلدا اے پئ خُدا اپنیاں لوکاں نوں باطل شیواں نوں منن توں منع کردا اے۔ تے او بہت ساریاں گلاں دے وچ خُدا نوں ناراض کردے سن کیوں جے او بہت ساریاں دیویاں دیوتیاں دے پیروکار ہوجاندے سن۔ تے اپنیاں نافرمانیاں دے سببوں او کئ واری غیر قوماں دے ہتھوں دُکھ وی اُٹھاوندے سن۔

پُرانے عہد نامے دے وچ واضح ثبوت اے پئ خُداوند اسرائیل دا خُدا قادر خُدا اے تے او ای ہر اِک شے دا خالق تے مالک اے۔ اوہے ای ساری کائنات نوں خلق کیتا اے۔ او خالق اے تے سارا اینہاں شیواں نوں انسان دی ضرورت دے لئ خلق کردا اے۔ خُدا دے وچ ایہہ قوت اے پئ او انسانی تاریخ نوں جاری رکھدا اے۔ ایہہ لُسترہ دیاں لوکاں دے لئ خُوشخبری اے۔

برنباس دی گل توں ایہہ مُراد سی پئی اوہناں دیاں دیوتیاں دے وچ کُجھ سکت نہیں اے۔ او بے جان شیواں نے تے اوہناں توں کُجھ حاصل نہیں اے۔ پولس تے برنباس ایس گل دا پرچار کردے پئے نے پئی ساڈا خُدا فضل تے اطمینان تے نجات نوں عطا کرن والا خُدا اے۔ او پاپاں توں رہائی ابدی حیاتی دا مالک اے۔ اوہدی موجودگی تے رفاقت دے نال ابدی شیواں حاصل ہُندیاں نے تے او ای ایہناں نوں سانوں مُہیا کردا اے۔ ایس توں پہلاں پولوس وی ایس ای گل دے اُتے زور دیندا پیا سی پئی اوس خُدا نے بنی نوع انسان دے لئی سب کُجھ مُہیا کیتا اے خاص طور تے نجات نوں مُمکن کیتا اے۔ اوس پولوس دے بولدے ویلے اوہ بندہ اوہنوں دھیان دے نال سُندا پیا سی جہدے وچ پولوس نے جانیا سی پئی شفا پاون دے لائق ایمان اے۔ تے او اوہناں گلاں نوں دھیان دے نال سُندا پیا سی جہناں گلاں دیاں پیشن گوئیاں پُرانے عہد نامے دیاں نبیاں دے وسیلے دے نال کیتیاں گئیاں سن تے اوہناں دی تکمیل یسوع مسیح دے وسیلے دے نال نویں عہد دے وچ ہوئی سی، ایہہ خُوشخبری اے۔

ایویں اپنے کلام دے وچ، پیغام دے وچ تے ہرمیس تے زیوس دیوتا دے اگے قُربانی چڑھاون توں منع کرن تے اوہناں دی راہنمائی کرن دے وچ اوہناں نے ایہہ واضح کر دِتا سی پئی ابدی حیاتی تے نجات دیون والا او ای اے جہدی او مُنادی کردے پئے نے۔ تے اوہناں نے آکھیا پئی ایہہ قُربانی اوہناں دے لئی نہیں سگوں جیوندے خُدا دے اگے چڑھاون دی لوڑ اے۔ تے پاپاں دی مُعافی دے لئی

اوہدے حضور دے وچ جُھکن دی لوڑ اے۔ کیوں جے خُداوند یسوع مسیح نے ساڈیاں پاپاں دا عوضانہ صلیب دے اُتے دے دِتا اے۔ پہلاں تے او صرف خُداوند یسوع مسیح دے ناں دے خُوشخبری دیندے سن پر جدوں اوہناں نے لوکاں تے اوہناں دے راہنماواں دی دلچسپی ویکھی پئی او اوہناں نوں بطور دیوتا منندے پئے نے تے اوہناں دے لئی قُربانیاں چڑھاوندے پئے نے تے اوہناں نے ساریاں شیواں نوں باطل قرار دے دِتا سی تے ایس حقیقت نوں بیان کیتا سی۔ تے ایویں خُداوند یسوع مسیح جیہڑا جیوندہ خُدا دا بیٹا اے۔ اوہنے انسانی تاریخ دے رُخ نوں تبدیل کر دِتا سی۔

ایس گل دے وچ ہور واہدا لنگڑے بندے دے دھیان کرن دے نال ہویا سی۔ جدوں اوہنے دھیان دے نال سُنیا تے پولس نے اوہدے اُتے دھیان کیتا سی تے اوہنے اپنے ایمان دے سببوں شفا پائی سی۔ تے ایویں او خُدا دے حضور وچ مقبول ہویا سی۔ تے باقی لوکاں نوں ہور خُدا دے بارے دے وچ دسن دا موقع مِلیا سی۔ تے اوہناں نوں اوہناں دیاں دیویاں تے دیوتیاں دے بارے دے وچ وی دسیا سی پئی او باطل نے۔ اوس بندے دی شفا اوہدے دل دے وچ پائے جاون والے ایمان دے سببوں سی۔ خُدا جیوندہ تے سچا خُدا اے تے او اپنے قبول کرن والیاں دے اُتے ساریاں برکتاں نوں نازل فرماوندا اے۔

خُدا واقعی ای عادل اے تے محبت دے نال بھریا ہویا اے جہنے اوس بندے دے ایمان دا فوری طور تے جواب دِتا سی تے اوہنے شفا تے برکت پائی سی۔ خُدا ہر ویلے ایویں کرن دے لئی تیار رہندا اے تے او ایویں کرن دی قُدرت رکھدا اے۔

پولس تے برنباس خُدا دے حضور دے وچ وفادار سن۔ تے اوہناں نے لوکاں توں اپنی عزت نہیں چاہی سگوں خُدا دے ناں نوں جلال دِتا سی۔ اسی لُسترہ دیاں لوکاں دے وچ اِک گل ویکھدے آں پئی او بڑے کُھلے دل دے لوکی سن تے اوہناں نے زیوس دے مندر تیکر رسائی حاصل کیتی تے او اوتھے قُربانی چڑھاون نوں تیار ہو گئے سن۔ تے اوہناں نے پولس تے برنباس نوں ایویں عزت دِتی سی جیویں اوہناں دے کول دیوتے انسانی روپ دے وچ آ گئے سن۔ پر پولس تے برنباس بہت خُداواں دی بجائے اِک ای سچے تے جیوندے خُدا دی پرستش کردے سن جیہڑا اوہناں نوں قوت دیندا سی۔ اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۴ باب دی ۱۶ تے ۱۷ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

اوہنے اگلے زمانے دے وچ ساریاں قوماں نوں اپنی اپنی راہ اُتے چلن دِتا تاں وی اوہنے اپنے آپ نوں بے گواہ نہ چھڈیا۔ تے ایویں اوہنے مہربانیاں کیتیاں۔

او ایتھے فیر بیان کیتا پئی خُدا جہنے ساریاں قوماں نوں خلق کیتا اے اوہنے اوہناں نوں مجبور نہیں کیتا سگوں اپنی شفقت دے نال اوہناں دی نگہداشت کردا رہیا تے اوہناں نوں اپنی اپنی راہ دے اُتے چلن

دِتا۔ ایتھے اوہنے مزید تفصیل بیان نہیں کیتی سی۔ او بنی اسرائیل دے خُدا دیاں مہربانیاں نوں یاد دواندا رہیا سی جہنے برکتاں دِتیاں سن۔ خُدا دا پاک کلام ایہہ گواہی دیندا اے پئی لوکی بُت پرستی دی حیاتی بسر کردیاں ہوئیاں خُدا نوں ناراض کردے آئے نے۔ حالانکہ خُدا دا پاک کلام ایہہ گواہی دیندا اے پئی اسرائیل دے خُدا نے ای ساریاں شیواں نوں خلق کیتا اے تے او ای عزت تے بُزرگی دے لائق خُدا اے۔

اوہنے بنی اسرائیل دی راہنمائی کیتی سی تے جدوں کدی او اوہدے توں منحرف ہو جاندے سن تے او اوہناں نوں سکھاوندا سی تے بُت پرستی توں بچن دا حُکم تے ہدایت دیندا سی۔ سانوں پُرانے عہد نامے دے وچ بہت ساریاں غیر قوماں دے بارے ویکھن نوں مِلدا اے۔ خُدا نے بنی اسرائیل دی پرورش کیتی سی تے اوہناں دی بیابانی آورگی دے وچ نگہداشت کردا رہیا سی۔ تے اپنی چُنی ہوئی قوم دے طور تے اوہناں نوں سارا کُجھ مُہیا وی کردا رہیا سی۔

خُدا نے یوناہ دی رائیں نینوہ نوں بچاوندیاں ہوئیاں اپنے رحم دا ثبوت دِتا سی۔ دانی نوں خُدا نے سرفرازی عطا کیتی سی تے اوہدیاں ساتھیاں نوں بادشاہ دی نظر دے وچ سرفراز کیتا سی تے اوہناں نوں مُشکلاں نوں بچایا سی۔ پر بنی اسرائیل نے خُدا دیاں گلاں نوں منن توں انکار کیتا تے ایویں

اوہناں دی سلطنت دو حصیاں دے وچ ونڈی گئی سی۔ تے پہلاں شمالی سلطنت بُت پرستی دے سببوں اسوریاں دے ہتھوں تباہ ہو گئی سی۔

تے اسی ویکھدے آں پئی پولس تے برنباس اوس خالق خُدا دی خدمت دے لئی روانہ ہوئے سن جہنے ساری کائنات نوں خلق کیتا سی تے او اوہناں دی مدد تے حفاظت کردا سی۔ جدوں پئی لُسترہ دے لوکی اپنیاں راہواں تے چلدے پئے سن تے او زیوس تے ہرمیس دے علاوہ بہت ساریاں دیویاں تے دیوتیاں نوں منن والے سن۔ ایتھوں تیکر پئی جدوں شریعت نہ سی اوہدوں وی خُدا نے اوہناں نوں بے گواہ نہیں چھڈیا سی کیوں جے ایہہ کائنات خُدا دے وجود دی گوای دیندی اے۔ تے پلوس تے برنباس اپنی گواہی تے بہت زور دیندے پئے سن تے او خُدا دی قُدرت نوں بیان کردے پئے سن۔ کیوں جے کائنات دا وجود خُدا دی ذات دا عمومی مُکاشفہ اے تے ایہہ خُدا دی ذات دا گواہ سی پئی جیہڑیاں شیواں نوں اسی ویکھدے آں اوہناں نوں کسے نے خلق کیتا اے۔ تے فیر اوہدیاں نبیاں دی رائیں پیشن گوئیاں تے اوہدے خاص مُکاشفے دا بیان اے جہدا وجود یسوع مسیح دی صورت دے وچ ویکھن نوں مِلدا اے۔ یسوع مسیح خُدا دا خصوصی مُکاشفہ اے جہدے وسیلے اوہنے اپنے آپ نوں ظاہر کیتا اے۔ عمومی مُکاشفہ کائنات دیاں شیواں تے ایہدے حُسن دے نال تعلُق رکھدا اے۔ ایہہ سوہنے پھل پُھل پہاڑ دریا تے کائنات دیاں شیواں اوہدیاں گواہ نے۔ اوہنے ایہناں شیواں نوں بنایا اے تاں

پئی لوکی جانن پئی خُدا نے اوہناں نوں خلق کیتا اے۔ تاں پئی لوکی دھیان کرن پئی ایہناں شیواں نوں کنے بنایا اے تے ایہہ کتھوں آیئاں نے، ایہہ کیویں وجود دے وچ آئیاں نے۔ تے او آکھدا اے پئی اوہنے اپنے آپ نوں بے گواہ نہیں چھڈیا اے۔ مطلب ایہہ پئی ایہہ کائنات اوہدے وجود دی گواہ اے تے ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی خُدا نے ای ایہناں ساریاں شیواں نوں خلق کیتا اے۔ اعمال ۱۴ باب دی ۱۷ تے ۱۸ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے اسمان توں تُہاڈے لئی پانی برسایا تے وہڈی وہڈی پیداوار دے موسم عطا کیتے تے تُہاڈیاں دلاں نوں خوراک تے خُوشی دے نال بھر دِتا تے ایہہ گلاں آکھدیاں ہوئیاں لوکاں نوں مُشکل نال ڈکیا پئی اوہناں دے لئی قُربانی نہ کرن۔

ایتھے لُسترہ دیاں لوکاں نوں جیوندے خُدا دی تحقیر توں ڈکن دے لئی کئی دوجے کم کیتے گئے۔ برنباس نے اوہناں نوں خُدا دیاں نعمتاں دی یاد دوائی۔ پئی او ای خُدا اے جہنے تُہانوں سوہنے موسم عطا کیتے نے جہدے وچ اسی وہڈی وہڈی پیداوار حاصل کردے آں۔ ایہہ ای جیوندہ خُدا اے جیہڑا ساڈے لئی اپنیاں نعمتاں نوں عطا کردا اے تے ہر طرح دیاں جسمانی برکتاں نوں عطا کردا اے۔ اہلِ لُسترہ دا ایمان سی پئی زیوس موسم دا دیوتا اے تے او ای ہر طرح دے موسم دے پھل عطا کردا اے۔ تے معاشرتی اعتبار دے نال زیوس نوں فطرت دا دیوتا آکھیا جاندا سی۔

ایویں برنباس نے اوس جیوندے خُدا دے بارے دسیا سی جیہڑا انسان تاریخ دے وچ دخل دیندا اے تے ایہنوں کنٹرول کردا اے۔ تے ایہہ ای خالق خُدا اے جیہڑا کائنات دے نظام نوں سنبھالدا اے۔ ایویں لُسترہ دیاں لوکاں دے لئی وی ایہہ اِک چیلنج سی پئی حیاتی دیاں نعمتاں نوں مُہیا کرنا زیوس دا کم نہیں اے سگوں ایہہ جیوندہ خُدا اے جیہڑا مُہیا کردا اے۔ ایہہ کُجھ چِر پہلاں اوہناں دے اُتے ظاہر ہویا سی جدوں اِک بندہ نوں شفا ملی سی جہدے وچ شفا پاون دے لائق ایمان موجود سی۔ لُسترہ دے لوکی ایس حقیقت نوں نہیں جاندے سن پر خُدا دیاں لوکاں نے خُدا دی قُدرت نوں ظاہر کیتا سی تے اوہناں دا دھیان اوس خُدا دے ول نوں لگایا سی جہنے اوہناں نوں بھیجیا سی۔ تے ایویں او اپنے بھیجن والے دے گواہ سن۔ او زیوس دی پُوجا کردے سن پئی او فطرت دیاں کماں دے وچ عمل دخل کردا اے۔ پر برنباس نے اوہناں دے ایس خیال نوں رد کر دِتا سی۔

رسولاں نے ہرلمحے خُدا دے پاک کلام نوں بیان کرن توں دریغ نہیں کیتا سی۔ سگوں ہر لمحہ اوہناں دے اُتے ایہہ ظاہر کیتا سی پئی خُدا کون اے۔ برنباس اوہناں نوں بیان کردا اے پئی خُدا ای اے جیہڑا اوہناں نوں ہر طرح دے موسم عطا کرن والا اے۔ تے بُتاں دے نہیں سگوں جیوندے خُدا دا پیدا کردہ نے۔ تے ایویں بغیر کسے ڈر تے خوف دے اوہناں نے جیوندے خُدا دی گواہی دینا جاری رکھیا سی۔

بھاویں جے سارے لوکی بڑے جوش دے نال بھرے ہوئے سن تے او پولس تے برنباس نوں اپنا دیوتا تصور کردے پئے سن۔ کیوں جے اوہناں دیاں اکھیاں دے اگے اِک معجزہ ہویا سی تے اِک لنگڑے بندے نے اوہناں دیاں اکھیاں دے سامنے شفا پائی سی، کیوں جے اوہدے اندر شفا پاون دے لائق ایمان پایا جاندا سی۔ او لوکی کلام توں بہت مُتاثر تے معجزے توں بڑے حیران سن۔ تے ایس ای لئی او اوہناں دے لئی بطور دیوتا قُربانی کرنا چاہندے سن۔ پر رسولاں نے اوہناں نوں بڑی مُشکل ڈکیا پئی او قُربانی نہ کرن۔ بنی اسرائیل تے ساریاں قوماں دے لئی نجات دے انتظام نوں صرف خالق خُدا نے کیتا اے نہ پئی کسے دیوتے نے۔ پہلاں رسولاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا اوہدے اُتے ایمان لیائے تے خُدا دی قُدرت نوں جانیا تے رسولاں دی رائیں وی بہت ساریاں لوکاں نے خُدا دی قُدرت نوں جانیا سی تے اوہدے اُتے ایمان لیاوندیاں ہوئیاں نجات پائی سی۔ ہُن برنباس تے پولس غیر قوماں دی وچ مُنادی کردے پئے سن۔ تے لُسترہ دیاں لوکاں نوں سکھاوندے پئے سن پئی اوہناں نوں بُت پرستی نوں چھڈیاں ہوئیاں خُدا دی تلاش کرنا اے۔ تاں وی ایہہ عمومی مُکاشفہ اے جہدے وچ ایہہ فطرت خُدا دی موجودگی نوں ظاہر کردی اے۔ برنباس چاہندا سی پئی او لوکی کائنات دی ہر اِک شے دے اُتے دھیان کرن تے ایہہ سمجھن پئی ایہہ سارا کُجھ خُدا دا پیدا کیتا ہویا اے نہ پئی زیوس دا۔ اوہناں نے ایس توں پہلاں کدی وی جیوندے خُدا دے بارے نہیں سُنیا سی تے نہ ای او اوہدے اُتے

ایمان رکھدے سن۔ او سوچدے ہون گے پئی ایہہ کیہڑے خُدا دی مُنادی کردے نے یا اوہدے نال کیویں رفاقت رکھدے نے۔ تاں وی لُسترہ دے لوکاں دے لئی ایہہ خُوشی دی گل سی پئی اوہناں دے کول خُدا دے کلام دی خُوشخبری پہنچی سی۔ لنگڑا بندے دی شفا اوہناں دی لئی بہت وڈا معجزہ سی۔

جیہڑا بندہ ایہہ قبول کر لیندا اے پئی خُدا نے ای ایہہ سارا کُجھ بنایا اے اوہدے لئی خُدا دیاں ساریاں نعمتاں نوں حاصل کرنا مُمکن ہوجاندا اے۔ تے او روحانی طور تے وی مضبوط ہُندا جاندا اے۔ تے ایویں اوہناں نے لوکاں نوں عمومی مُکاشفے دے وسیلے دے نال خُدا دے بارے لوکاں نوں سمجھایا سی تے خُدا دے وجود تے الوہیت دی گواہی دِتی سی تے اپنے آپ دے لئی قُربانی دیون توں منع کیتا سی۔ تے اعمال ۱۴ باب دی ۱۹ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے فیر کُجھ یہودی انطاکیہ تے اکنیم توں آئے تے لوکاں نوں اپنے ول نوں کر کے پولس نوں سنگسار کیتا تے اوہنوں مُردہ سمجھ کے شہروں باہر گھسیٹ کے لے گئے۔

انطاکیہ دے وچ یہودیاں نے پہلاں وی مخالفت کیتی سی تے اوتھوں لُسترہ ۱۰۰ میل دُور سی۔ ایہہ حاسد یہودی فیر وی چُپ نہ رہے سن۔ انطاکیہ تے اکنیم توں یہودی رسولاں دی مخالفت کرن دے لئی آ گئے سن۔ اوہناں پولس نوں سنگسار کیتا تے اوہنوں مُردہ سمجھ کے شہروں باہر چھڈ آئے۔ یہودیاں نے اوتھے کُجھ لوکاں نوں اپنے نال رلا لیا سی جیہڑی رسولاں دی مخالفت کرن دے لئی راضی ہو گئے

سن۔ ایہناں یہودیاں دے آون توں پہلاں اوتھے کُجھ یہودی تجارت کرن دے لئی آئے ہوئے سن جیہڑے اوہناں دے نال رل گئے سن۔ پر گل ایہہ ہے پئی مُشکلاں دے باوجود رسولاں نے اپنی خدمت نوں ترک نہیں کیتا سی۔ پولس تے برنباس دی خدمت دا نتیجہ ایہہ رہیا سی پئی لُسترہ دے وچ بہت سارے لوکی خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لے آئے سن۔

کسے سنگسار کرنا غیر قوم لوکاں دے لئی اجبنی سی کیوں جے ایہہ سزا دیون دا طریقہ صرف یہودیاں دے وچ ای رائج سی۔ تے ایس سزا دیون توں مُراد وی ایہہ ای اے پئی ایہدے وچ یہودیاں دی ای شرارت سی تے ایہہ اوہناں دا ای منصوبہ سی۔ یہودیاں دا موقف ایہہ سی پئی جیہڑے مذہب دے بارے رسول بیان کردے پئے نے او غیر آئینی مذہب اے۔ ایہہ حکومت دے ولوں منظور شُدہ یا اکثریت دا حامل مذہب نہیں اے۔ سگوں ایہہ صرف خُود ساختہ مذہبی تحریک اے۔

مخالف یہودیاں دے کول اجے رائے وی موجود سی پئی ایس مذہب نوں رومی حکومت وی قبول نہیں کردی اے۔ کیوں جے خُداوند یسوع مسیح نوں صلیب دی سزا دا حُکم پنطُس پیلاطُس نے ای جاری کیتا سی۔ تے اوہدے ای عہد دے وچ خُداوند یسوع مسیح نوں مصلوب کیتا گیا سی۔ تے ایویں یہودیاں نے کُجھ صاحبِ حیثیت لوکاں نوں نال لیندیاں ہوئیاں مذہب دی آڑ دے وچ پولس نوں سنگسار کیتا سی۔ تے اعمال ۱۴ باب دی ۲۰ آیت ایویں بیان کردی اے:

پر جدوں حواری اوہدے آسے پاسے کھلوتے تے او اُٹھ کے شہر وچ آیا تے دُوجے دیہاڑے برنباس دے نال دربے نوں چلا گیا۔

برنباس نوں سنگسار نہیں کیتا گیا سی کیوں جے پولوس کلام سُناون دے وچ زیادہ اگے ہُندا سی۔ تے او فضل دے وسیلے دے نال نجات نوں دلیلاں تے ایمان افروز گواہیاں دی صورت دے وچ پیش کردا سی۔ تے پاک کلام دے وچوں حوالے تے نبیاں دیاں پیشن گوئیاں دا وی بیان کردا سی۔ پولس نے اپنے پہلے ای مشنری سفر دے وچ یہودیاں دیاں عبادتخانیاں تے غیر قوماں دے وچ بہت ای دلیری دے نال یسوع مسیح دی مُنادی کیتی سی۔ تے اوہدے ای ناں دے وسیلے دے نال نجات نوں بیان کیتا سی۔ پولس دے سارے حواری جہناں نے اجے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی او سارے اوہدے آسے پاسے آکھلوتے سن۔ تے پولس اوتھوں اُٹھ کے شہر نوں آیا۔ او سارے اوہدی حالت نوں ویکھن گئے سن پئی کتے اوہنوں مار تے نہیں دِتا گیا۔ پر اسی جانیا اے پئی خُدا نے پولس نوں جیوندہ رکھیا تے او اُٹھیا تے شہر دے وچ واپس آیا۔

ایہہ مُخالفت لُسترہ دیاں غیر ایمانداراں تے انطاکیہ تے اکنیم توں آئے ہوئیاں یہودیاں دے ولوں سی۔ پولس تے برنباس نے جہناں لوکاں دے وچ مُنادی کیتی سی اوہناں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی۔ تے اوہناں دے وچوں کئی لوکی صاحبِ علم تے صاحبِ حیثیت سن۔ اوہناں نے تیمتھیس

نوں چُنیا سی جیہڑا باہجوں کلیسیا دا سر گرم رُکن تے راہنما بنیا سی۔ تے جہدے ناں توں دو خط وی پاک کلام دے وچ لِکھے گئے سن۔ تے ایویں رسول مُشکلاں دے باوجود خُداوند دے پاک کلام دی مُنادی تے خُوشخبری نوں پھیلاوندے جاندے پئے سن۔ کیوں جے اوہناں دے سامنے خُداوند خُدا دے ولوں ایہہ حُکم سی تے ایہہ مقصد سی جہدے تحت او حیاتی نوں بسر کردے پئے سن۔ تے او بنی نوع انسان دی نجات دے لئی حیاتی نوں بسر کردے پئے سن۔ اعمال ۱۴ باب دی ۲۱ آیت ایہہ بیان کردی اے:

تے او اوس شہر دے وچ خُوشخبری پھیلا کے تے بہت سارے حواری کر کے لُسترہ تے اکنیم تے انطاکیہ نوں واپس آئے۔

دربے لُسترہ توں ۲۰ میل دے فاصلے تے سی تے ایہہ شہر سِسلیہ دے باڈر دے نال سی۔ لُسترہ دربے دے مشرق دے وچ سی تے ترسیس دا علاقہ وی ایہدے نیڑے ای سی۔ تے لُسترہ نوں چھدن توں پہلاں پولس نے بہت ساریاں لوکاں نوں خُداوند یسوع مسیح دے لئی جِتیا سی تے او خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیائے سن۔

پولس نے ایتھے مُنادی کرن دے باہجوں اکنیم تے انطاکیہ دے ول نوں رُخ کیتا سی۔ انطاکیہ واپس آون توں پہلاں او اطالیہ دی بندرگاہ نوں گیا سی تے اوتھوں واپس انطاکیہ آیا۔ ایہہ بڑا کامیاب سفر رہیا سی تے بہت ساریاں لوکاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا تے نجات پائی سی۔ دربے دے وچ وی

بہت ساریاں لوکاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی۔ لُسترہ توں تیمتھیس دے ناں پہلا تے دوجا خط لِکھیا گیا سی۔ ایہہ بڑا کامیاب سفر سی جہدے نتیجے دے وچ بہت سارے شاگرد بن گئے سن۔ تے ایویں پولس دے واپس آجاون دے باہجوں اوہناں لوکاں نے خُوشخبری نوں پھیلاون دے کم نوں جاری رکھیا سی تے اپنے ایمان دی گواہی دِتی سی۔ ایہدے نال ایس مذہب دی حقیقت کھُل کے سامنے آگئی سی تے بہت ساریاں لوکاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کر لیا سی تے بہت ساریاں برکتاں نوں حاصل کیتا سی۔ ایویں بہت ساریاں غیر قوم لوکاں نے جیوندے خُدا دی رفاقت نوں حاصل کیتا سی تے حقیقی روحانی حیاتی توں لُطف اندوز ہوئے سن۔ ایہہ ابدی حیاتی دے حصول تے پاپاں دی مُعافی دا وعدہ سی۔ جیہڑا خُداوند خُدا نے پہلاں بنی اسرائیل دے نال تے فیر غیر قوماں دے نال کیتا سی تے ایہنوں پُورا وی کیتا سی۔ تے اوہناں نے وی ایہہ ارادہ کیتا سی پئی او خُدا دے نال چلن گے تے اوہدی پیروی دے وچ حیاتی نوں بسر کرن گے۔ اعمال ۱۴ باب دی ۲۲ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے حواریاں دیاں دلاں نوں مضبوط کردے تے ایہہ نصیحت کردے سن پئی ایمان دے اُتے قائم رہو تے آکھدے سن پئی ضرور اے پئی اسی بہت ساریاں مُصیبتاں نوں سہہ خُدا دی بادشاہی دے وچ داخل ہوئے۔

رسولاں نے اوہناں ساریاں دا حوصلہ وہدایا سی جیہڑے ایمان لیائے سن تے اوہناں نوں ایمان دے وچ مضبوط رہن دی نصیحت کیتی سی۔ ایہناں تِناں شہراں انطاکیہ، اکنیم تے دربے دے وچ رسولاں نوں خاص مُشکلاں دا سامنا کرنا پیا سی۔ ایتھے یہودیاں نے ٹولیاں دی شکل دے وچ مُخالفت کیتی سی۔

رسولاں نے آپ وی مُشکلاں نوں برداشت کیتا سی تے ایہہ ای سِکھایا سی پئی ضرور اے پئی اسی مُشکلاں نوں برداشت کریئے۔ اعمال دی کتاب دے شروع دے وچ ای اسی پطرس، پولس تے دوجیاں رسولاں دیاں حیاتیاں دے وچ مُصیبتیاں نوں ویکھدے آں۔ تے پطرس تے برنباس اپنے مشنری سفر توں واپس آئے تے دوجیاں ایمانداراں دا حوصلہ وہداوندے رہئیے سن۔ ایہہ اِک چیلنج سی جیہڑا نویاں منن والیاں دے حوصلے دے لئی سی۔ اوہناں نوں اپنی ایماندار حیاتی نوں قائم رکھن تے ایہناں مُصیبتاں نوں برداشت کرنا ضروری سی۔ ایتھے ایمان دے بارے گل بات اسم معرفہ دے جاری اے۔ ایمان وجود رکھدا اے تے ایہنوں قائم رکھنا پیندا اے۔ ایہہ بظاہر کوئی ویکھالی دیون والی شے نہیں اے پر ایہہ عقائد دے بغیر پُورا نہیں ہُندا اے۔ ایہہ پاکیزہ حیاتی دا اہم تے بُنیادی جُز اے۔

ایمان توں مُراد کسے دے اُتے بھروسہ تے توکل کرنا اے تے ایویں اسی ایمان دے نال خُدا دے نال پوستہ ہو جاندے آں۔ ایہہ روحانی حیاتی دے نال وابستگی تے خُدا دے نال رفاقت دا ذریعہ اے تے

خُداوند یسوع مسیح دے نال تعلُق دا اظہار اے۔ ایس لئی رسولاں نے دوجیاں دے ایمان دی حوصلہ افزائی کرنا جاری رکھیا سی۔ رسولاں نے شاگرداں نوں سِکھایا سی پئی او ایمان دے وسیلے دے نال خُدا دے نال رفاقت رکھ سکدے نے۔ ایس لئی اوہناں نوں ایمان دے نال وہددے رہن تے مضطوب ہون دی لوڑ اے۔

رسولاں نے جو کُجھ دوجیاں نوں سکھایا سی اوہناں نے آپ اوہدا تجربہ کیتا سی۔ اوہناں نے خُدا دی بادشاہی نوں حاصل کرن دے لئی بہت ساریاں دُکھاں نوں برداشت کیتا سی۔ پاک کلام دے وچ خُدا دی بادشاہی مختلف شیواں نوں ظاہر کرن دے لئی اے۔ کدی کدی ایہدے توں مُراد نجات نوں حاصل کرنا اے۔ کئی واری ایہدا ذکر خُدا دی حاکمیت دے لئی کیتا جاندا اے۔ جدوں پئی خصوصیت دے اعتبار دے نال ایہدے توں مُراد او تھاں اے جتھے اسی خُدا دے نال ابدی حیاتی گُزاراں گے۔ خُدا دی بادشاہی مُستقبل دے وچ خُدا دی حاکمیت اے جیہڑی ہمیشہ قائم رہوئے گی۔ خُدا دی بادشاہی او او میراث اے جہدے وچوں ساریاں ایمانداراں نوں حصہ مِلے گا تے اسی اطمینان دے نال ابدی حیاتی دے وچ محفوظ ہواں گے۔ بنی اسرائیل قوم دیاں بُزرگاں دے نال خُدا نے وعدہ کیتا سی پئی او ایس مُلک دے وچ پردیسی تے مُسافر نے۔ تے نویں عہد نامے دے وچ رسولاں نے ایہدی وضاحت کیتی اے پئی اسی ایس جہان دے وچ پردیسیاں دی طرح حیاتی نوں بسر کردے آں۔

خُدا نے بنی اسرائیل قوم دے نال ایہہ وعدہ کتا سی پئی او اوہناں نوں وعدہ کیتی ہوئی سرزمین دے وچ لے کے جاوئے گا۔ تے اوتھے او حیاتی دیاں ساریاں نعمتاں نوں حاصل کرن گے۔ تے ایویں او دُنیا دی بابرکت قوم ٹُھہرن گے۔ ایہہ موجودہ حیاتی تے صرف اِک شبیہہ اے حقیقی تے ابدی حیاتی تے باہجوں خُدا دی حضوری توں حاصل ہونی اے۔ رسول اوہناں دُکھاں نوں برداشت کردے نے جہناں نوں اوہنے ساڈے لئی برداشت کیتا سی۔ تے او بیان کردے نے پئی سانوں ساریاں نوں وی اوہناں دُکھاں نوں برداشت کرنا ضروری اے۔ اسی ایمان لیاون دے وسیلے دے نال خُدا دیاں برکتاں نوں حاصل کرسکدے آں۔

ایویں اسی پاک روح دے نال رفاقت رکھدے آں جہدے وسیلے او ساڈی حیاتی نوں روحانی پھلاں دے نال آسودہ کردیندا اے تے سانوں اپنے ناں دے جلال دے لئی ورتدا اے۔ تے ایویں سانوں روحانی تے جسمانی برکتاں حاصل ہُندیاں نے۔ خُدا ساڈیاں حیاتیاں دے وچ کم کردا اے تے اوہدے ایمان رکھدیاں ہوئیاں اسی ایماندار بن جاندے آں۔ اسی روح دیاں برکتاں دے نال بھر جاندے آں تے اوہدے جلال دا سبب بندے آں۔ ایویں اسی اوہدے خادم بن جاندے آں تے اوہدی تمجید کردیاں ہوئیاں ساریاں دُکھاں نوں اوہدے جلال دے لئی برداشت کرن دے قابل ہوجاندے آں۔ ایویں سانوں ساڈی قدر و منزلت دا وی پتہ لگ جاندا اے۔ جدوں اسی خُدا دے نال وابستہ ہوجاندے آں

تے اسی اوہدے ناں دا پرچار کردے آں تے او ساڈے توں خُوش ہندا اے تے ساڈی حفاظت کردا اے۔

پاک انجیل دے وچ خُداوند یسوع مسیح دیاں دُکھاں نوں بیان کیتا گیا اے۔ خُداوند یسوع مسیح نے اپ ایہہ فرمایا سی پئی ضرور اے پئی ابن آدم دُکھ اُٹھائے تے جلال پائے۔ پیشن گوئیاں وی یسوع مسیح دیاں دُکھاں نوں بیان کردیاں نے۔ جے اسی خُداوند یسوع مسیح توں جلال حاصل کرنا چاہندے آں تے ایہہ ضروری اے پئی اسی اوہدی خدمت کرئیے تے اوہدی تابعداری دے وچ اپنی حیاتی نوں بسر کرئیے۔

ایماندار ہُندیاں ہوئیاں اسی ایہہ آکھ سکدے آں پئی سانوں وی خُدا دی جلال تے اوہدے پرچار دے لئی دوجیاں دے ولوں دُکھاں نوں برداشت کرنا ضروری اے۔ صرف سنگسار کیتا جانا ای دُکھ اُٹھانا نہیں اے سگوں سانوں ایہدے لئی ہور وی طرح طرح دیاں دُکھاں نوں اُٹھانا ضروری اے۔ پولس دے علاوہ جے اسی دھیان کرئیے تے سانوں طرح طرح دیاں خبراں مِلدیاں نے پئی کئی مُلکاں دے وچ مسیحیاں نوں خُدا دے ناں دے لئی دُکھ اُٹھانا پیندے نے۔ تے بہت ساریاں گلاں نے جیہڑیاں سادی مُعاشرتی حیاتی دا حصہ ہُندیاں نے تے او خدمت دے وچ مُشکل تے رکاوٹ دا سبب بندیاں نے۔

اعمال ۱۴ باب دی ۲۳ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے اوہناں نے ہر کلیسیا دے وچ اوہناں دیاں بزُرگاں نوں مُقرر کیتا تے روزے دے نال دُعا کردیاں ہوئیاں اوہناں نوں خُدا دے سُپرد کیتا جہدے اُتے او ایمان رکھدے سن۔

۲۳ویں آیت دے وچ وی او دوجیاں ایمانداراں نوں حوصلہ دینا تے اوہناں دی مدد کرنا جاری رکھدے نے۔ رسولاں نے کلیسیاواں دے وچ ایلڈراں نوں مُقرر کیتا سی جہناں دا کم خدمت کرنا تے کلیسیاواں دے وچ ایمانداراں دی روحانی افزائش دے وچ مدد کرنا اے۔ جِتھے جِتھے رسولاں نے خدمت گُزاری دا کم کیتا سی اوتھے اوہناں نے خُداوند دی کلیسیا نوں مضبوط کرن دے لئی روحانی رفاقت نوں بحال رکھن دے لئی بزُرگاں نوں مُقرر کیتا سی۔ ایہناں بزُرگاں نوں بغیر کِسے الیکشن دے پولس تے برنباس دے آکھن تے مُقرر کیتا گیا سی۔

تیمتھیس دے ناں پہلے خط دے وچ پولس اِک خادم دیاں صفتاں نوں بیان کردا اے۔ اوہناں مُقرر کیتے ہوئے خادماں دے وچ خُدا دا خوف ہونا چاہیدا اے۔ یروشلیم دے وچ تے ایہدے علاوہ اوہناں علاقیاں دے وچ جِتھے یہودی بہت سن اوتھے وی کلیسیا دے وچ بزُرگاں نوں مُقرر کیتا گیا سی۔ جہناں دا کم روحانی اعتبار دے نال دوجیاں دی مدد کرنا سی۔ پولس تے برنباس جدوں اپنے پہلے مشنری سفر توں واپس آئے تے ایہناں ای علاقیاں توں ہُندے ہوئے واپس آئے سن۔ تے اوہناں نے ایس گل

دی ضرورت نوں محسوس کیتا سی پئی اوہناں کلیسیاواں دے وچ روحانی ماحول تے نظم و ضبط نوں قائم رکھیا جاوئے تے ایس ای غرض دے نال اوہناں نے ایتھے بزُرگاں نوں مُقرر کیتا سی۔

ایویں کرن دے لئی اوہناں نے روزہ رکھیا دُعا کیتی تے اِک پروگرام رکھیا۔ رسولاں نے آپ ایس ذمہ داری نوں پُورا کیتا سی تے اوہناں نے خُدا نوں منن والے تے دیانتدار لوکاں نوں مُقرر کیتا سی پئی او کلیسیا دے وچ بزُرگاں دی حیثیت رکھن۔ ایس ای لئی او اپنے مشنری سفر توں واپس ایہناں ای راہواں توں آئے تے ایہہ ضروری سمجھیا پئی ایہناں کلیسیاواں، ایمانداراں تے خُدا نوں منن والیاں لوکاں دا حوصلہ وہدایا جاوئے۔ تے اوہناں نوں مزید سمجھایا پئی پئی او کیویں خُدا دی وفاداری دے وچ حیاتی نوں گُزارن گے۔ تے اوہناں نوں خُداوند یسوع مسیح تے اوہدیاں رسولاں دی طرح مُشکلاں دے وچ وی قائم رہنا اے۔ جدوں رسول دوجیاں علاقیاں دے وچ چلے گئے تے ایہہ پتہ نہیں اے پئی اوہناں دے پچھوں کیہ کیہ ہویا پر جدوں او واپس آئے تے اوہناں نے ایہہ ضروری سمجھیا پئی کلیسیا نوں مُنظم ہونا چاہیدا اے تے اوہناں نے اوتھے بزُرگاں نوں مُقرر کیتا سی۔ اعمال ۱۴ باب دی ۲۴ توں ۲۶ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے پسدیہ توں ہُندے ہئے پمفلیہ وچ پہنچے۔ تے پرگہ دے وچ کلام سُنا کے اتلیہ نوں گئے۔ تے اوتھوں جہاز وچ اوس انطاکیہ وچ آئے جتھے اوس کم دے لئی جیہڑا ہُن اوہناں نے پُورا کیتا خُدا دے فضل دے سپُرد کیتے گئے سن۔

نقشے دے وچ اسی ایس سفر نوں بہت چنگے طریقے دے نال جان سکدے آں۔ پسدیہ توں رسول پمفلیہ پہنچے سن تے فیر پرگہ توں ہُندے ہوئے اتلیہ دی بندرگاہ تے آئے۔ اوتھوں او واپس انطاکیہ آئے جتھے اوہناں نوں خدمت گُزاری دے لئی خُدا دے فضل دے سُپرد کیتا گیا۔ او پرگہ وچ وی خُدا دے کلام دی خُوشخبری دی مُنادی دے لئی گئے پر ایتھے پرگہ دی کلیسیائی صورتِ حال دے بارے کُجھ بیان نہیں کیتا گیا اے۔ اتلیہ اِک بندرگاہ سی تے ایہہ شہر پرگہ توں ۸ میل دُور سی۔ پرگہ دے وچ رسولاں دی خدمت دی کوئی تفصیل بیان نہیں کیتی گئی اے۔ لوقا نے مشنری خدمت نوں تھاواں دے اعتبار دے نال بڑے دھیان دے نال بیان کیتا اے تاں جے ایہہ تاریخ ٹھیک طور تے بیان کیتا جاوئے۔ پرگہ توں او اتلیہ پہنچے اتلیہ اِک خاص مُقام سی کیوں جے ایتھوں بندرگاہ دی رائیں دوجیاں مُلکاں دا سفر سوکھا سی۔

ایہہ مُقام پہلی صدی مسیحی دے وچ بہت اہمیت رکھدا سی۔ رومی جرنیل پمپئی ایتھوں دا سی تے اوہنے اتلیہ نوں اپنا فوجی اڈا بنایا ہویا سی۔ ایویں اوہنے اپنی فوج نوں بڑا مضبوط کیتا ہویا سی۔ پاک کلام

بیان کردا اے پئی رسول اتلیہ توں ہُندے ہوئے انطاکیہ نوں واپس آئے تے کُپرس توں انطاکیہ دا سفر ۱۰۰ میل دا سی۔ پولس دا پہلا مشنری سفر ۲۰۰ توں ۳۰۰ میل دا سی۔ تے او اپنا سفر پُورا کرن دے بعد واپس اوس ای انطاکیہ دے وچ پہنچے سن جتھے اوہناں نوں ایس خدمت دے لئی مخصوص کیتا گیا سی۔

ایویں رسولاں نے کامیاب طور تے خُدا دے فضل دے نال اوہدے جلال دے لئی اوہدی مُنادی کیتی سی۔ اوہناں نے کُپرس دے آسے پاسے کلام سُنایا سی۔ انطاکیہ توں اتلیہ دا کافی لمبا سفر رسولاں نے سمندر دی رائیں کیتا سی۔ خُدا دا فضل بہت ای خُوبصورت اصطلاح اے جہدے نال اسی اوہدی شفقت تے رحمت نوں جان سکدے آں۔ روحانی تے جسمانی برکتاں دے اعتبار دے نال ایہہ بہت وسعت رکھدا اے۔ لوکاں دیاں حیاتیاں دے وچ خُدا دا بڑا فضل ظاہر ہویا تے اوہناں نے خُدا توں بہت روحانی تے جسمانی برکتاں حاصل کیتیاں سن۔ یاد رکھو پئی خُدا دا فضل بیش قیمت برکت اے جہدے وچ اسی خُدا دے نال وابستہ ہُندے آں تے اوہدے توں برکت نوں حاصل کردے آں۔

جدوں اسی خُدا دے فضل نوں حاصل کردے آں تے اسی ایہہ آکھدے آں پئی میں اپنی حیاتی نوں خُدا دے لئی ورتاں گا۔ جیویں پئی رسولاں نے وی کیتا سی تے ایہہ خُدا دا فضل ای اے جہدی رائیں

اسی بچائے گئے آں تے سانوں نجات ملی اے۔ اعمال ۱۴ باب دی ۲۷ تے ۲۸ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

اوتھے پہنچ کے اوہناں نے کلیسیا نوں اکٹھیاں کیتا تے اوہناں دے سامنے بیان کیتا پئی خُدا نے ساڈی رائیں کیہ کُجھ کیتا اے۔ تے ایہہ پئی غیر قوماں دے لئی ایمان دے بُوہے نوں کھول دِتا گیا اے۔ تے او حواریاں دے کول کافی چِر تیکر رہے۔

ایہہ بہت دلچسپ آیت اے۔ یونانی دے وچ ایہدے توں مُراد اے پئی اوہناں نے کلیسیا نوں اکٹھیاں کیتا تے خُدا نے اوہناں دی مدد کیتی۔ تے اوہناں دی رائیں کم کیتا تے اسی جاندے آں پئی خُدا اپنیاں لوکاں دی رائیں کم کردا اے تے اوہناں نوں اپنے جلال دے لئی ورتدا اے۔ ایس آیت دے وچ پولس اوہناں ساریاں لوکاں نوں دسدا اے پئی خُدا نے اوہناں دی رائیں کِنے کم کیتے نے۔ ایہہ خُدا دے مُقرر کردہ خادم سن جیہڑے اوہدے کلام دا پرچار کردے پئے سن۔ تے رسولاں نے وی اپنی پُوری کوشش تے دُکھاں مُصیبتاں دے باوجود اوہدے جلال دے لئی کم کیتا سی۔ ایہہ خُدا دے بیش قیمت فضل دا تحفہ سی جیہڑا اوہناں نوں عنایت ہویا سی تے خُدا نے اوہناں نوں اپنے ناں دے جلال دے لئی ورتیا سی۔ او خُداوند یسوع مسیح دے گواہ بنے سن تے او خُدا دے خادم سن۔ ایہہ حیران کُن تے بڑے اعزاز دی گل سی۔

ایہہ بہت خُوشی دی گل اے تے رسول وی ایہدے توں بہت راضی سن۔ ایہہ خُوشی اوس ویلے وہدی اے جدوں خُدا دا روح ساڈے وچ کم کردا اے۔ جدوں خُداوند یسوع مسیح ساڈے اندر سکونت کردا اے تے او ساڈے کردار نوں بدل دیندا اے تے ایویں اسی نوی مخلوق بن جاندے آں۔ تے اسی اپنی ساری پُرانی انسانیت نوں ترک کردیاں ہوئیاں چھڈ دیندے آں۔

ایویں خُدا سانوں اپنی محبت وکھاوندا اے تے سانوں اپنے جلال دے نال منور کردا اے۔ او سانوں اپنے پاک روح دے نال معمور کردا اے تے ساڈی اوہدے نال رفاقت تے شراکت ہوجاندی اے۔ اسی ایمان دے وچ وہدیاں ہوئیاں اوہدے ناں نوں جلال دیندے آں۔ ایس محبت دا مقصد دوجیاں نوں پیار کرنا تے اوہناں نوں خُداوند دی نجات توں روشناس کروانا اے۔ ایہہ واقعی خُوشی تے مسرت دا لمحہ سی جدوں رسولاں نے خُداوند یسوع مسیح دے ناں دے لئی لوکاں نوں جِتیا سی۔ بھاویں جے رسولاں نوں بڑیاں مُشکلاں وی برداشت کرنیاں پئیاں سن پر او ایس گل نوں چنگی طرح دے نال جاندے سن پئی خُدا اوہناں دے نال اے۔ تے او اوہناں دے وسیلے کم کردا اے تے اوہناں دی حفاظت وی کردا اے۔

خُدائے پاک روح اوہناں دے اندر سکونت کردا سی تے ایویں او خُدائے پاک روح دی تابعداری دے وچ اپنی خدمت نوں کردے پئے سن۔ تے او اوہدے جلال دے لئی خدمت نوں انجام دیندے پئے سن۔

خُداوند یسوع مسیح نے وی یوحنا دی انجیل دے وچ اپنی وفاداری دا ثبوت دِتا سی تے ایہہ آکھیا سی پئی میں او ای کردا آں جو میرا باپ آکھدا اے۔ تے فیر ایہہ پئی میں اپنے بھیجن والے دی مرضی نوں پُورا کردا آں۔ یسوع مسیح نے اپنی ابنیت نوں اپنے قبضے دے وچ رکھن دی شے نہیں سمجھیا سی۔ سگوں او ای کیتا سی جو خُدا نے اوہنوں حُکم دِتا سی۔ تے ایویں خُداوند یسوع مسیح نے اپنے باپ دی مرضی نوں پُورا کیتا سی۔ تے اوہدی مرضی پُوری ہون دی دُعا کیتی سی تے اوہدی وفاداری دے وچ اپنی حیاتی نوں بسر کیتا سی۔

خُداوند یسوع مسیح نے خُدا باپ دی مرضی نوں پُورا کیتا سی تے اوہدی مرضی دے پُورے ہون دی دُعا کیتی سی۔ اوہنے اوہدی وفاداری دے وچ حیاتی نوں بسر کیتا سی۔ جے اسی خُدا دی وفاداری دے وچ حیاتی نوں بسر کردے آں تے خُدائے پاک روح ساڈی مدد کردا اے تاں پئی اسی خُداوند یسوع مسیح دے گواہ ہوئیے۔ خُداوند یسوع مسیح بھاویں جے خُدا باپ دا اکلوتا پُتر سی پر تاں وی اوہنے اوس خدمت نوں ذمہ داری دے نال پُورا کیتا سی۔ جو کُجھ باپ کردا اے او ای پُتر کردا اے۔ لوقا دے انجیلی

بیان دے وچوں ایہہ پتہ لگدا اے پئی خُداوند یسوع مسیح نے جو کُجھ وی کیتا سی اوہنے پہلاں خُدا باپ دی مرضی نوں معلوم کیتا سی۔

اعمال دی کتاب دے وچ رسولاں نے خُداوند یسوع مسیح دے ناں دی خدمت کیتی سی تے مُنادی کردیاں ہوئیاں اوہدے ناں نوں جلال دِتا سی۔ ایذا رسانی دے باوجود اوہناں نے نجات دے پیغام نوں پیش کیتا سی۔ ایویں جدوں اسی خُدا دی تابعداری دے وچ حیاتی نوں بسر کردے آں تے سانوں ایہہ پتہ لگدا اے پئی سانوں کسے کم نوں کرنا چاہیدا اے یا نہیں۔ ہر کم دے وچ خُدا دی مرضی نوں معلوم کرنا بے حد ضروری اے۔ رسولاں نے بے حد خُوشی دا اظہار کیتا سی پئی خُدا نے ساریاں دے لئی نجات دا انتظام کیتا سی۔ خُدا نے غیر قوماں دے لئی وی نجات نوں ظاہر کیتا تے ایویں او خُدا دے عرفان دے وچ ترقی کردے گئے سن۔ رسولاں نے اپنے مشنری سفر دے وچ بہت ساریاں تھاواں تے کلام کیتا سی تے اوہناں نے بہت ساریاں لوکاں نوں یسوع مسیح دے نان وچ جِتیا سی۔ جنہاں خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی اوہناں نوں رسولاں نے مُنظم کیتا سی تے بُزرگاں نوں اوہناں تے مُقرر کیتا سی پئی او کلیسیا دی روحانی راہنمائی کرن تے خُداوند دے ناں نوں جلال مِلے۔

ایہہ اِک چنگا موقع سی جدوں کلیسیا دے سارے لوکی اکٹھے ہوئے سن تے اوہناں نے ساری کلیسیا دے سامنے خُداوند یسوع مسیح دی قُدرت دیاں کماں نوں بیان کیتا سی۔ ایویں خُدا نے غیر قوماں دے

لئی وی نجات دے بُوہے نوں کھول دِتا سی۔ کیوں جے یوحنا دے انجیلی بیان دے وچ خُداوند یسوع مسیح نے ایہہ فرمایا سی پئی بُوہا میں آں۔ ایویں خُداوند یسوع مسیح نجات دا وسیلہ تے راستہ اے۔ تے ایہہ خاص گل اے پئی اسی خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال باپ تیکر رسائی حاصل کردے آں۔

ایمان دے وسیلے دے نال خُدا نے غیر قوماں دے لئی نجات دے بُوہے نوں کھولیا سی تاں پئی او خُدا دے اطمینان دے وچ داخل ہون۔ رسولاں نوں ایس خدمت دے دوران بہت ساریاں مُشکلاں برداشت کرنیاں پئیاں سن کیوں جے یہودیاں نے بہت مخالفت کیتی سی تے اِک واری تے اوہناں نے پولس نوں سنگسار وی کر دِتا سی۔ او اوہنوں مُردہ سمجھ کے چھڈ آئے سن پر خُدا نے اوہنوں محفوظ رکھیا سی تے اوہنوں اپنے جلال دے لئی ہور بہتا ورتیا سی۔ خُدا نے غیر قوماں لوکاں دیاں حیاتیاں دے وچ کم کیتا جیویں پئی ساڈے وچ کیتا اے تے اسی نجات دے وارث ہوئے آں۔ ایہہ خُدا دے فضل دی وہڈی برکت اے۔

خُداوند یسوع مسیح نے خُدا دا پُتر ہُندیاں ہوئیاں اوہدی وفاداری تے تابعداری کیتی سی۔ اوہدی ابنیت ساڈے توں فرق اے۔ رسولاں نے کلیسیا دے باقی لوکاں نوں خُدا دے حیران کُن منصوبے تے کم دے بارے دے وچ بیان کیتا سی۔ ایہہ پئی خُدا نے ساریاں دے لئی برکتاں دے بُوہے نوں کھول دِتا

اے۔ ایہہ ای ہُوہا اے جہدی رائیں غیر قوماں ایمان تے توکل دے نال نجات تیکر پہنچ سکدیاں نے۔ خُدا نے اوہناں نوں ایمان لیاون دے سببوں سرفرازی عطا کیتی اے۔

خُدا نے یسوع مسیح دے وسیلے دے نال بنی نوع انسان دی نجات دا انتظام کیتا اے تے او ای نجات دا منبع اے۔ اسی اوہدے ای ناں توں نجات پاوندے آں کیوں جے کوئی دُوجا ناں نہیں بخشیا گیا اے جہدے توں نجات اے۔ پہلاں رسولاں صرف یہودیاں دے کول ای جاندے سن تے او غیر قوم لوکاں دے نال رفاقت نہیں رکھدے سن۔ اسی ایہدیاں مثالاں اعمال دی کتاب دے وچوں ویکھدے آں تے فیر خُدا نے اوہناں دی ای رائیں اپنی نجات غیر قوماں تیکر وی پہنچائی سی تے اوہناں نوں روحانی تجربیاں توں نوازیا سی۔

خُدا نے اوہناں نوں سدیا سی جیہڑے اپنیاں پاپاں دے ہتھوں دُکھ اُٹھاوندے پئے سن تے خُدا توں دُور سن۔ پس خُدا نے رسولاں نوں پاک روح دے نال بھر دِتا سی جہناں نے دُور دراز دے سفر کیتے تے لوکاں نوں خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ دسیا سی۔ اوہناں نے بہت ساریاں لوکاں دیاں دلاں نوں بدلیا سی جیہڑے بہت ساریاں خُداواں نوں منندے پئے سن۔ تے اوہناں نوں اِک خُدا نوں منن دے لئی قائل کیتا سی۔ پہلے مشنری سفر دے وچ رسول صرف دو سال توں تھوڑے عرصے دے لئی خدمت دے وچ رہئیے سن۔ تے اوہناں نے بہت ساریاں مُشکلاں نوں برداشت کیتا سی پر او خُوش

سن۔ کیوں جے اوہناں نوں جیہڑے کم بھیجیا گیا سی اوہناں نے خُدا دی مرضی نوں پُورا کیتا سی۔ غیر قوماں دے کول جاون تے موسی شریعت دے مُطابق رسماں دے اُتے عمل کرن دے بارے دے وچ ۴۹ عیسوی دے وچ اِک کونسل مُنعقد ہوئی سی۔ ایہدے وچ رسولاں دی خدمت نوں ڈکن دی کوشش کیتی گئی سی۔ تے یہودیاں نے پولس دا پچھا کردیاں ہوئیاں اوہنوں سنگسار کیتا تے ایتھوں تیکر پئی اوہنوں قتل کرن دی کوشش وی کیتی سی۔ پر خُدا نے اوہنوں محفوظ رکھیا سی تے اوہنوں اپنے ناں دے جلال دی لئی ورتیا سی۔

جدوں پولس تے برنباس نوں اوس خدمت دے لئی مخصوص کر دِتا گیا سی جہدے لئی اوہناں نوں سدیا گیا سی تے او فیر حواری نہ رہئیے سن سگوں اوہنوں رسول اکھوائے سن تے اوہناں نے رسالت دے کم نوں پُورا کیتا سی۔ پر یہودیاں نے اوہناں دی مخالفت کیتی تے اوہناں نوں لُسترہ دے وچ تنگ کیتا تے کُجھ دُوجیاں یہودیاں دے نال رل کے اوہناں نوں دُکھ دِتا سی۔ پولس دی ساری خدمت دُکھاں، مُشکلاں، تنگدستی تے مُصبتاں دے نال بھری ہوئی اے۔

یروشلیم دی کلیسیا نوں ایس سارے کُجھ دی خبر دِتی گئی سی پئی کیویں خُدا نے غیر قوماں نوں ایس نجات دے وچ شامل کیتا سی۔ یہودیاں دی مخالفت دی وجہ ایہہ سی پئی بہت سارے یہودی تے غیر مختون

وی خُداوند یسوع مسیح دے پیروکار ہُندے جاندے سن تے یہودی سردار کاہناں نے ایس مذہب نوں بدعت قرار دے دِتا سی۔

ہُن اسی اعمال دی کتاب دے ۱۵اویں باب نوں شروع کرن والے آں جہدے وچ مسیحی راہنماواں دی کونسل دے بارے بیان مِلدا اے۔ جہدے وچ موسوی شریعت دے اصولاں دی پیروی دے بارے پڑھن نوں مِلدا اے۔ اعمال ۱۵ باب دیاں پہلیاں ۲ آیتاں دے وچ ایویں پڑھن نوں مِلدا اے:

فیر کُجھ لوکی یہودیہ توں آ کے بھائیاں نوں ایویں سِکھاون لگے پئی جے موسی دی شریعت دے مُطابق تُہاڈا ختنہ نہیں ہویا تے تُسی نجات نہیں پا سکدے او۔ تے پولس تے برنباس دی اوہناں دے نال بہت تکرار ہوئی تے کلیسیا نے ایہہ ٹھہرایا۔

انطاکیہ دی کلیسیا دے وچ ختنے تے بحث شروع ہو گئی سی۔ کُجھ جُھوٹے بھائی یروشلیم دی کلیسیا توں اُٹھ کے انطاکیہ وچ آ گئے سن۔ تے اوہناں نے ایہہ تعلیم دینا شروع کر دِتی سی پئی غیر قوم لوکاں نوں وی ختنہ کروانا ضروری اے تاں پئی او نجات نوں حاصل کر سکن۔ اوہناں لئی ایہہ کافی نہیں اے پئی او صرف یسوع مسیح اُتے ایمان لیاون سگوں ایہہ وی لئی او موسی دی شریعت دے ماتحت ہو جاون۔

جدوں پئی رسولاں دا پیغام خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال نجات سی۔ جیہڑے چوُٹھے رسول سن اوہناں موسی دی شریعت دے مُطابق ختنے نوں نجات دے لئی ضروری قرار دے دِتا سی۔ تُہانوں یاد ہوئے گا پئی پولس رسول نے کُجھ دوجیاں خطاں دے وچ وی چوُٹھیاں نبیاں تے رسولاں دا ذکر کیتا اے۔ تے ہُن وی ایویں ای ہویا اے پئی کُجھ لوکی یہودیہ توں آکے انطاکیہ وچ اپنے طور تے غلط تعلیم دیون لگے سن۔

فریسی ایس کوشش دے وچ سن پئی لوکاں نوں موسی دیاں حُکماں دی پیروی دے لئی تیار کیتا جاوئے۔ پر پولس تے برنباس نے اوہناں لوکاں دی مخالفت کیتی سی کیوں جے ایویں کردیاں ہوئیاں او خُداوند یسوع مسیح دی الوہیت دا انکار کردے سن۔ او اوس سارے علمِ الٰہی نوں وگاڑدے پئے سن جہدا پرچار پولس تے برنباس کردے پئے سن۔ او ایہہ بیان کردے پئے سن پئی شریعت تُہانوں بچا نہیں سکدی اے۔ تے پاپاں دی مُعافی تے نجات صرف خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاون دے وسیلے دے نال ای اے۔ پولس دا بیان ایہہ سی پئی نجات موسی دی شریعت دے نال نہیں اے سگوں یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاون دے وسیلے دے نال اے۔ ہُن چوُٹھیاں رسولاں دا بیان تے پولوس تے برنباس دا پیغام اِک دوجے دے خلاف سی۔

ہوسکدا اے پئی ایہناں بھائیاں دا تعلُق یروشلیم دی کلیسیا دے نال ہوئے پر اسی ایہناں دے بارے زیادہ نہیں جاندے آں۔ صرف اینا پتہ اے پئی او یہودیہ توں پیامبر بن کے آئے سن۔ نہ صرف انطاکیہ دے وچ سگوں پولس نے باہجوں گلتیاں دے خط دے وچ وی ایہدے بارے تفصیل دے نال گل بات کیتی سی تے خُداوند یسوع مسیح نوں ای نجات دا منبع قرار دِتا سی۔ اکنیم، لُسترہ تے دِربے دے وچ وی رسولاں دا پیغام یسوع مسیح دے وسیلے ای نجات اے۔

تے گلتیاں دے ناں خط خاص طور تے اجہیاں کلیسیاواں نوں لِکھیا گیا سی جِتھے ایویں دیاں مسئلیاں نے جنم لیا سی پئی موسی دی شریعت دے اُتے عمل کرنا ٹھیک اے یا نہیں۔

ایہناں یہودی راہنماواں نے بہت ساریاں لوکاں دیاں دلاں نوں بدل دی کوشش کیتی سی خاص طور تے اوہناں لوکاں نوں جہناں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کر لیا سی۔ تے یسوع مسیح دے وسیلے دے نال ابدی نجات نوں حاصل کیتا سی۔ پولس تے برنباس نے اوہناں چوُٹھیاں رسولاں دے نال بحث کیتی سی۔ کیوں جے اکنیم دے وچ خاص طور تے پولس نے ایہہ بیان کیتا سی پئی موسی دی شریعت بچا نہیں سکدی اے تے نجات خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال اے۔ خُداوند یسوع مسیح ای پاپاں توں آزاد کردا اے۔ شریعت دی بجائے خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال ای کامل تقدیس ہُندی اے۔ ایتھے اوہناں چوٹھیاں رسولاں دے کلیسیا دے نال تعلُق نوں تے بیان نہیں کیتا

گیا اے صرف اینا لِکھیا اے پئی او یروشلیم توں آئے سن۔ تے انطاکیہ دے وچ آ کے لوکاں نوں شریعت دی پابندی کرن دی نصیحت کردے پئے سن تے ایویں ایہہ لوکی غلط خُوشخبری پھیلاوندے پئے سن۔ اعمال ۱۵ باب دی ۲ آیت ایویں بیان کردی اے:

۔۔۔پئی پولس تے برنباس تے اوہناں دے وچوں کُجھ ہور بندے ایس مسئلے دے لئی رسولاں تے بزُرگاں دے کول یروشلیم دے وچ جاون۔

چرچ دی اپنی اِک تنظیم دی تے کلیسیا نے ایس مسئلے دے حل دے لئی کونسل نوں سدیا سی۔ کیوں جے باقی سارے لوکی جتھے جِتھے خُدا نے اوہناں نوں موقع دِتا سی او منادی کردے پئے سن۔ تے پولس تے برنباس نوں خُدا نے غیر قوماں دے وچ خُوشخبری دے لئی چُنیا سی۔

ایس توں پہلاں پئی ایس مسئلے نوں کونسل وچ لیایا جاندا پولس تے برنباس نے اوہناں چوٹھیاں رسولاں دے نال بحث کیتی سی۔ کلیسیا دے وچ تعلیم دیون والے او لوکی سن جیہڑے خُداوند یسوع مسیح دے وسیلےدے نال نجات نوں پیش کردے سن۔ پر ایہہ کوئی ہور ای سن جیہڑے ایہدے اُلٹ تعلیم دیندے پئے سن۔ جدوں پئی رسول تے خُداوند یسوع مسیح دیاں تجربیاں دی گواہی تے اوہدے وسیلے نجات نوں پیش کردے پئے سن۔ رسولاں دا پیغام فضل دے وسیلے دے نال مُفت نجات سی۔

رسولاں دی شاگردیت دا مقصد دوجیاں ایمانداراں دی حوصلہ افزائی کرنا سی نہ پئی اوہناں نوں ذہنی طور تے اُلجھانا۔ نجات دا پیغام صرف خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے نجات دا حصول اے۔ ایہدے توں مُراد ایہہ ہے پئی خُدا نے ساڈے ساریاں دی نجات دے لئی قیمت ادا کر دِتی اے۔ ساڈیاں پاپاں دی مُعافی دے لئی کفارے نوں ادا کر دِتا گیا اے۔ ایویں خُداوند یسوع مسیح دے لہو دے نالا وہناں دے دل پاک ہو گئے سن تے او مُقدس لوک بن گئے سن۔ رسول حیاتی دے ہر اِک لمحے دے وچ خُدا دی تعریف و تعظیم کردے سن۔ اوہناں نے مُشکلاں دے باوجود وی اپنی خدمت نوں ڈکیا نہیں سی۔ پر ایہہ کوئی وکھری قسم دا ٹولہ سی جہناں نے خُداوند یسوع مسیح دی گواہی نوں بدل کے رکھ دِتا سی۔

اوہناں مقصد کلیسیا دے وچ وگاڑ پیدا کرنا سی۔ اوہناں دیاں کوششاں توں ایہہ پتہ لگدا اے پئی اوہناں دے پچھے سردار کاہناں دا ہتھ سی۔ تے پولس تے برنباس نے کُجھ لوکاں نوں کلیسیا دے وچوں مُقرر کیتا سی پئی او یروشلیم دے وچ بُزرگاں دے کول ایس مسئلے نوں لے کے جاون۔ کیوں جے کُجھ لوکاں نے ایتھے ختنے نوں لازمی قرار دے دِتا سی۔ حالانکہ پولس تے برنباس نے اپنے سارے مشنری سفر دے وچ یسوع مسیح دے وسیلے دے نال نجات دا پرچار کیتا سی۔ اعمال ۱۵ باب دی ۳ آیت ایویں بیان کردی اے:

تے کلیسیا نے اوہناں نوں روانہ کیتا تے او غیر قوماں دے رجوع لیاون دا بیان کردیاں ہوئیاں فینیکے تے سامریہ توں گُزرے تے ساریاں بھائیاں نوں بہت راضی کردے گئے۔

انطاکیہ توں یروشلیم دا سفر بڑا لمبا سی۔ پر کلیسیا نے ایس مسئلے دے حل دے لئی کُجھ بُزرگاں نوں چُنیا سی تے اوہناں نوں یروشلیم نوں بھیجیا سی۔ اوہناں لوکاں نے خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال نجات دے پیغام نوں لوکاں دے پیش کیتا سی۔ پر ایہہ رسولاں دے لئی کُجھ پریشانی دی گل سی پئی کلیسیا دے وچ ایہہ لوکی کِتھوں آ گئے سن جیہڑے لوکاں دیاں ذہناں نوں بدلدے پئے سن۔

یہودیاں نے اپنی ثقافت دے وچ یہودیت نوں بڑا فروغ دِتا سی۔ تے او غیر قوم دے نال کسے وی قسم دا ورتن نہیں رکھدے سن تے موسی دی شریعت نوں بہت ای پابندی دے نال منندے سن۔ جدوں پولس نوں کُجھ مخالفاں دا سامنا ہویا تے اوہنے کلیسیا دی فکر کردیاں ہوئیاں اوہناں نوں ہر طرح دیاں اُلجھناں توں بچاون دی کوشش کیتی سی۔ تے ہمیشہ روحانی طور تے کلیسیا دی نشونما کرن دی کوشش کیتی سی۔ اوہناں جھوٹیاں رسولاں دی وجہ توں کلیسیا دا ایمان ڈانوڈل ہُندا پیا سی کیوں جے او غلط پرچار کردے پئے سن۔

پس پولس، برنباس تے کلیسیا توں کُجھ ہور بھائی یروشلیم دے ول نوں گئے سن تاں پئی او اوتھے دی کلیسیا دے نال ایہدے بارے گل کرن۔ رسولاں نے شام دی بندرگاہ توں سامریہ دا سفر کیتا سی۔ تے

اسی ویکھدے آں پئی او کئی تھاواں توں ہُندے ہوئے خُدا دے ناں دے جلال دی گواہی دیندیاں ہوئیاں کلیسیا نوں تے غیر قوماں نوں نجات دی گواہی دی خُوشخبری دیندے گئے سن۔ رسول یروشلیم نوں جاندیاں ہوئیاں سامریہ تے یروشلیم توں فاصلے تے واقع ایزبل دی وادی دے وچوں وی لنگھے سن۔

پر رسول زیادہ تر اوہناں علاقیاں توں گُزرے سن جِتھے پہلاں کلیسیاواں موجود سن۔ تاں پئی اوہناں نوں غیر قوماں دے وچ نجات دی خُوشخبری نوں بیان کرن۔ سامریہ دے لوکی وی موسی دی شریعت نوں منن والے سن۔ کیوں جے مخلوط النسل ہون دی وجہ توں او موسی دی شریعت تے اوہدیاں گواہیاں دے اُتے ایمان رکھدے سن۔ تے جہناں نے ایمان لیاوندا سی اوہناں دے لئی ایہہ بہت ای خُوشی دی گل سی۔ یروشلیم دیاں لوکاں دے لئی ایہہ گل بہت ای خُوشی دی سی پئی غیر قوم لوکاں نے وی پینتیکوست جہیا تجربہ حاصل کیتا سی تے او ایمان دے وسیلے دے نال نجات وارث ٹھہرے سن۔

جدوں پطرس کُرنیلیس دے گھروں گواہی دے کے واپس آیا سی تے کلیسیا نے پہلاں تے ایہدے تے اعتراض کیتا سے پر فیر جدوں اوہنے اوہناں نوں ساری حقیقت سُنائی تے او بڑے حیران ہوئے سن تے خُوش ہوئے سن پئی خُدا نے غیر قوماں نوں وی ایمان دی بخشش دے وچ شامل کر لیا اے۔

پطرس دا ایہہ تجربہ غیر قوماں دا پینتیکوست سی۔ تے کُرنیلیس دے گھر دے وچ موجود سارے لوکی پاک روح دے نال بھر کے غیر زباناں بولن لگے سن۔

کُرنیلیس بنی اسرائیل دے خُدا دے ناں توں خیرات کردا سی۔ تے اوہدی خیرات تے منت خُدا دے حضور دے وچ مقبول ہوئی سی تے خُدا نے اوہنوں اپنی نجات عطا کیتی سی۔ نہ صرف کُرنیلیس سگوں اوہدے گھر دے وچ موجود باقی سارے مہماناں نوں وی خُدا نے ایہہ بخشش عطا کیتی سی۔ اعمال ۱۵ باب دی ۴ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

جدوں یروشلیم دے وچ پہنچے تے کلیسیا رسول تے بزرگ اوہناں دے نال خُوشی دے نال مِلے تے اوہناں نے سارا کُجھ بیان کیتا جیہڑا خُدا نے اوہناں دی رائیں کیتا سی۔

پولس تے برنباس نے اپنے مشنری سفر دی ساری داستان رسولاں تے کلیسیا دیاں بزرگاں نوں سُنائی سی۔ تے یروشلیم واپس آون والے لوکی صرف پولس تے برنباس نہیں سن سگوں انطاکیہ دی کلیسیا دے کئی ہور بزرگ وی شامل سن۔ اوہناں نوں یروشلیم دے وچ جی آیاں نوں آکھیا گیا سی۔ اوہناں یروشلیم دے وچ خُوشخبری دی ساری داستان سُنائی سی۔ اعمال ۵ باب دی ۱۵ ایت دے وچ ایویں بیان اے:

پر فریسیاں دے فرقے دے وچوں جیہڑے ایمان لیائے سن اوہناں دے وچوں کُجھ نے اُٹھ کے آکھیا پئی اوہناں دا ختنہ کروانا تے اوہناں نوں موسی دی شریعت دے اُتے عمل کرن دا حُکم دینا ضروری اے۔

ایتھے اوہناں لوکاں دا ذکر مِلدا اے جیہڑے فریسی فرقے دے وچوں ایمان لیائے سن۔ جدوں اسی پہلی آیت دے اُتے دھیان کردے آں تے اسی کُجھ اُلجھ جاندے آں پئی او چوتھے رسول سن یاں مختون ایماندار سن۔ تے ایویں ایہہ گل غیر قوم توں مسیحیت دے وچ آون والیاں لوکاں دے لئی اُلجھن دا باعث ہو سکدی اے۔ پر ۵ویں ایت دے وچ جہناں لوکاں دے بارے ذکر اے او مختون ایماندار سن کیوں جے اوہناں نے یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی۔

ایہہ لوکی ایمان لیاون توں پہلاں فریسی سن تے اجے تیکر وی فریسی ای سن۔ ایہہ فریسی بُنیادی طور تے قیامت دے اُتے ایمان رکھدے سن۔ ایس ای لئی فریسیاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کردیاں ہوئیاں اوہدی قیامت نوں خُوشی دے نال قبول کیتا سی۔ پر خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کر لین دے بعد اجے تیکر ایہہ لوکی تقدیس دے لئی موسی دی شریعت دے اُتے زور دیندے پئے سن۔ جدوں پئی خُداوند یسوع مسیح دے رسول ایہہ بیان کردے سن پئی نجات دے لئی موسی دی شریعت دے اُتے نہیں سگوں خُداوند یسوع مسیح دی شریعت دے اُتے عمل کرنا ضروری اے۔ ایتھے ابتدائی کلیسیا دے وچ ایہہ مسئلہ پیدا ہو گیا سی پئی اوہناں نوں روزمرہ حیاتی دے وچ کیہڑیاں اصولاں دی پیروی کرنا اے۔

جدوں پئی فضل دا پیغام ایہہ ہے پئی نجات ایمان دے وسیلے دے نال مِلدی اے۔ تے خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاون دے نال اسی پاک ہُندے آں۔ ایویں ہُن ایہدے باہجوں قُربانیاں دی ضرورت باقی نہیں رہندے اے۔ پر فریسی ایہہ سوچدے سن پئی تقدیس دا عمل ایہدے توں ہٹ کے ہے۔ ایس لئی پاکیزگی دے لئی موسی دی شریعت دے اُتے عمل کرنا ضروری اے۔ تے ایویناں ایس مسئلے نوں یروشلیم دے وچ کونسل دے سامنے پیش کیتا گیا سی۔

ایماندار فریسیاں دا ایہہ روئیہ اپنا بھار آپ چُکن دی دلالت کردا اے۔ جدوں پئی خُداوند یسوع مسیح نے فرمایا سی پئی میرا جُوا ہلکا تے مُلائم اے تے میرا بوجھ ہلکا اے۔ خُداوند یسوع مسیح نے آپ ساڈا بھار چُک لیا اے۔ ایس ای نجات دے وسیع پیغام دے اُتے ایمان لیاوندیاں ہوئیاں ساریاں قوماں نجات دے وچ شامل ہوئیاں نے۔ ہُن یہودیاں نوں خُداوند یسوع مسیح دی پیش کردہ قُربانی نوں سامنے رکھدیاں ہوئیاں تے ایہدے حقیقی معنیاں نوں سمجھدیاں ہوئیاں اوہنوں مثیلِ موسی جاندیاں ہوئیاں اوہدی پیروی کرنا چاہیدی اے۔

ایہہ اِک عام گل اے پئی جے کوئی یہودی تعلیم دے اُتے عمل کرے گا تے او یہودی اکھوائے گا۔ ایویں یہودی ہر اِک مسیحی توں نفرت کردے سن تے مخالفت کردے سن۔ ہُن غیر قوم لوکاں دے

اُتے وی ایہہ گل لاگو ہُندی اے پئی کیہ او واقعی ای بدل گئے نے یا اپنے پُرانے طریقیاں دے نال ای اپنی حیاتی نوں بسر کردے پئے نے۔ اعمال ۱۵ باب دی ۶ آیت ایویں بیان کردی اے:

پس رسول تے بُزرگ ایس گل دے اُتے دھیان کرن دے لئی اکٹھے ہوئے۔

کلیسیا نے ایہہ طریقہ اپنایا سی پئی جے اوہناں دے وچ کوئی مسئلہ ہُندا سی تے اوہناں دے بُزرگ اکٹھے ہو کے پاک کلام دے مُطابق اوس مسئلے نوں حل کردے سن۔ ایویں او اِک دوجے نوں پاک کلام دی روشنی دے وچ مُطمئن کردے سن تاں پئی مسیح دا بدن ترقی کرے۔ اعمال ۱۵ باب دی ۷ آیت ایہہ بیان کردی اے:

تے بہت بحث دے بعد پطرس نے کھڑے ہو کے اوہناں نوں آکھیا اے بھائیو۔ تُسی جاندے او پئی بڑا چِر ہویا پئی خُدا نے تُہاڈے وچوں مینوں چُنیا پئی غیر قوماں میری زبان توں خُوشخبری دا کلام سُن کے ایمان لیاون۔

جدوں پطرس کھلوتا سی پئی اوہناں دے نال گل کرے تے او کُرنیلیس دے گھر جاون دے واقعے نوں یاد کردا ہوئے گا۔ پطرس ۳۹ عیسوی دے وچ کُرنیلیس دے گھر گیا ہوئے گا تے ایہہ کونسل ۴۹ عیسوی دے وچ سدی گئی سی۔ یعنی پطرس ایس کونسل توں دس سال پہلاں دے واقعے نوں یاد کردا

ہوئے گا۔ تے او کُرنیلیس دے گھر جاون دا واقعہ یسوع مسیح دی مصلوبیت دے ٦ ورے باہجوں دا اے۔ پطرس بیان کردا اے پئی خُدا نے اوہنوں چُنیا سی پئی او غیر قوماں دے وچ انجیل دی مُنادی کرے یعنی یسوع مسیح دے وسیلے گُناہاں دی مُعافی تے خُداوند یسوع مسیح دا مُردیاں دے وچوں جی اُٹھن دا گواہ بناں۔ تے خُدا دے فضل دے وسیلے دے نال اوہدی خُوشخبری نوں بیان کراں تے اوہنے مینوں چُنیا سی پئی میں ایہہ خدمت نوں انجام دیواں۔ تے اعمال ۱۵ باب دی ۸ آیت بیان کردی اے:

تے خُدا نے جیہڑا دلاں نوں جاندا اے اوہناں نوں وی پاک روح دے کے اوہناں دی گواہی دِتی۔

بے شک خُدا دلاں نوں جاندا اے تے کُرنیلیس دے گھر جو کُجھ ہویا سی اوہدے پچھے اوہدا ایمان سی کیوں جے او خُدا دے اُتے بھروسہ رکھدا سی۔ او جیوندے خُدا دے حضور دے وچ عاجز سی تے خُدا نے نہ صرف اوہنوں سگوں اوہدیاں رشتہ داراں نوں وی ایہہ برکتاں عطا کیتیاں سن۔ خُدا نے اوہنوں ایماندار دے طور تے قبول کیتا سی جدوں اوہنے پطرس دے کولوں خُدا دے کلام نوں سُنیا سی تے اوس کلام نوں قبول کیتا سی۔ خُدا ایس گل نوں جاندا سی تے او گواہ اے پئی غیر قوماں وی اوہدے اُتے ایمان لیاون۔

تے ساریاں توں عجیب گل واقع ہوئی سی پئی غیر قوماں نے وی ایہہ ای تجربہ حاصل کیتا سی تے اوہناں نے وی پاک روح دی معموری پاوندیاں ہوئیاں غیر زباناں بولیاں سن۔ ایویں خُدا نے یہودیاں تے غیر قوماں دے وچ نجات نوں حاصل کرن دے فرق نوں مُکا دِتا سی۔ اعمال ۱۵ باب دی ۹ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

تے ایمان دے وسیلے اوہناں دیاں دلاں نوں پاک کردیاں ہوئیاں ساڈے وچ تے اوہناں دے وچ کوئی فرق نہ رکھیا۔

ایتھے کوئی ختنہ نہیں، کوئی قُربانی نہیں کوئی شریعت نہیں تے ایہہ ای او شیواں نے جیہڑیاں اوہناں دے وچکار فرق کردیاں سن۔ پر یاد رکھو پئی نجات دے لئی ایہہ فرق کسے وی طرح دے نال مُتاثر نہیں کردا اے۔ کُرنیلیس دی پاکیزگی تے تقدیس دا عمل ایمان دے وسیلے دے نال ہویا سی تے اوہدے گھر دیاں ساریاں لوکاں نے نجات پائی سی۔ ایہہ خُدا دے فضل تے اوہناں دے ایمان دے وسیلے مُمکن ہویا سی۔ ایہہ خُوشخبری نوں قبول کرن دے وسیلے ہویا سی کیوں جے جہناں نے انجیل اُتے بھروسہ کردیاں ہوئیاں یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی اوہناں نے نجات نوں حاصل کیتا سی۔ ایوں ہُن ساڈے تے یہودیاں دے درمیان کوئی فرق نہیں رہیا سی۔ ایمان دے وسیلے دے نال اسی وی ابرہام

دی نسل تے ابدی وعدے دے وچ شریک آں جہدے وسیلے اسی میراث حاصل کراں گے تے ابدی حیاتی نوں پاواں گے۔ اعمال ۱۵ باب دی ۱۰ آیت ایویں بیان کردی اے:

تے ہُن تُسی شاگرداں دی گردن اُتے اجہیا جُوا رکھ کے جہنوں نے ساڈے باپ دادے چُک سکدے سن نہ اسی، خُدا نوں کیوں آزماوندے او؟

پطرس ایہہ بیان کردا اے پئی اسی کیوں جُوا اُٹھا کے خُدا نوں آزماوندے آں۔ ایتھے جُوئے توں مُراد شریعت اے کیوں جے بنی اسرائیل دے باپ دادے نے شریعت پائی سی تے اوہدے اُتے عمل کردے سن۔ ایہناں دی بارے ای خُداوند یسوع مسیح نے ایہہ بیان کیتا سی پئی فریسی دوجیاں لوکاں دے اپتے اجہیا جُوا رکھدے نے جہنوں او آپ وی چُک نہیں سکدے نے۔ مطلب شریعت دیاں حُکماں دا غیر ضروری بھار پا دیندے نے۔ یوحنا دی انجیل دے وچ خُداوند یسوع مسیح نے بہت ای سوہنا پیغام دِتا سی پئی میرا جُوا ہلکا تے مُلائم اے۔ تے سانوں خُداوند یسوع مسیح دے اطمینان دے وچ حیاتی نوں لنگاون دی لوڑ اے۔ سانوں صرف ایمان دے وسیلے دے نال ای اوہنوں قبول کرنا اے۔

خُداوند یسوع مسیح نے وی حواریاں دی ایویں ای تربیت کیتی سی پئی اوہناں نوں کسے ہور دا نہیں سگوں میرا جُوا چُکنا اے جیہڑا ہلکا تے مُلائم اے۔ پطرس ایہہ بیان کردا اے پئی جیہڑا کم اوکھا اے اوہنوں کیوں دوبارہ اپنے تے لوکاں دے اُتے لاگو کردے او؟ ایویں کیوں خُدا دے فضل نوں چھڈدیاں

ہوئیاں اپنی مرضی دی شریعت دے تابع رہنا چاہندے او؟ کیوں جے ایویں کردیاں ہوئیاں اسی خُدا دے فضل دا انکار کردے آں۔

ایہہ فضل خُداوند یسوع مسیح دی صلیب دے وسیلے سے نال ہویا اے تے اوہنے ساری شریعت نوں ساڈے اُتوں اُتار کے رکھ دِتا اے تے سانوں نجات دِتی اے۔ تے دوبارہ لوکاں نوں اوس جُوئے وچ دیندیاں ہوئیاں اسی خُدا دے فضل دا انکار کردے آں۔ ایویں نجات نوں مہیا کرن دے وچ خُدا دا اپنا کردار ختم ہو جاندا اے تے اسی اپنیاں کماں دے سببوں نجات نوں حاصل کرن دی کوشش کردے آں۔ جیہڑا پئی بالکل وی ٹھیک نہیں اے سانوں اپنی مرضی نہیں کرنا سگوں خُدا دے طریقے نوں اپناونا اے۔

ایہہ خُدا دا فضل ای اے جہدے سببوں او بیابان دے وچ اپنیاں لوکاں دے نال نال رہندا سی۔ تے ایویں ای ہُن خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال خُدا براہ راست آدمیاں دے وچکار سکونت کرن دے لئی آگیا سی۔ تے بنی اسرائیل نے اوہنوں قبول نہیں کیتا سی۔ اعمال ۱۵ باب دی ۱۱ آیت بیان کردی اے:

حالانکہ سانوں پتہ اے پئی جیویں خُداوند یسوع مسیح دے فضل دے وسیلے دے نال ای نجات نوں حاصل کراں گے اوس ای طرح اسی وی پاواں گے۔

ساڈا ایمان اے پئی اسی اوہدے فضل دے وسیلے دے نال نجات نوں حاصل کر چُکے آں۔ اسی اپنیاں کماں دے وسیلے نہیں سگوں فضل دے وسیلے دے نال نجات نوں پایا اے۔ ساڈے اُتے خُداوند یسوع مسیح دا فضل ہویا اے کیوں جے اوہنے ساڈیاں پاپاں دے لئی دُکھاں نوں برداشت کیتا اے۔ تاں پئی ساڈے پاپ مُعاف ہون تے خُداوند خُدا دے نال ساڈی رفاقت فیر بحال ہوئے۔

ہُن خُداوند یسوع مسیح ساڈے تے یہودیاں دے وچاکر کوئی فرق نہیں کردا اے۔ کیوں جے اسی ایمان دے وسیلے اوہنوں قبول کیتا اے تے او ای ساڈی نجات دیون والا اے۔ جیہڑا سانوں بچاوندا اے تے اپنے جلال دے نال منور کردا اے۔ اسی وی اوہناں یہودیاں تے غیر قوماں لوکاں دی طرح آں جہناں نے خُدا دا فضل پایا تے نجات حاصل کیتی اے۔

جدوں پطرس نے ایہناں گلاں نوں کیتا سی تے ساریاں نے بڑے دھیان دے نال سُنیا تے چُپ رہے سن۔ کیوں جے پطرس ایس گل دا تجربہ کُرنیلیس دے گھر دے وچ کر چُکیا سی۔ او جان گیا سی پئی خُدا کیویں دے وہڈے وہڈے کم کردا اے تے فیر خُدا دیاں کماں دے وچ دخل اندازی کرنا ساڈا کم نہیں اے۔ ایہدے بعد اسی ویکھاں گے یسوع مسیح دے بھائی یعقوب دا بیان آئے گا جہنوں یروشلیم دے وچ پاسبان مُقرر کیتا گیا سی۔

پطرس اوہناں نوں ایہہ بیان کرنا چاہندا سی پئی خُدا ساری کائنات دا خُدا اے تے او امن پسند کردا اے تے ساری مخلوق نوں پیار کردا اے۔ او کسے دی وی ہلاکت نہیں چاہندا اے تے او غیر قوماں نوں وی اپنی نجات دے وچ شامل کردا اے۔ پطرس ایس حقیقت نوں جاندا سی جدوں پئی فریسی ڈردے سن پئی غیر قوماں دی وجہ توں اوہناں دی شریعت خراب ہوئے گی تے ایہدی قدر گھٹ ہو جاوئے گی۔ ایس ای لئی فریسیاں نے ایہہ چاہیا سی پئی شریعت نوں قائم رکھیا جاوئے۔

پطرس نے اوہناں دے نال گل بات کردیاں ہوئیاں اوہناں نوں سمجھاون دی کوشش کیتی سی پئی او ایویں دی اُلجھن دے وچ نہ پھسن۔ سگوں خُدا دے فضل دے اُتے ایمان رکھن جہدے وسیلے دے نال نجات حاصل ہُندی اے۔ ہُن سانوں اوس جیوندے خُدا دے اُتے ایمان رکھنا اے جہدا سانوں پالدا اے تے ساڈی حیاتی دیاں ساریاں ضرورتاں نوں پُورا کردا اے۔ او ساڈی فکر کردا اے ایس ای لئی اوہنے ساڈی نجات دا انتظام وی کیتا اے۔ تے اوہنے اپنے اکلوتے پیٹے ساڈے خُداوند یسوع مسیح نوں ساڈی نجات دے لئی بھیج دِتا سی۔

لہذا پطرس تے پولس دیاں تجربیاں دے سببوں یروشلیم دی کلیسیا نوں ایس گل دے لئی پریشان نہیں ہونا چاہیدا اے۔ کیوں جے خُدا نے اپنے فضل نوں غیر قوماں دے اُتے وی کیتا اے تے او وی ابدی میراث دے وچ شامل نے۔ اسی پولس تے برنباس دے پہلے مشنری سفر دے بارے دے وچ

خُدا دے وہڈے فضل نوں ویکھدے آں۔ تے اوہناں دی خدمت تے بُلاہٹ دے وچ اسی پاک روح نوں پیش پیش ویکھدے آں۔ تے ہُن او اپنے مشنری سفر توں واپس آئے نے تاں پئی کلیسیا نوں تے یہودی ایمانداراں نوں خُدا دی فضل نوں پچھانن دے لئی تیار کرن۔ ایہہ حیران کُن فضل سی جہدے وسیلے دے نال خُدا نے یہودیاں تے غیر یہودیاں نوں اکٹھیاں کر دِتا سی۔ تاں پئی او اِک دوجے دے نال رل کے اِک ای ایمان دے وسیلے وہددے تے ترقی کردے جاون۔

ایہدے نال ای اسی اپنی اج دی ساری گل بات نوں ایتھے ای ختم کردے آں۔ آؤ اسی دُعا کریئے:

خُداوند مہربان خُدا اسی تیرا شُکر ادا کردے آں پئی تُو بنی اسرائیل نوں چُنیا اے تے اوہناں دے نال نال سانوں اپنے فضل دے وسیلے ایس نجات دے وچ شامل کیتا اے۔ اسی غیر قوم وچوں سی تے تُو سانوں چُنیا اے پئی تیرے ناں دی گواہی دے سکیئے۔ ایویں کردیاں ہوئیاں تُو ساڈا حوصلہ وہدایا اے تے اسی ایہدے لئی تیرا شُکر ادا کردے آں۔ اسی تیرے فضل دی رائیں نجات پاوندے آں تے ایمان دے وسیلے تیری رفاقت دے وچ وہددے آں۔ اسی چاہندے آں پئی اسی تیری رفاقت تے محبت دے وچ وہددے جائیے۔ اسی تیری محبت دے وچ وہددیاں ہوئیاں تیری کامل وفاداری کرنا چاہندے آں۔ سانوں فضل دے پئی تیری وفاداری دے وچ حیاتی نوں بسر کریئے۔ اسی منت کردے آں پئی جیہڑے لوکی اجے تیکر تیرے اُتے ایمان نہیں لیائے نے اوہناں نوں تبدیل کر۔ اسی تیرے پُتر ساڈے

خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان رکھدیاں ہوئیاں اپنی نجات دا یقین کردے آں۔ سانوں مُشکلاں پریشانیاں توں بچاتے کامل بناتے سانوں پاک کر دے۔ اپنے پاک فضل دے وسیلے دے نال سانوں نواں بنا دے۔ اسی اوس مُفت فضل دے لئی تیرے شُکر گُزار آں جیہڑا تُو سانوں مُفت عطا کیتا اے۔ اسی منت کردے آں پئی تُو ساڈے نال نال رہ کیوں اسی تیرے بغیر کُجھ وی نہیں آں۔ اسی تیرا فضل منگ لیندے آں جہدے وچ ساڈی نجات اے۔ اوس سارے استحقاق لئی تیرا شُکر ادا کردے آں جیہڑا تُو یسوع مسیح دے وسیلے دے نال سانوں عطا کیتا اے۔ اپنے پاک روح دے وسیلے دے نال ساڈی مدد کر تے سانوں بخش دے۔ اسی ایہہ سارا کُجھ تیرے سوہنے پُتر اپنے خُداوند یسوع مسیح دا ناں لیندیاں ہوئیاں منگدے آں ، آمین۔

اَے خداوند خدا! تیرا شکر ادا کرتا ہوں۔اس بھائی کے لئے جس کے ذریعہ سے ہم تیرا زندہ کلام سیکھ رہے ہیں۔ تیرا رفاقت کے لئے بھی تیرا شکر ہو جو تُو ہمارے ساتھ رکھتا ہے۔ ہمارے دل اور ذہن کھول دے تاکہ تاکہ کلام کی باتوں کو سمجھیں اور دل میں رکھیں۔ یسوع مسیح کے نام میں یہ دُعا مانگتے ہیں۔ آمین!

ہم اعمال کی کتاب کے ۱۴ویں باب کا مطالعہ کر رہے ہیں یہاں پولس کے پہلے مشنری سفر کا بیان ہے۔پولس اور برنباس دُور دراز کے سفر کر کے اکنیم میں پہنچے۔ اُن کے سفر کا آغاز کُپرس سے ہوا، وہاں سے وہ پمفیلیہ میں پہنچے۔ اس کے علاوہ شام اور انطاکیہ میں پہنچے۔ پچھلے سبق میں ہم نے اُن کے اکنیم میں مشنری خدمت کے بارے میں سیکھا تھا۔ وہاں انہوں نے خداوند کے کلام کی منادی کی۔ اکنیم میں بہت سے لوگوں نے یسوع مسیح کی خوشخبری کے کلام کو قبول کِیا جبکہ یہاں انہیں مخالفت کا سامنا بھی کرنا پڑا جب یہودیوں سیاسی اثرو رسوخ کے حامل لوگوں کو اپنے ساتھ مِلا لیِا۔ اور پولس اور برنباس کو سنگسار کرنا چاہا۔

پولس اور برنباس کی اکنیم میں مخالفت کی گئی اور یہاں یہودیوں اور یونانیوں اور رومیوں کی بڑی جماعت ایمان لے آئی۔ مگر بعض نافرمان یہودیوں نے لوگوں کے ذہنوں کو رسولوں کی بابت بد گمان کرنے کی کوشش کی تاکہ وہ اُن سے قطع تعلق رہیں۔ رسول پھر بھی دلیری سے خدا کا کلام سناتے رہے۔ لیکن بعض لوگوں نے شہر میں پھوٹ پیدا کر دی۔ کچھ لوگ یہودیوں کی طرف ہو گئے اور کچھ رسولوں کی طرف۔ اوررسولوں کے بے عزت کرنے کے لئے سرداروں سمیت اُن پر چڑھ آئے۔ لیکن

رسول اُن سے بچ کر لُکاُنیہ کے شہروں لُسترہ اور دِربے میں بھاگ گئے۔ اور وہاں خوشخبری سناتے رہے۔

لُسترہ وہ مقام ہے جسے قیصر اگستس کی طرف سے ۲۵ قبل از مسیح میں قائم کیا گیا اس مقام کی بنیاد قیصر اگستس کی فوج کی پڑاؤ کے نتیجہ میں پڑی۔ لسترہ میں لوگ بھی ملی جُلی آبادی اور قومیت کے لوگ رہتے تھے۔ لوگ زیادہ تر کاشت کاری سے وابستہ تھے۔

پس پولس اب لُسترہ کا رخ کرتا ہے۔ اور وہاں وہ خدا کی مرضی کو پورا کرنا جاری رکھے گا۔ یہاں عبادت خانوں کا ذکر نہیں ملتا ہے۔ بلکہ یہاں کہانی ایک اَور حیرت انگیز واقعہ سے شروع ہوتی ہے۔ یہاں کے لوگوں کی آبادی بھی اتنی زیادہ نہ تھا یہ علاقہ گنجان آباد نہیں تھا۔

اور لُسترہ میں ایک شخص بیٹھا تھا جو پاؤں سے لاچار تھا۔ وہ جنم کا لنگڑا تھا اور کبھی نہ چلا تھا۔ وہ پولس کو باتیں کرتا سُن رہاتھا۔۔۔ (اعمال14:8)

پولس اور برنباس نے لُسترہ کا رُخ کیا۔ پولس خوشخبری کے نقطہ نظر سے لُسترہ میں داخل ہوا اور اُس کی ملاقات ایک شخص سے ہوئی جو لنگڑا تھا۔ وہ نہ تو بھیک مانگ رہا تھا۔ اورنہ ہی اپنی مدد کے لئے چلا رہا تھا۔ وہ شخص پولس کی باتیں سُن رہا تھا۔ پولس خداوند کے کلام کی منادی کر رہا تھا اور وہ لنگڑا شخص دھیان اُس کی سُن رہا تھا۔

۔۔۔اور جب اِس نے اُس کی طرف غور کر کے دیکھا کہ اُس میں شفا پانے کے لائق ایمان ہے۔ تو بڑی آواز سے کہا کہ اپنے پاؤں کے بَل سیدھا کھڑا ہو جاپس وہ اچھل کر چلنے پھرنے لگا۔ (اعمال-10 (9:14

پولس لُسترہ میں خداوند کی خدمت کے لئے گیا۔ وہ لوگوں سے مخاطب تھا۔ پولس اُس کی طرف بڑے غورسے دیکھ رہا تھا۔ پولس کی نگاہ اُس پر تھی۔ لوقا خود بھی غیر قوم شخص تھا یہاں غیر قوم لوگوں میں خوشخبری کی وجہ سے لوقا خوش ہوتا ہو گا۔ لوقا کے انجیلی بیان کے بعد اُس نے یہ دوسرا رسالہ رسولوں کے اعمال کے نام سے تحریر کیا۔ جس میں اُس نے رُوح القدس کے اعمال کا بیان کیِا۔ خداوند خدا نے نجات کا یہ کام نہ صرف یہودیوں کے لئے کیا بلکہ غیر یہودیوں کے لئے بھی۔

یہ وہی خداہے جس نے بنی اسرائیل کی نجات کے لئے اتنے بڑے بڑے کام کئے اور اب وہ نہ صرف یہودیوں کے لئے بلکہ غیر یہودیوں کے لئے بھی نجات کا بندوبست کیِا۔

یہ شخص جو لنگڑا تھا پہلے ہی سے کھڑا تھا اور پولس کی باتیں سُن رہا تھا۔ یہ وہ بھیدہے جو کلیسیا کے لئے خدا نے کھولا اور اُن کے جو قبول کرنے والا دل رکھتے ہیں اور یسوع مسیح پر نام پر ایمان لاتے ہیں وہی نجات پاتے ہیں۔ غیر قوموں نے اس فضل میں سے پایا اور ابدی زندگی کے وارث ہوئے۔ اگرچہ پولس رسول وہاں موجود دوسرے لوگوں کی طرف بھی متوجہ تھا لیکن اُس نے اس شخص کی طرف خاص توجہ کی۔

پولس کے یہ الفاظ بڑی مضبوط سوچ پر مبنی ہے جو اُس نے خیال کہ 'اُس میں شفا پانے کے لائق ایمان ہے'۔ اس شخص کے ایمان کی وجہ سے پولس اُس سے مخاطب ہوا اور بڑی آواز سے پکار کر کہا کہ اپنے پاؤں پر کھڑا ہو جا۔ اس شخص کے زندگی میں رُوحانی اور جسمانی دونوں طرح کی شفا جاری ہوئی ۔ایک ہی وقت میں اس نے دونوں طرح کی برکت پائی۔

اناجیل کا مطالعہ کریں تو پتہ چلتا ہے کہ تمام معجزات ایمان ہی وجہ سے رُونما ہوئے ہیں۔ یسوع مسیح نے بیشتر لوگوں کو شفا دیتے وقت کہا جا تیرے ایمان نے تجھے اچھا کیا۔ ایمان کا تعلق صرف شفا ہی سے نہیں ہے بلکہ اس کا تعلق بنیادی طور پر ابدی نجات سے ہے شفا تو ایک برکت ہے جو ایمان لانے سے جاری ہوتی ہے۔ نئے عہدنامہ میں بہت سے معجزات ہیں جن کے وسیلہ سے یسوع مسیح نے لوگوں کو برکت دی۔ لنگڑوں اور اندھوں اور کوڑھیوں شفا دی۔

پس اگر ہم یسوع مسیح کی تمثیل پر غور کریں تو نیک سامری کی دوسروں کی مدد کرنا اور انہیں نجات کی خوشخبری دینا ضروری ہے۔

لوگوں نے پولس کا یہ کام دیکھ کر لُکا اُنیہ کی بولی میں بلند آواز سے کہا کہ آدمیوں کی صورت میں دیوتا اُتر کر ہمارے پاس آے ہیں اور اُنہوں نے برنباس کو زیوس کہا اور پولس کو ہرمیس اسلئے کہ یہ کلام کرنے میں سبقت رکھتا تھا۔ (اعمال14:11-12)

یہ معجزہ دوسرے معجزات سے کچھ ہٹ کر دکھائی دیتا ہے کیونکہ پہلے زیادہ تر معجزات کا بیان شفا پانے والے کی کوشش کا بھی ذکر کرتے ہیں لیکن یہاں پولس نے صرف اُس کا حال دیکھ کر اُس میں شفاپانے کا ایمان دیکھ کر شفا دی۔ خدا کا رُوح یہ جانتا ہے کہ آیا کسی کے اندر ایمان ہے یا نہیں۔ ہماری اپنی ذات میں کسی قسم کا کوئی پیمانہ نہیں کہ ایمان کی جانچ کر سکیں یا اُس کی پیمائش کر سکیں۔

یسوع مسیح نے سارے معجزات ایمان کو دیکھ کر نہیں کئے بلکہ اُس نے خدا کی بزرگی اور جلال کے لئے کئے۔ تاہم ہر معجزہ کا مقصد خداوند کے نام کو عزت اور جلال دینا ہی تھا۔ جیسے لعزر کو مُردوں میں سے زندہ کراور نائین کی بیوہ کے بیٹے کو زندہ کرنا۔

تاہم ایمان کا مقصد صرف شفا پانا ہی نہیں ہوتا بلکہ اس کا مقصد خداوند خدا کے ساتھ تعلق اور وابستگی کا اظہار ہے، شفا تو وہ برکت ہے جو ایمان کے نتیجہ میں ملتی ہے۔ اور صرف یہی نہیں بلکہ دوسری رُوحانی جسمانی برکات بھی خدا ہمیں عطا کرتا ہے۔

رسولوں نے بھی خداوند یسوع مسیح کے نام کی منادی کی اُن کے لئے یہ نہایت اچھا موقع تھا۔ یہ نہایت خوش آئند بات تھی کہ انہیں یسوع مسیح کے نام کی خوشخبری کے لئے بھیجا گیا پس پولس اور برنباس نے خوشی اور دیانتداری سے منادی کی۔پولس اوربرنباس نے وہ ذمہ داری پوری جو ایک پڑوسی کو کرنے چاہئے، جیسا کہ یسوع مسیح نے تمثیل میں سکھایا تھا اور نیک سامری کی تمثیل پیش کی تھی۔

پس اس شخص نے اپنے لنگڑے پن سے شفا پائی وہ فی الفور اُٹھا اور خداوند کی تمجید کرنے لگایوں خداوند کے نام کو جلال ملا۔ یہ ایک کھلی جگہ تھی اور پولس سب سے رُوبرو کھلی جگہ میں پیغام پیش کررہا تھانہ کہ کسی عمارت کے اندر۔ اور یہ نوجوان بڑے دھیان سے پولس کے پیغام کو سُن رہا تھا۔ پولس بول رہا تھا اور وہ دھیان سے سُن رہا تھا، اور پولس نے بھی اُس کی طرف توجہ کی۔ یوں رُوح

القدس نے پولس کی رہنمائی کی تاکہ اس شخص کو شفا دی جائے اور پاک رُوح نے یقینا پولس کی مدد کی تاکہ اُس شخص کے اندر موجود ایمان کو جانچ سکے۔

پولس کی زبردست منادی کے باعث انہوں نے اُسے ہرمیس کہا۔ یہ یونانی دیوتا کا نام ہے۔ اکونین (Akonian) نام شخص کو اس یونانی دیوتا کا اوتار سمجھا جاتا تھا یوں اس شہر کو اکونین کہ ملکیت سمجھا جاتا تھا۔ اوریہ شہر اُسی کی ملکیت تھا۔ پولس برنباس نے انطاکیہ میں بھی خداوند کے کلام کی منادی کی لیکن وہاں ان کے لئے ایسے الفاظ نہیں بولے گئے بلکہ سخت مخالفت کی گئی اور سیاسی منصوبہ بندی کر کے انہیں وہاں سے نکل جانے پر مجبور کیا بلکہ وہ تو انہیں سنگسار کرنا چاہتے تھے۔

پولس اور برنباس ان دیوتاؤں کے نام اور ان کی تاریخ سے واقف تھا اور وہ یہ بھی سمجھ رہے تھے کہ کیوں لکاُنیہ کے لوگ اُنہیں ان ناموں سے پکار رہے ہیں۔ لوگ اُن کی منادی اور اُس معجزے سے اس قدر متاثر ہوئے کہ اُنہیں بلند آواز سے اپنی مادری زبان میں پکارا کہ آدمیوں کی صورت میں دیوتا اُتر کر ہمارے پاس آئے ہیں۔ برنباس کو انہوں نے زیوس اور پولس کوہرمیس کہا۔

یونانی تاریخ میں ہرمیس کو زیوس کا فرزند کہا جاتا تھا۔ ہرمیس ماہرِ فنِ تقریر تھا، تاریخ میں اُس کے لئے یہ بات مشہور تھی کہ وہ بولنے میں نہایت خوش اسلوب تھا۔ زیوس کو دیوتاؤں کا قاصد سمجھا جاتا تھا۔اس دیوتا کو مشتری کا نام دیا جاتا تھا۔ وہاں کے لوگوں نے انہیں اپنے دیوتاؤں کے نام سے موسوم کیا اور اپنی مادری زبان میں انہیں اپنے دیوتا گردانا۔ یہاں کے لوگ اپنے دیوتاؤں کے نام

سے منسوب تھے۔ یوں انہوں نے خوشی کا اظہار کِیا کہ زیوس اور ہرمیس اُن کے پاس آئے ہیں۔ زیوس اور ہرمیس کا تعلق یونانیوں کے قدیم دیوتاؤں تھا، اور وہ وہاں کے عظیم دیوتاؤں میں تھے۔ یہاں زیوس کے نام کا ایک مندر بھی تھا۔ شہر میں جا بجا ان کے مجسمے نصب کئے ہوئے تھے۔ اور پولس نے جب وعظ کِیا کہ اُس کی اسلوبِ بیان سے کو دیکھ کر انہوں نے اُسے ہرمیس سے تشبیہ دی۔

اور زیوس کے اُس مندر کا پجاری جو اُن کے شہر کے سامنے تھا، بیل اور پھولوں کے ہار پھاٹک پر لا کر لوگوں کے ساتھ قربانی کرنا چاہتا تھا۔ (اعمال13:14)

اس کے علاوہ بھی یونانیوں کے شہر تھے۔ زیوس کا مندر شہر کے بالکل سامنے تھا۔ یہاں پھولوں کے ہار پھاٹک تک پہنائے جانے کا ذکر ہے ہمیں یہ معلوم نہیں کہ یہ پھاٹک مندر کا تھا یا شہر کا۔ اور مندر کا پجاری جو یقیناً اُن سب میں قابلِ قدر شخصیت ہو گا اُس نے بھی پولس اور برنباس کا استقبال کِیا۔ اس پجاری کے کافی شاگرد بھی تھے جو اُس سے سیکھتے تھے۔ اور وہ انہیں زیوس اور ہرمیس کے متعلق تعلیم دیتا تھا۔ پولس اور برنباس سے خوش ہو کر اُنہوں نے اُن کا استقبال بیلوں اور پھولوں سے کِیا اور اُن کے استقبال میں انہیں پہنائے۔یوں وہ بطور دیوتا اُن کے استقبال کر رہے تھے۔ اس کے ساتھ وہ انہیں شہر سے باہر زیوس کے مندر میں لے گئے۔ تاہم پولس اور برنباس اس بات کو سمجھ رہے تھے کہ وہ کیا کہہ رہے ہیں اور اُن کے ساتھ کیا ہو رہاہے۔وہ زیوس سے بھی واقف تھے

اورفنِ تقریر کے ماہر دیوتا ہرمیس کو بھی جانتے تھے۔ زیوس کی پرستش تقریباً سارے شہر کے لوگ کرتے تھے۔

جب برنباس اور پولس رسولوں نے یہ سُنا تو اپنے کپڑے پھاڑکر لوگوں میں جا کُودے اور پکار پکار کر کہنے لگے کہ لوگو! تم یہ کیا کرتے ہو؟۔۔۔(15-14:14)

پولس اور برنباس دیوی دیوتاؤں کے قوانین اور رسم و رواج سے واقف تھے کہ وہ کیا کر رہے ہیں۔ اور اُن کی پرستش کے طریقہ کار سے بھی واقف تھے۔اسی لئے وہ ایسا ردِ عمل ظاہر کر نے جا رہے تھے جس سے وہ انہیں روکنا چاہ رہے تھے۔ وہ جتنی بھیڑ جمع تھی سب نے ایک ہجوم کی صورت میں اُن کے لئے گانا بجانا شروع کر دیا۔ جب رسولوں نے اُن کے گانے کی آواز سُنی تو انہوں نے اپنے کپڑے پھاڑے اور اُن میں کُود پڑے۔ یہ اُس منادی سے متاثر ہونے کے نتیجہ میں تھا جو پولس نے یونانی زبان میں کی۔ وہ اُس پیغام کو سُن کے بے ساختہ بول اُٹھے کہ قادر مطلق دیوتا اُن کے پاس انسانوں کی رُوپ میں آئے ہیں۔ انہوں نے پولس کے پیغام کو محض فنِ تحریر کا فن پارا سمجھا انہوں نے اس کے اصل مقصد کو نہ جانا اوروہ اُس پیغام کے مرکزی مضمون کو نہ سمجھ پائے۔

یہ دیکھ کر رسول غمزدہ ہوئے۔ پس ناراضگی کے اظہار میں انہوں نے اپنے کپڑے پھاڑے، کیونکہ وہاں موجود ہر شخص انہیں بطور دیوتا ہی عزت دے رہا تھا۔ پس منع کرنے کے لئے انہوں نے اپنی توجہ اُنکی طرف کی۔ اور کہنے لگے کہ لوگو! تم یہ کیا کرتے ہو؟

۔۔۔ہم بھی تمہارے ہم طبیعت انسان ہیں۔۔۔۔ (اعمال14:15)

اعمال کی کتاب میں یہ پہلا موقع ہے جب پولس اور برنباس کو لُسترہ میں رسول کے نام سے مخاطب کِیا گیا جس کا بیان ۱۴ ویں آیت میں ہے۔ تاہم یہاں رسولوں کا لقب لُسترہ کے لوگوں کی طرف نہیں بلکہ اعمال کی کتاب کے لکھاری لوقا کی جانب سے ہے۔ اگرچہ ہم اس بات سے واقف ہیں کہ پولس کو رسول کا لقب اور رسالت کی خدمت تو خداوند کی طرف سے اُس وقت ہی مل گئی تھی جب اُسے بُلایا گیا اور مخصوص کِیا کہ ساؤل کو میرے اُس کام کے واسطے مقرر کر دو جس کے لئے مَیں نے اُسے بُلایا ہے۔

ہم کہہ سکتے ہیں کہ یہاں رسالت کا لقب اُنہیں اُن کے پہلے مشنری سفر کی وجہ سے بھی دیا گیا ہے لیکن در اصل یہ اُنکی خدمت کی پہچان ہے اور وہ اہم ذمہ داری ہے جو خداوند خدا کی طرف سے اُنہیں سونپی گئی ہے۔ یہاں لوقا بھی اُن کی اس پہچان اور شناخت کا ذکر کرتا ہے تاکہ یہ معلوم ہو جائے کہ وہ خدا نہیں ہیں بلکہ خداوند خدا کے بھیجے ہوئے ہیں۔ جنہیں خوشخبری کا بھید دیا گیا ہے۔

۔۔۔ہم بھی تمہارے ہم طبیعت انسان ہیں اور تمہیں خوشخبری سُناتے ہیں تاکہ اِن باطل چیزوں سے کنارہ کر کے اُس زندہ خدا کی طرف پھرو جس نے آسمان اور زمین اور سمندر اور جو کچھ اُن میں ہے پیدا کِیا۔ (اعمال 14:15)

یہ وہ خاص بات ہے جو برنباس نے دلگیر ہو کر اُن کے سامنے بیان کی کہ وہ کوئی الگ مخلوق نہیں ہیں وہ اُن ہی کی طرح جیتے جاگتے انسان ہیں اور ساتھ وہ اُس خدا کی قدرت بیان کرتا ہے جس نے کائنات کی ہر چیز کو خلق کِیا ہے۔ وہ بیان کرتا ہے کہ کائنات کی باقی چیزوں کی طرح خداوند خدا کی مخلوق ہیں۔ بالکل اُسی طرح جس طرح لُسترہ کے لوگ خدا کے خلق کئے ہوئے ہیں اور جس طرح کائنات کی دوسری چیزیں وجود میں آئی ہیں۔ وہ اس بات پر زور دیتا ہے کہ در حقیقت آپ میں ہم میں کوئی فرق نہیں ہے۔ ہم خدا نہیں ہیں اور نہ ہم دیوتا ہیں اور نہ دوسرے خداؤں کی مانند ہیں۔ پولس اوربرنباس تو خداوند خدا کے فرزند دتھے اور یہ اُن کا فرض تھا کہ خداوند کے نام کی منادی کریں۔اسلئے پولس اور برنباس نے لوگوں سے کہا کہ وہ ایسا کچھ نہیں کریں کیونکہ وہ بھی اُن کی مانند انسان ہیں۔

کیونکہ رسول خود جانتے ہیں کہ یہ معجزہ خداوند خدا کی قدرت کی وجہ سے ہوا اس میں اُن کا اپنا کوئی کمال نہیں۔ وہ تو رسول ہے اور یسوع مسیح کی خوشخبری کا پرچار کر رہے ہیں۔ لیکن جو معجزہ رُونما ہوا وہ اس بات کا ثبوت ہے کہ رسولوں نے بڑی وفاداری سے خوشخبری سنائی۔ اور ساتھ ہی برنباس نے زور دیا کہ انہیں کائنات کی باطل چیزوں کو چھوڑ کر زندہ خدا کی طرف رجوع کرنا چاہئے۔

باطل سے مراد بے فائدہ اور غیر نفع بخش جن سے کچھ حاصل نہیں ہوتا۔ یہ چیزیں فضول اور انسانی جان اور رُوح کے لئے بے فائدہ ہیں۔ ان سے کوئی رُوحانی فائدہ ہے جس سے ہماری نجات یا ابدی زندگی کا تعلق ہو۔ دراصل یہاں کے لوگوں بہت سے دیوی دیوتاؤں اور خداؤں کے ماننے والے تھے

اور وہ خداوند خدا کی محبت دُور تھے۔ اسلئے وہ انہیں اُن چیزوں کی پرستش سے منع کرتے ہیں جو باطل ہیں اور اُن سے کچھ حاصل نہیں۔

برنباس انہیں یہ خوشخبری دے رہا تھا کہ وہ باطل چیزوں سے کنارہ کریں۔ اور خداوندخدا کی طرف توجہ کریں۔یہ باطل چیزیں حقیقی خدا نہیں ہو سکتی۔ جبکہ اس کے برعکس یہ چیزیں اُس خالق خدا کی خلق کی ہوئی جس نے سارے جہان کو انسانوں کو خلق کیا ہے۔ اس کے متعلق اگر ہم پرانے عہدنامہ کا مطالعہ کریں تو یہ چیزیں عام دکھائی دیتی ہیں کہ جگھوں پر خداوند خدا نے بنی اسرائیل کو غیر معبودوں اور فانی چیزوں کی پرستش سے منع کیا۔ اور وہ بہت سی باتوں میں خداوند کو ناراض اور خفا کرتے تھے کیونکہ وہ دیوی دیوتاؤں کے پیروکار ہو جاتے تھے حتیٰ کہ اپنی نافرمانیوں کی وجہ سے اکثر غیر قوموں کے ہاتھوں دکھ اُٹھاتے تھے۔

پرانے عہد نامہ میں واضح ثبوت ملتے ہیں کہ بنی اسرائیل کا خدا قادرِ مطلق خدا ہے ۔ وہی خدا ہر ایک چیز کا خالق اور مالک ہے۔ اور اُسی نے ساری کائنات کو خلق کیا ہے۔ وہ قادرِ مطلق خدا ہے اور وہ ایسی چیزیں کو انسان کی ضرورت کے لئے پیدا کرتا ہے۔ خدا میں یہ قوت موجود ہے کہ وہ انسانی تاریخ کو جاری رکھتا ہے ۔ یقیناً یہ لُسترہ کے لوگوں کے لئے خوشخبری ہے۔

برنباس کی بات کا مقصد یہ تھا کہ ان کے مذہب اور دیوتاؤں میں کچھ سکت موجود نہیں وہ بے جان چیزیں ہیں اور ان سے کچھ حاصل نہیں۔ پولس اور برنباس اس بات کا پرچار کر رہے ہیں کہ ہمارا خدا

فضل اور اطمینان اور نجات عطا کرتا ہے،وہی گناہوں سے رہائی ابدی زندگی کا مالک اور منبع ہے۔ اُس کی موجودگی اور رفاقت سے ابدی چیزیں میسر آتی ہیں اور وہ اُنہیں ہماری زندگی میں مہیا کرتا ہے ۔ اس سے پہلے پولس بھی اپنی تقریر میں اسی بات پر زور دے رہا تھا کہ اُس خدا نے بنی نوع انسان کے لئے سب کچھ ممکن کِیا ہے بالخصوص اس کی نجات کے لئے۔ اُس پولس کے بولتے وقت وہ شخص دھیان سے سُن رہا تھا جس میں پولس نے جانا کہ شفا پانے کے لائق ایمان ہے۔ اور وہ اُن باتوں کو غور سے سُن رہا تھا جن باتوں کی پیشن گوئیاں پرانے عہد نامہ کے انبیا کے وسیلہ سے کی گئیں لیکن اُن کی تکمیل یسوع مسیح کے وسیلہ سے نئے عہد نامہ میں ہوئی۔یہ خوشخبری ہے۔

پس اپنے پیغام میں، کلام کرنے میں اور لوگوں کو اُن کی لئے بطور ہرمیس اور زیوس قربانیاں چڑھانے سے منع کرنے میں یہ بات واضح کر دی کہ گناہوں کی معافی اور ابدی زندگی دینے والا وہ ہے جس کی منادی کر رہے ہیں۔ پس انہوں نے منع کِیا کہ یہ قربانی اُن کے لئے نہیں بلکہ زندہ خدا کے لئے چڑھانے کی ضرورت ہے ۔ اور گناہوں کی معافی کے لئے اُسی کے حضور جھکنے کی ضرورت ہے۔ کیونکہ خداوند یسوع مسیح نے ہمارے گناہوں کا عوضانہ صلیب پر دے دیا۔ پہلے تو وہ صرف یسوع مسیح کے نام کی خوشخبری دے رہے تھے لیکن جب انہوں نے لوگوں کی اور اُن کے رہنماؤں کی دلچسپی دیکھی کہ وہ انہیں بطور دیوتا مان رہے ہیں اور ان کے لئے قربانیاں چڑھانا چاہتے ہیں تو اُنھوں نے اُن سب چیزوں کو باطل قرار دیا اور اس حقیقت کا پرچار کِیا، پس یوں خداوند یسوع مسیح جو زندہ خداکا بیٹاہے، نے انسانی تاریخ کا رُخ تبدیل کر دیا۔

پس اس بات میں مزید اضافہ لنگڑے شخص کی توجہ کرنے سے ہوا۔ جب اُس نے غور سے سُنا اور پولس نے اُس پر نگاہ کی اُس نے اپنے ایمان کے باعث شفا پائی۔ یوں وہ خداوند خدا کے حضور مقبول ہوا۔ اور باقی لوگوں کو مزید خدا کی بابت بتانے کا موقع ملا۔ اور اُن کے دیوی دیوتاؤں کے بارے میں بھی آگاہ کِیا یہ باطل ہیں۔

اس شخص کی شفا بھی اس کے دل میں پائے جانے والے ایمان کی وجہ تھی۔ خدا زندہ اور سچا خدا ہے وہ اپنے قبول کرنے والوں کے لئے سب برکات نازل کرتا ہے۔

خدا واقعی عادل اور محبت بھرا خدا ہے جس نے اُس شخص کے ایمان کا فوراً جواب دیا اور اُس نے شفااور برکت پائی۔ خدا ایسا کرنے کے لئے ہر وقت تیار رہتا ہے اور وہ ایسا کرنے کی قدرت رکھتا ہے۔

پولس اور برنباس خدا کے حضور میں وفادار تھے یوں انہوں نے خداوند خدا کے نام کو عزت اور جلال دیا اورلوگوں سے اپنے عزت نہ چاہی۔ تاہم لُسترہ کے لوگوں میں ایک بات ضرور دکھائی دیتی ہے کہ بہت کھلےدل کے لوگ تھے اور جنہوں نے زیوس دیوتا کے مندر تک رسائی کی اور وہاں قربانی چڑھانے تک تیار ہو گئے۔ اور پولس اور برنباس کو یوں عزت دی کہ وہ اُن کے دیوتا ہیں جو انسانی روپ میں اُن کے پاس آئے۔

لیکن پولس اور برنباس بہت سے خداؤں کی پرستش کے برعکس اُس زندہ خدا کا پرچار کر رہے تھے جو انہیں قوت دیتا تھا۔

اُس نے اگلے زمانہ میں سب قوموں کو اپنی اپنی راہ چلنے دِیا تو بھی اُس نے اپنے آپ کو بے گواہ نہ چھوڑا۔چنانچہ اُس نے مہربانیاں کِیں۔۔۔۔ (اعمال14:16-17)

وہ یہاں پھر بیان کرتے ہیں کہ خداجس نے سب قوموں کو خلق کیا اُس نے انہیں مجبور نہیں کِیا بلکہ اپنی شفقت سے ان کی نگہداشت کرتا تھا اور انہیں اپنی اپنی راہ چلنے دیا۔ یہاں اُس نے مزید تفصیل بیان نہیں لیکن بنی اسرائیل کے خدا کی مہربانیوں کی یاد دلاتاہے جس نے برکات دیں ۔ کلام مقدس گواہ ہے کہ لوگ ُبت پرستی کی زندگی بسر کر کے خدا کو ہمیشہ ناراض کرتے آئیں ہیں حالانکہ کلام صاف فرماتا ہے کہ اسرائیل کے خدا نے سب چیزوں کو خلق کِیا اور وہی عزت اور بزرگی کے لائق ہے۔

اُس نے بنی اسرائیل کی اصلاح کی جب کبھی وہ منحرف ہوتے خدا انہیں سکھاتا اور بُت پرستانہ انداز اور طریقہ سے بچنے کی ہدایت اور حکم دیتا۔ہمیں پرانے عہدنامہ میں بہت سی غیر قوموں کے بارے میں بھی پتہ چلتا ہے۔ خدا نے بنی اسرائیل کی پرورش کی اُن کی بیابانی آوارگی میں بھی نگہداشت اور حفاظت کرتا تھا۔ اور بطور برگزیدہ قوم اُن کے سب کچھ مہیا کرتا تھا۔

اور یوناہ کی معرفت نینوہ کو بچایا یوں اپنے رحم کا ثبوت دیا۔ اور دانی ایل کے زمانہ میں دانی ایل کو سرفرازی دی اور اُس کے ساتھیوں کو بادشاہ کی نظر میں سرفراز کِیا اور انہیں مشکلات سے بچایا۔

لیکن اسرائیل نے خدا کی باتوں کو ترک کِیا یوں سلطنت دو حصوں میں تقسیم ہوئی اور اسرائیل کی شمالی سلطنت پہلے بُت پرستانہ قوموں کے نقشِ قدم پر چلنے کے باعث تباہ ہوئی اور اسوریوں نے اُنہیں برباد کر دیا۔

پس پولس اور برنباس خدمت کے لئے روانہ ہوئے خدا جس نے سب چیزیں خلق کی ہے، خدا نے اُن کی حفاظت اور مدد کی۔

پس لُسترہ کے لوگ اپنی اپنی راہوں پر چل رہے تھے۔ وہ زیوس اور ہرمیس کے ساتھ ساتھ بہت سے دیوی دیوتاؤں کے ماننے والے تھے۔ حالانکہ جب تک شریعت نہ تھی اُس وقت بھی خدا نے اُنہیں بے گواہ نہیں چھوڑا کیونکہ یہ کائنات اور اُس کا وجود خدا کی ذات کا گواہ ہے۔ پس وہ اپنی گواہی پر اَور زیادہ زور دے رہے تھے۔ اور مسلسل خداوند خدا کی قدرت بیان کرنے کے درپے تھے۔ کیونکہ کائنات کا وجود خدا کی ذات کا عمومی مکاشفہ ہے اور یہ خدا کی ذات کا گواہ تھا کہ یہ چیزیں جو ہم دیکھتے ہیں کسی نہ کسی نے بنائی ہیں۔ اور پھر اس کے انبیا کے ذریعہ پیشن گوئیاں اور خصوصی مکاشفہ کا بیان ہے، جس کا وجود یسوع مسیح کی صورت میں دکھائی دیتا ہے۔ یسوع مسیح خدا کا خصوصی مکاشفہ ہے جس کے وسیلہ سے اُس نے خود کو ظاہر کِیا۔ عمومی مکاشفہ کائنات کی چیزوں اور ان کے حسن سے

مشتق ہے۔ اور یہ خوبصورت پھول، پھل ، پہاڑ اور دریااور کائنات کی چیزیں اُس کی گواہ ہیں۔ اُس نے ان چیزوں کو بنایا ہے تاکہ لوگ جانیں کہ خدا نے انہیں خلق کیا ہے۔ تاکہ لوگ دھیان کریں کہ یہ چیزیں کس نے بنائی ہیں اور یہ کہاں سے آئی ہیں، یہ کیسے وجود میں آئیں ہیں۔ پس وہ کہتا کہ اُس نے اپنے آپ کو بے گواہ نہیں چھوڑا۔ یعنی یہ کائنات اُس کے وجود کی گواہ ہے۔ اور بے شک خداوند خدا نے ان سب چیزوں کو خلق کیا ہے۔

۔۔۔اور آسمان سے تمہارے لئے پانی برسایا اور بڑی بڑی پیداوار کے موسم عطا کئے اور تمہارے دلوں کو خوراک اور خوشی سے بھر دیا۔ یہ باتیں کہہ کر بھی لوگوں کو مشکل سے روکا کہ اُن کے لئے قربانی نہ کریں۔ (اعمال14:17-18)

یہاں لُسترہ کے لوگوں کو زندہ خدا کی تحقیر سے روکنے کے لئے کئی ایک اَور کام کئے گئے۔ برنباس نے زندہ خدا کی نعمتوں کی یاد دلائی کہ وہ خدا ہے جس نے آپ کو خوبصورت موسم عطا کئے ہیں جن میں بڑی بڑی پیداوار حاصل کرتے ہیں۔ یہی زندہ خدا ہے جو ہمارے لئے اپنی نعمتیں عطا کرتا ہے ہر طرح جسمانی برکات بخشتاہے۔ اہلِ لُسترہ کا ایمان تھا کہ زیوس موسم کا دیوتا ہے اور وہی ہر طرح کے موسم کے پھل عطا کرتا ہے۔ معاشرتی اعتبار سے زیوس کو فطرت کا دیوتا کہا جاتا تھا۔

یوں برنباس نے اُس زندہ خداوند کے بارے میں بتایا جو انسانی تاریخ میں دخل دیتا ہے اور سے کنٹرول کرتا ہے ۔ اور یہی خالق خدا ہے جو کائنات کے نظام کو سنبھالتا ہے۔ ایک طرح سے لُسترہ کے

لوگوں کے لئے یہ ایک چیلنج بھی تھا کہ زندگی کی نعمتیں مہیا کرنا زیوس کا کام نہیں ہے بلکہ زندہ خدا کا۔ اس کا اظہار ابھی ابھی اُن کے درمیان ہوا تھا جب ایک شخص کو شفا ملی اور جس میں شفا پانے کے لائق ایمان تھا۔ لُسترہ کے لوگ اس حقیقت بے خبر تھے پس رسولوں نے خدا کی قدرت کا اظہار کیا اور کائنات کو اُس زندہ خدا کی قدرت کا مظہر قرار دیتے ہوئے ان کی توجہ اُس خدا کی طرف دلائی جس نے اُنہیں بھیجا تھا۔ یوں وہ اپنے بھیجنے والے گواہ تھے۔ وہ زیوس کی پرستش فطرت میں اُس کے عمل دخل کی وجہ سے کرتے تھے اور اُسے برکات کا منبع خیال کرتے تھے۔ لیکن برنباس نے اُن کے اس خیال کو رَد کیا۔

رسولوں نے لمحہ بہ لمحہ زندہ خدا کی منادی کرنے سے دریغ نہ کیا بلکہ ہر طرح سے اُن پر ظاہر کیا کہ زندہ خدا کون ہےاور برنباس نے زور دیا کہ ہر طرح کی موسم خداوند خد انے عطا کر رکھے ہیں یہ زندہ خدا کے پیدا کردہ ہیں نہ کہ بُتوں کے۔ بغیر کسی ڈر اور خوف کے رسولوں نے زندہ خدا کی گواہی دینا جاری رکھا۔

اگرچہ سب لوگ بڑے پُر جوش تھے اور وہ پولس اور برنباس کو ہی اپنے دیوتا سمجھتے تھے کیونکہ اُن کے سامنے ایک معجزہ ہوا تھا اور لنگڑے نے سب کی آنکھوں کے سامنے شفا پائی۔ وہ جس میں شفا پانے کےلائق ایمان تھا۔لوگ کلام سے متاثر ہونے کی وجہ سے اور معجزہ کے باعث بہت حیران تھے یہی وجہ تھی کہ لوگ اُن کے لئے بطور دیوتا قربانی کرنے کو تیار تھے۔ لیکن رسولوں نے بڑی مشکل سے اُنہیں روکا کہ قربانی نہ کریں۔ خداوند خدا نے بنی اسرائیل اور اقوامِ عالم کے لئے نجات کا انتظام کیا نہ

کہ کسی انسان یا کسی دیوتا نے۔ پہلے رسولوں نے یسوع مسیح کو قبول کیا اور اُس پر ایمان لائے اور خداوند خدا کی قدرت کو جانا اور پہچانا اور رسولوں کے وسیلہ بھی بہت سے لوگوں نے خدا کی قدرت کو جانا۔ اور اُس پر ایمان لا کر نجات پائی۔ اب برنباس اور پولس نے غیر قوموں میں منادی کی ۔اب وہ لُسترہ کے لوگوں کو سکھا رہے ہیں کہ انہیں بُت پرستی کو چھوڑ کر خدا کی بادشاہی کی تلاش کرنی چاہئے۔ تاہم یہ عمومی مکاشفہ ہے جس میں فطرت خدا کی موجودگی کا اظہار کرتی ہے۔ برنباس کی یہی کوشش تھی کہ وہ کائنات کی تمام چیزوں پر غور کریں۔ اور سمجھیں کہ یہ سب کچھ خدا کا پیدا کردہ ہے نہ کہ زیوس کا۔

انہوں نے اس سے پہلے کبھی زندہ خدا کے بارے میں نہیں سُنا اور نہ ہی اُس پر ایمان رکھتے تھے۔ وہ سوچتے ہوں گے کہ یہ کس خدا کی منادی کر رہے ہیں یا اُس کے ساتھ کیسے رفاقت رکھ سکتے ہیں تاہم لُسترہ کے لوگوں کے لئے یہ نہایت خوشی کی بات تھی کہ اُن کے پاس خوشخبری کا کلام پہنچا۔ لنگڑے شخص کی شفا لُسترہ کے لوگوں کے لئے ایک بڑا معجزہ تھا۔

جو شخص قبول کر لیتا ہے کہ خداوند خدا نے یہ سب کچھ بنایا اور خلق کِیا ہے۔ بے شک اُس کے لئے خدا کی برکتوں اور نعمتوں کا حصول ممکن ہو جاتا ہے۔ اور وہ رُوحانی طور پر بھی مضبوط ہوتا چلا جاتا ہے۔ پس انہوں نے لوگوں کو عمومی مکاشفہ کے وسیلہ سے خدا کے بارے میں سمجھایا اور خدا کے وجود اور الوہیت کی گواہی دی اور اپنے آپ کے لئے قربانی کرنے سے منع کیِا۔

پھر بعض یہودی انطاکیہ اور اکنیم سے آئے اور لوگوں کو اپنی طرف کر کے پولس کو سنگسار کِیا اور اُس کو مُردہ سمجھ کر شہر کے باہر گھسیٹ لے گئے۔ (اعمال14:19)

انطاکیہ میں یہودیوں نے پہلے بھی مخالفت کی تھی اور وہاں سے لُسترہ تقریباً ۱۰۰ میل کے فاصلے پر ہے۔ لیکن یہ حاسد یہودی پھر بھی چپ نہ رہے انطاکیہ اور اکنیم سے یہودی رسولوں کی مخالفت کرنے اور انہیں روکنے کو پہنچ گئے۔ پولس کو سنگسار کِیا اور اُسے مُردہ سمجھ کے شہر کے باہر چھوڑ آئے۔ یہودی ان لوگوں سے اجنبی تھے۔ وہاں یہودیوں نے کئی ایک لوگوں کو اپنے ساتھ ملا لِیا جو پولس کی مخالفت کے لئے آمادہ ہو گئے اور یوں پولس کو سنگسار کِیا گیا۔ ان یہودیوں کے پہنچے سے پہلے بھی کچھ یہودی یہاں تجارت کی غرض آئے ہوئے تھے یوں وہ بھی اُن کے ساتھ مل گئے۔ لیکن مشکلات کے باوجود رسولوں نے اپنی خدمت ترک نہیں کیا بلکہ جاری رکھا۔لیکن پولس اور برنباس کی محنت اور خدمت کا نتیجہ یہ رہا کہ لُسترہ میں بہت سے لوگ یسوع مسیح پر ایمان لائے۔

سنگسار کرنا غیر قوم لوگوں کے لئے اجنبی تھا کیونکہ سزا کا یہ طریقہ کار صرف یہودیوں میں رائج تھا اور سزا کی نوعیت سے بھی یہی اندازہ ہوتا ہے کہ اس میں یہودیوں کی ہی شرارت تھی اور انہی کا منصوبہ تھا۔ یہودیوں کا موقف یہ تھا کہ جس مذہب کا پرچار رسول کر رہے ہیں یہ غیر آئینی مذہب ہے، حکومت کی طرف سے یہ منظور شدہ یا اکثریت پر مبنی مذہب نہیں ہے یہ خود ساختہ مذہبی تحریک ہے۔

مخالفین یہودیوں کے پاس کچھ ایسی رائے بھی موجود تھی کہ یہ مذہب تو رومی حکومت کو بھی قابلِ قبول نہیں کیونکہ یسوع مسیح کو صلیب کا حکم پنطس پیلاطس نے ہی جاری کِیا۔ اُسی کے عہد میں یسوع مسیح کو مصلوب کِیا گیا۔ پس یہودیوں نے بعض صاحب حیثیت غیر قوم لوگوں کو بھی ساتھ لِیا اور مذہب کی آڑ میں پولس کو سنگسار کیِا۔

مگر جب شاگرد اُس کے گردا گرد کھڑے ہوئے تو وہ اُٹھ کر شہر میں آیا اور دوسرے دن برنباس کے ساتھ دِربے کو چلا گیا۔ (اعمال14:20)

برنباس کو سنگسار نہیں کِیا گیا۔ کیونکہ پولس بات کرنے اور کلام میں زیادہ آگے رہتا تھا۔ اور فضل کے وسیلہ سے نجات کو دلیلوں اور ایمان افروز گواہیوں کی صورت میں پیش کرتا تھا۔ اور کلام مقدس کے اقتباسات اور انبیا کی پیشن گوئیوں کا بھی بیان کرتا تھا۔ پولس نے اپنے پہلے ہی مشنری سفر میں یہودیوں کے عبادتخانوں اور غیر قوموں میں بڑی دلیری سے یسوع مسیح کی منادی کی۔ اور اسی نام کے وسیلہ نجات کا بیان کِیا۔ پولس کے سب شاگرد جنہوں نے ابھی یسوع مسیح کو قبول کِیا تھا وہ سب اُس کے گرد جمع ہوگئے۔ پس پولس وہاں سے اُٹھ کر شہر میں آیا۔ وہ سب اُس کی حالت دیکھنے کو گئے کہ کہیں اُسے مار تو نہیں دیِا گیا لیکن پولس کو خداوند نے محفوظ رکھا اور وہ اُٹھا اور شہر میں دوبارہ آیا۔

یہ مخالفت لُسترہ کے غیر ایمانداروں اور انطاکیہ اور اکنیم سے آئے ہوئے یہودیوں کی طرف سے تھی۔ پولس اور برنباس نے جن لوگوں میں منادی کی اور انہوں نے یسوع مسیح کو قبول کِیا اُن میں سے کئی لوگ صاحبِ علم اور صاحبِ حیثیت تھے۔ انہوں نے تیمتھیس کا انتخاب کِیا جو بعدازاں کلیسیا کا سرگرم رُکن اور رہنما بنا۔ اور جس کے نام سے دو خطوط بھی کلامِ مقدس میں رقم کئے گئے ہیں۔ پس رسول مشکلات کے باوجود خداوند کی منادی اور خوشخبری کی تشہیر کرتے جا رہے تھے۔ کیونکہ خداوند خدا کی طرف سے ان کے سامنے ایک مقصد تھا جس کے تحت وہ زندگی گزار رہے تھے اوراُس اہم مقصد کو پورا کر رہے تھے جس سے بنی نوع انسان کی نجات وابستہ تھی۔

اور وہ اُس شہر میں خوشخبری سُنا کر اور بہت سے شاگرد کر کے لُسترہ اور اکنیم اور انطاکیہ کو واپس آئے۔ (اعمال14:21)

دِربے لُسترہ سے ۱۶ میل کے فاصلے پر واقع تھا۔ اور یہ شہر سِسلیہ کے بارڈر کے ساتھ واقع تھا۔ دِربے سے لُسترہ مشرقی جانب واقع تھا ۔ ترسس کا علاقہ بھی یہاں سے قریب ہی تھا۔ پس لُسترہ چھوڑنے سے پہلے پولس نے بہت سے لوگوں کو یسوع مسیح کے لئے جیتا اور وہ یسوع مسیح پر ایمان لائے۔

پس پولس نے یہاں منادی کرنے کے بعد واپس اکنیم اور انطاکیہ کا رُخ کِیا۔ انطاکیہ میں واپس آنے سے پہلے وہ اطالیہ کی بندرگاہ کو گیا اور وہاں سے انطاکیہ واپس لوٹا۔ یہ سفر بڑا کامیاب رہا اور بہت سے

لوگوں نے یسوع مسیح کو قبول کیا اور نجات پائی۔ دِربے میں بھی بہت سے لوگوں نے یسوع مسیح کو قبول کیا۔ لُسترہ سے تیمتھیس کے نام اور پہلا اور دوسرا خط تحریر کیا گیا۔ یہ نہایت کامیاب مشنری سفر تھا جس کے نتیجہ میں بہت سے شاگرد بن گئے۔ یوں پولس کے واپس لوٹنے کے بعد ان لوگوں نے دوسروں کو خوشخبری سنائی اور اپنے ایمان کی گواہی دی۔ جس سے اس مذہب کی حقیقت کھل کر سامنے آگئی اور بہت سے لوگوں نے یسوع مسیح کے نام سے برکات حاصل کیں۔ یوں غیرقوموں میں سے بہت سے لوگوں نے زندہ خدا کی رفاقت حاصل کی اور حقیقی روحانی زندگی سے لطف اندوز ہوئے۔ یہ ابدی زندگی کے حصول اور گناہوں کی معافی کا وعدہ تھا جو خداوند خدا نے پہلے بنی اسرائیل سے اور پھر غیر قوم لوگوں کے ساتھ کیا اور اسے پورا کیا۔ اور روزمرہ زندگی کے لئے بہت سے برکات حاصل کیں۔ اوریوں انہوں نے بھی ارادہ کیا کہ وہ خدا کے ساتھ ساتھ چلیں اور اُس کی پیروی میں زندگی بسر کریں گے۔

اور شاگردوں کے دلوں کو مضبوط کرتے اور یہ نصیحت دیتے تھے کہ ایمان پر قائم رہو اور کہتے تھے کہ ضرور ہے کہ ہم بہت مصیبتیں سہہ کر خدا کی بادشاہی میں داخل ہوں۔ (اعمال 22:14)

رسولوں نے اُن سبھوں کی حوصلہ افزائی کی جو ایمان لائےاور انہیں ایمان میں مضبوط رہنے کی نصیحت کی۔ ان تینوں شہروں میں رسولوں کو خاص مشکلات کا سامنا کرنا پڑا۔ یعنی انطاکیہ اور اکنیم اور دِربے میں۔ یہاں یہودیوں نے گروپوں کی صورت میں مخالفت کی۔

رسولوں نے خود بھی مشکلات برداشت کیں اور پرچار کِیا کہ ضرور ہے کہ ہم مصیبتوں کو برداشت کریں۔ اعمال کی کتاب کے آغاز سے اب تک ہم نے پطرس اور پولس اور دوسرے سب رسولوں کی زندگیوں میں ایذا رسانی اور دکھوں کو دیکھا ہے۔ پس پولس اور برنباس اپنے مشنری سفر سے واپس لوٹے اور دوسروں ایمانداروں کی حوصلہ افزائی کرتے رہے۔ یہ ایک چیلنج تھا جو نئے ایمانداروں کی حوصلہ افزائی کے لئے تھا کہ انہیں اپنی ایماندار زندگی کو قائم رکھنے اور نجات کو کامل کرنے کے لئے ان مصیبتوں کو برداشت کرنا ضروری ہے۔ یہاں ایمان کا بارے میں گفتگو بطور اسم معرفہ کی جارہی ہے۔ ایمان وجود رکھتا ہے اسے قائم رکھنا پڑتا ہے۔ بظاہر یہ کوئی دکھائی دینے والی چیز نہیں ہے۔لیکن عقائد اس کے بغیر مکمل نہیں ہوتے۔ یہ پاکیزہ زندگی کا بنیادی اور اہم ترین جُز ہے۔

ایمان کا مطلب کسی پر بھروسہ اور توکل کرنا ہے اوریوں ہم ایمان کے وسیلہ سے خداوند کے ساتھ وابستہ ہوتے ہیں۔ یہ رُوحانی زندگی سے وابستگی اور خداوند سے رفاقت کا ذریعہ ہے۔ خداوند یسوع مسیح کے ساتھ وابستگی اور تعلق کا اظہار کِیا۔ اسلئے رسولوں نے باقاعدگی سے دوسرے ایمانداروں کی حوصلہ افزائی کرنا جاری رکھا۔ رسولوں نے شاگردوں کو سکھایا کہ وہ ایمان کے وسیلہ سے خدا کے ساتھ رفاقت رکھ سکتے ہیں۔ اسلئے انہیں ایمان کے وسیلہ سے بڑھتے رہنے اور مضبوط ہونے کی ضرورت ہے۔

رسولوں نے خود بھی ان مشکلات کا تجربہ کِیا جس کے بارے میں اُنھوں نے دوسروں کو سکھایا کہ انہیں خدا کی بادشاہی کے حصول کے لئے بہت سے دکھوں کو سہنا پڑے گا۔ خدا کی بادشاہی کتابِ

مقدس میں مختلف چیزوں کے لئے اظہار کے لئے ہے۔ کبھی کبھار اس سے مراد نجات کا حصول ہے۔ اکثر اس کا ذکر خدا کی حاکمیت کے اظہار کے لئے کیا جاتا ہے۔جبکہ خصوصیت کے اعتبار سے اس سے مراد وہ مقام اور جگہ ہے جہاں ہم خدا کے ساتھ ہمیشہ رہیں گے اور ابدی زندگی گزاریں گے۔

خدا کی بادشاہی مستقبل میں خدا کی حاکمیت ہے جو ابدُالآباد تک قائم رہے گی۔ خدا کی بادشاہی وہ میراث ہے جس میں سب ایمانداروں کو حصہ ملے گااور ہم اطمینان کے ساتھ ابدی زندگی سے محظوظ ہونگے۔ بنی اسرائیل قوم کے بزرگوں کے ساتھ خداوند خدا نے وعدہ کیا تھا کہ وہ اس وطن میں پردیسی اور مسافر ہیں۔ اور رسولوں نے اس بات کی وضاحت نئے عہد نامہ میں کی ہے کہ ہم اس جہان میں پردیسی اور مسافر کی مانند زندگی بسر کرتے ہیں۔

بنی اسرائیل قوم کے ساتھ خدا نے وعدہ کیا کہ وہ انہیں موعودہ سرزمین میں لے کر جائے گا۔ اور وہاں وہ زندگی کی تمام برکات سے لطف اندوز ہونگے۔ یوں وہ دنیا کی بابرکت قوم ٹھہرے۔ یہ زندگی تو محض ایک شبیہ ہے۔ لیکن حقیقی زندگی خداوند خدا کی طرف سے عطا ہونے والی ابدی زندگی ہے۔ یقیناً رسولوں کو یسوع مسیح کے دکھ بھی یاد ہوں گے جو اُس نے ہماری نجات کے لئے برداشت کئے اسی بات سے رسول دوسروں کو آگاہ کر رہے ہیں کہ اگر ہم دوسروں کے لئے منادی کریں گے تو ہمیں بھی ان دکھوں کو برداشت کرنا ہوگا۔ ہم ایمان لانے سے خدا کی برکات حاصل کر سکتے ہیں۔

یوں ہم پاک رُوح کے ساتھ رفاقت رکھتے ہیں جس کے باعث وہ ہماری زندگی کو روحانی پھلوں سے معمور کرتا اور ہمیں اپنے جلال کے لئے استعمال کرتا ہے۔ یوں ہمیں جسمانی اور رُوحانی دو طرح کی برکات ملتی ہیں۔ اور خدا ہماری زندگی میں کام کرتا ہے۔ اور خداوند پر ایمان رکھنے کے وسیلہ سے ہم ایماندار بن جاتے ہیں اور روحانی نعمتوں سے بھرتے جاتے اور اُس کے جلال کا باعث ہوتے ہیں۔ یوں ہم اُس کے خادم بن جاتے ہیں جس نام کی تمجید ہماری زبان اور ہونٹوں سے ہوتی ہے اور ہم اُس کے جلال کے لئے ہر طرح کے دکھوں کو برداشت کرنے کی قابل ہو جاتے ہیں۔ یوں ہمیں اپنی قدرو منزلت کا بھی پتہ چلتاہے جب ہم خداوند خدا کے ساتھ وابستہ ہوتے اور اُن کے نام کا پرچار کرتے ہیں اور وہ ہم سے خوش ہوتا ہے۔ ہماری حفاظت اور نگہداشت کرتا ہے۔

یسوع مسیح کے دکھ بھی انجیل مقدس میں مرقوم میں ہیں۔ یسوع مسیح نے خود بھی ارشاد فرمایا کہ ضرور ہے کہ ابنِ دکھ اُٹھائے اور جلال پائے۔ پیشن گوئیاں بھی اس کے دکھوں کا بیان کرتی ہیں۔ پس اگر ہم خدا سے عزت اور جلال چاہتے ہیں تو ضروری ہے کہ ہم اُس کی خدمت کریں۔ اُس کی تابعداری کریں اور اُس کی فرمانبرداری میں زندگی بسر کریں۔

پس بطور ایماندار ہم کہہ سکتے ہیں کہ ہمیں بھی خداوند کے جلال اور اُس کی نام کے پرچار کے لئے دوسروں کے طرف سے دکھ سہنا، اور مشکلات برداشت کرنا ضرور ہے۔ صرف سنگسار کیا جانا ہی دکھ اُٹھانا نہیں ہے بلکہ ہمیں اس کے لئے اَور طرح کے دکھ بھی اُٹھانے پڑ سکتے ہیں۔ پولس کے علاوہ اگر آج ہم غور کریں تو جہاں جہاں مسیحی رہتے ہیں ہر روز کسی نہ کسی ملک سے مسیحیوں کے دُکھ

اٹھانے کی خبریں ہمیں ملتی ہیں۔ اور بہت سی باتیں ایسی ہیں جو ہماری معاشرتی زندگی کا حصہ ہوتی ہیں لیکن خدمت میں مشکل اور رکاوٹ کا باعث بنتی ہیں۔

اوراُنہوں نے ہر ایک کلیسیا میں اُن کے لئے بزرگوں کو مقرر کِیا اور روزہ سے دُعا کر کے اُنہیں خداوند کے سپرد کِیا جس پر وہ ایمان لائے تھے۔ (اعمال14:23)

۲۳ ویں آیت میں بھی وہ دوسرے ایمانداروں کو حوصلہ دینا اور اُن کی مدد کرنا جاری رکھتے ہیں۔ رسولوں نے کلیسیاؤں میں ایلڈرز مقرر کئے جن کا کام خدمت انجام دینا اور کلیسیا کے ایمانداروں کی رُوحانی افزائش میں مدد کرنا ہے۔جہاں جہاں رسولوں نے خدمت گزاری کا کام کِیا۔ وہاں انہوں نے خداوند کی کلیسیا کو اَور زیادہ مضبوط کرنے کے لئے رُوحانی رفاقت کو بحال رکھنے کی غرض سے بزرگوں کو مقرر کِیا۔ ان بزرگوں کی تقرری کسی الیکشن یا انتخاب کی بغیر صرف پولس اور برنباس کے کہنے سے ہوئی۔

تیمتھیس کے نام پہلے خط میں پولس نے ایک خادم کی خوبیوں کا ذکر کِیا ہے کہ اُس میں کونسی صفات ہونی چاہئیں۔ اُن مقرر شدہ خادموں میں خدا کا خوف ہونا چاہئے۔یروشلیم میں اور اس کےعلاوہ یہودی اکثریت کے علاقوں میں جہاں لوگوں نے یسوع مسیح کو قبول کِیا وہاں بھی کلیسیا کے اندر بزرگ مقرر کئے گئے جن کی خدمت دوسروں کی رُوحانی اعتبار سے افزائش میں مدد کرنا تھی۔

پولس اور برنباس جب اپنے پہلے مشنری سفرسے واپس لوٹے تو اِنہی جگہوں سے ہوتے ہوئے واپس آئے اور اِس بات کی ضرورت محسوس کی کہ ان کلیسیا میں رُوحانی ماحول اور نظم و ضبط قائم رکھا جائےپس اِس غرض سے انہوں نے یہاں بزرگوں کی تقرری کی۔

پس انہوں نے روزہ رکھا اور دُعا کی اوراُن کی تقرری کے لئے ایک تقریب منعقد کی۔ رسولوں نے خود اس ذمہ داری کو پورا کیاِ انہوں نے خدا پرست اور خدمت میں دیانتدار لوگوں کو مقرر کیِا جو کلیسیا میں بزرگوں کی حیثیت رکھیں۔ پس اپنے مشنری سفر سے واپس وہ انہی راستوں سے لوٹے اور ضروری سمجھا کہ ان کلیسیاؤں، ایمانداوں اور خدا پرست لوگوں کی حوصلہ افزائی کی جائے۔ اور انہیں مزید سمجھایا کہ وہ کس طرح خدا کی وفاداری میں زندگی گزاریں۔ اور مشکلات کے باوجود قائم رہیں جس طرح خداوند اور اُس کے رسول قائم رہے۔ جب رسولوں نے خدمت کی اور دوسرے علاقوں میں چلے گئے، معلوم نہیں کہ ان کی غیر موجودگی میں وہاں کیا کچھ تبدیلی ہوئی تاہم جب وہ واپس لوٹ رہے تھے تو کلیسیا کو منظم رکھنے کی غرض سے یہ ضروری تھا کہ وہاں بزرگوں کو مقرر کیِا جائے۔

اور پسدیہ میں ہوتے ہوئے پمفیلیہ میں پہنچے۔ اور پرگہ میں کلام سُنا کر اتلیہ کو گئے۔ اوروہاں سے جہاز پر اُس انطاکیہ میں آئے جہاں اُس کام کے لئے جو اُنہوں نے اب پورا کیِا خدا کے فضل کے سپرد کئے گئے تھے۔ (اعمال14:24-26)

نقشے میں ہم اس سفر کا تعین بڑے اچھے انداز سے کر سکتے ہیں۔ پسدیہ سے رسول پمفیلیہ میں پہنچے۔ اور پرگہ سے ہوتے ہوئے اتلیہ کی بندرگاہ تک گئے۔ وہاں سے وہ واپس انطاکیہ میں آئے جہاں سے اُنہیں خدمت گزاری کے لئے خدا کے فضل کے سپرد کیا گیا تھا۔ پرگہ میں بھی خداوند کے کلام کی خوشخبری کے لئے گئے لیکن یہاں پرگہ کی کلیسیائی صورت حال کا بارے میں کچھ بیان نہیں کیا گیا ہے۔ اتلیہ ایک بندرگاہ تھی اور یہ شہر پرگہ سے ۸ میل کے فاصلے پر تھا۔ پرگہ میں رسولوں کی خدمت کی کوئی تفصیل بیان نہیں کی گئی ہے۔ لوقا نے مشنری خدمت کو جگہوں کے اعتبار سے بڑی توجہ سے بیان کیا ہے تا کہ یہ تاریخ درست طور پر رقم کی جائے۔ پرگہ سے وہ اتلیہ کو پہنچے اتلیہ ایک خاص مقام تھا کیونکہ یہاں سے بندرگاہ کے ذریعہ دوسرے ممالک کا سفر آسان تھا۔

یہ مقام پہلی صدی مسیحی میں بڑی اہمیت رکھتا تھا۔ رومی جرنیل پمپئی اسی مقام کا تھا اُس نے اتلیہ کو اپنا فوجی بیس (Base) بنایا۔ یوں اُس نے اپنی فوجی عسکریت کو بڑا مستحکم کیا ۔ رسول اتلیہ سے ہوتے ہوئے انطاکیہ میں واپس آئے۔ کُپرس سے انطاکیہ کا سفر ۱۰۰ میل کا تھا۔ پولس کا پہلا مشنری سفر ۲۰۰ سے ۳۰۰ میل پر محیط تھا۔ یوں وہ اپنا مشنری سفر پورا کرنے کے بعد واپس اُسی انطاکیہ میں پہنچے جہاں سے انہیں اس خدمت کے لئے مخصوص کیا گیا تھا۔

یوں رسولوں نے خداوند کے فضل سے کامیابی سے خداوند خدا کے نام کی منادی اُس کے جلال کے لئے کی۔ اور کُپرس کے گردو نواح میں خوشخبری کی منادی کی۔ انطاکیہ سے اتلیہ سے کافی لمبا سفر رسولوں نے سمندر کے راستے کیا۔ خدا کا فضل ایک نہایت خوبصورت اصطلاح ہے جس کے باعث ہم

خداوند خدا کی شفقت اور اُس کی رحمت کااندازہ کر سکتے ہیں، رُوحانی اور جسمانی برکات کے اعتبار سے یہ لفظ نہایت وسیع تر ہے۔ جس کے نتیجہ میں لوگوں کی زندگیوں میں خداوند کا بڑا فضل ظاہر ہوا اور لوگوں نے روحانی اور جسمانی برکات حاصل کیں۔ خداوند کا فضل بیش قیمت برکت ہے۔ جس میں خدا کے ساتھ وابستگی اور اُس کے ساتھ تعلق سے لُطف اندوز ہوتے ہیں۔

جب ہم خدا کا فضل پاتے ہیں تو ہم اُسے یہ کہتے ہیں کہ مَیں خداوند کے جلال کے لئے اپنے آپ کو استعمال کروں گا اور اُس کے جلال کے لئے زندگی بسر کروں گا۔ کیونکہ اسی طرح رسولوں نے بھی کیا تھا۔ یہ خداوند کا فضل ہی ہے جس کے وسیلہ سے ہم بچائے گئے ہیں اور ہمیں نجات ملی ہے۔

وہاں پہنچ کر انہوں نے کلیسیا کو جمع کِیا اور اُن کے سامنے بیان کِیا کہ خدا نے ہماری معرفت کیا کچھ کِیااور یہ کہ غیر قوموں کے لئے ایمان کا دروازہ کھول دیا اور وہ شاگردوں کے پاس مُدّت تک رہے۔

(اعمال14:27-28)

یہ آیت نہایت دلچسپ ہے۔ یونانی میں اس آیت میں مفہوم کچھ یوں ہے کہ وہاں پہنچ کر انہوں نے کلیسیا کو جمع کِیا اور خدا نے اُن کی مدد کی۔ اور اُن کے ذریعہ سے کام کِیا۔ اور بے شک ہم جانتے ہیں کہ خدا اپنے لوگوں کے وسیلہ سے کام کرتا ہے اور اپنے جلال کے لئے استعمال کرتا ہے۔ اور پولس نے اس آیت میں کلیسیا کے سب ایمانداروں کو بتایا کہ خدا نے اُن کے معرفت کتنے بڑے اور عجیب کام کئے ہیں۔ یہ خدا کے مقرر کردہ خدمت گزار تھے جو اُس کے نام کا پرچار کر رہے تھے۔ اور

رسولوں نے بھی اپنی پوری کوشش سے اور وفاداری سے دکھوں اور مصیبتوں کے باوجود اُس کے جلال کے لئے کام کیا۔ یہ خدا کے بیش قیمت فضل کا تحفہ تھا جو انہیں عنایت ہوا کہ خدا نے اُنہیں اپنے جلال کے لئے استعمال کیا اور وہ یسوع مسیح کے گواہ بنے۔ وہ خدا کے خادم تھے۔ اور یقیناً یہ نہایت بڑے اعزاز کی بات ہے۔ یہ حیران کُن بات تھی۔

یہ بے حد خوشی کی بات ہے اور رسول بھی اس بات سے نہایت خوش تھے۔ یہ خوشی اُس وقت بڑھتی جاتی ہےجب خدا کا رُوح ہمارے اندر سکونت کرتاہے۔ جب مسیح یسوع ہمارے دل میں سکونت کرتا ہے تو وہ ہمارے کردار کو تبدیل کر دیتا ہے اور یوں ہم نیا مخلوق بن جاتے ہیں۔ اور اپنی تمام پرانی انسانیت کو ترک کر دیتے اور چھوڑ دیتے ہیں۔

یوں خدا اپنی محبت ہمیں دکھاتا ہے اورہمیں اپنے جلال سے منور کرتا ہے، ہمیں پاک رُوح سے معمور کرتا ہے اور ہماری اُس کے ساتھ رفاقت و شراکت ہو جاتی ہے۔ ہم ایمان میں بڑھتے جاتے اور اُس کے نام کو جلال دیتے ہیں۔ اس محبت کا مقصد دوسروں سے پیار کرنا اور دوسروں کو خداوند کی نجات سے روشناس کرنا ہے۔ یہ واقعی خوشی اور مسرت کا لمحہ تھا جب رسولوں نے بہت سے لوگوں کو یسوع مسیح کے لئے جیتا۔

اگرچہ رسولوں کو کافی مشکلات بھی برداشت کرنا پڑیں لیکن وہ اس سے بات بخوبی آگاہ تھے کہ خدا اُن کے ساتھ ہے۔ اور اُن کے وسیلہ سے کام کر رہا ہے۔ خدا نے اُن کی حفاظت کی اور وہ جانتے ہیں کہ خدا اُن کے ساتھ ہے اور اُن کے وسیلہ سے کام کرتا ہے اور اُن کی حفاظت بھی کرتا ہے۔

پاک رُوح اُن کے اندر سکونت کرتا تھا اور وہ اُن کے ساتھ ساتھ رہتا ہے اور یوں وہ اپنی خدمت میں پاک رُوح کی تابعداری کر رہے تھے اور اُس کے جلال کے لئے اُس کی خدمت انجام دے رہے تھے۔

یسوع مسیح نے بھی یوحنا کی انجیل میں اپنی وفاداری کا ثبوت دیا ہے اور بیان کِیا کہ مَیں وہی کرتا ہوں جو کچھ میرا باپ کرتا ہے۔ اور پھر یہ کہ مَیں اپنے بھیجنے والے کی مرضی پوری کرنے آیا ہوں۔ یسوع مسیح نے اپنی ابنیت کو اپنے قبضے میں رکھنے کی چیز نہ جانا بلکہ وہ سب کچھ کِیا جو خدا نے اُسے حکم دیا تھا۔ یوں یسوع مسیح نے بھی باپ کی مرضی کو پورا کِیا۔

یسوع مسیح نے خدا باپ کی مرضی پوری کی اور اُس کی مرضی پوری ہونے کی دُعا کی۔ اُس کی وفاداری میں زندگی بسر کی۔ اگر ہم خداوند کی وفاداری میں چلتے اور زندگی بسر کرتے ہیں تو پاک رُوح ہماری مدد کرتا ہے تاکہ ہم یسوع مسیح کے گواہ ہوں۔ یسوع مسیح اگرچہ خدا باپ کا اکلوتا بیٹا ہے تو بھی اُس نے خدمت اور ذمہ داری کو پورا کِیا اور خدا باپ کی مرضی پوری کی۔ جو کچھ باپ کرتا ہے وہی بیٹا کرتا

ہے۔ لوقا کے انجیلی بیان سے پتہ چلتا ہے کہ یسوع مسیح نے ہر اہم کام کرنے سے پہلے باپ کی مرضی معلوم کی اور اُس کی مرضی پوری کرنے کے لئے خدمت کی۔

رسولوں نے اعمال کی کتاب میں یسوع مسیح کے نام کی خدمت کی اور منادی اور اُس کے نام کو جلال دیا۔ ایذا رسانی باوجود اُنھوں نے نجات کا پیغام دیا۔ پس جب ہم خدا کی تابعداری میں زندگی گزارتے ہیں تو ہمیں یہ علم ہو جاتا ہے کہ درحقیقت کسی کام کو کرنا چاہیئے یا نہیں، یہ جاننا ناگزیر ہے کہ اس میں خدا کی مرضی شامل ہے یا نہیں۔

رسولوں نے بڑی خوشی کا اظہار کیا کہ خدا نے سب کے لئے نجات عطا کی اور غیر قوموں کے لئے بھی خدا نے اپنے منصوبے کو ظاہر کیا اور اُنہیں نجات عطا کی۔ یوں وہ خدا کے عرفان میں ترقی کرنے لگے۔ اور رسولوں نے اپنے مشنری سفر میں بہت سے جگھوں پر کلام کیا اور لوگوں نے یسوع مسیح قبول کیا پھر رسولوں نے اُنہیں منظم کیا اور بزرگوں کو مقرر کیا جو کلیسیا کی رُوحانی نگہداشت کریں اور خداوند کے نام کو جلال ملے۔

یہ ایک اچھا موقع تھا جب کلیسیا کے سب لوگ جمع ہوئے اور رسولوں نے اپنی خدمت کا سارا حال اُن کے سامنے بیان کیا اور خداوند کی قدرت کو بیان کیا۔ اور اس طرح خدا نے ایمان کا دروازہ غیر قوموں کے لئے بھی کھول دیا۔

کیونکہ یسوع مسیح اپنی خدمت کے دوران یوحنا کے انجیلی بیان میں ارشاد فرمایا تھا کہ مَیں دروازہ ہوں۔ پس یسوع مسیح داخل ہونے کا راستہ ہے۔ یسوع مسیح ہماری نجات کا وسیلہ ہے۔ یہ نہایت اہم اعلمِ الٰہی ہے کہ یسوع مسیح دروازہ ہے ہم اُس کے وسیلہ سے خدا باپ تک رسائی حاصل کر سکتے ہیں۔

ایمان کے وسیلہ سے خدانے غیر قوموں کے لئے بھی نجات کا دروازہ کھولا تاکہ خدا کے اطمینان میں داخل ہوں۔ اگرچہ رسولوں کو خدمت میں کافی مشکلات بھی برداشت کرنا پڑیں کیونکہ یہودیوں نے کافی مخالفت کی اور ایک مقام پر تو انہوں نے بہت سے غیر قوم لوگوں کو ساتھ لے کر پولس کو سنگسار بھی کیا۔ اور مُردہ سمجھ کر چھوڑ آئے۔ لیکن خدا نے اُس کی حفاظت کی اُسے زور بخشا اور اپنے جلال کے لئے اَور زیادہ استعمال کیا

خدا نے غیر قوم لوگوں کی زندگیوں میں کام کیا جس طرح ہمارے لئے کیا۔ اور ہم نجات کا وارث ہوئے۔ یہ فضل کی گراں قدر برکت ہے۔

یسوع مسیح اگرچہ خدا کا بیٹا ہے تو بھی اُس نے باپ کی وفاداری اور تابعداری کی اُس کی ابنیت ہم سے مختلف ہے، پس اُس نے اپنے باپ کی مرضی پوری کی۔

رسولوں نے باقی کلیسیا کے لوگوں کو خدا کے حیرت انگیز منصوبے اور کام کے بارے میں بتایا، خدانے سب کے لئے برکتوں اور نجات کا دروازہ کھول دیا۔اور ایک بات پر رسول بھی حیران تھے کہ خدا نے

غیر قوموں کے لئے بھی نجات کا دروازہ کھول دیا۔ اسی دروازہ سے غیر قومیں ایمان اور بھروسہ اور توکل کے ذریعہ سے گزر سکتی ہیں۔ خدا نے انہیں ایمان لانے کے سبب سرفرازی بخشی۔

خدانے یسوع مسیح کے وسیلہ بنی نوع انسان کی نجات کا بندوبست کیا وہی نجات کا منبع ہے۔ ہم اُسی کے نام سے نجات پاتے ہیں کیونکہ کوئی دوسرا نام نہیں بخشا گیا جس کے وسیلہ سے ہم نجات پائیں۔ رسول پہلے پہل صرف یہودیوں میں کلام کرتے تھے اور غیر قوم لوگوں کے پاس نہیں جاتے تھے۔ اس کی مثالیں ہم نے اعمال کی کتاب ہی میں دیکھیں ہیں۔ لیکن خدا نے اُنہی کے ذریعہ سے غیرقوموں کو بھی نجات میں شامل کیا۔ اور انہیں رُوحانی تجربات سے نوازا۔ وہ بھی ہماری طرح ایمان ہی کے وسیلہ سے نجات یافتہ ہوئے۔

خدا نے اُن سب کو بُلایا جو گناہ کے ہاتھوں دکھ اُٹھا رہے تھے اور خداسے جُدا تھے پس خدا نے رسولوں کے پاک رُوح کی معموری دی جنھوں نے دور دراز کا سفر کیا اور بہت سے لوگوں کو خداوند کے بارے میں بتایا۔

اور بہت سے لوگوں کے دلوں کو بدلا جو بہت سے خداؤں کی پرستش کرتے تھے۔ اور انہیں واحد خدا کی پرستش کے لئے قائل کیا۔

پہلے مشنری سفر میں رسول تقریباً ۲ سال سے کم عرصہ ہی خدمت میں رہے لیکن مشکلات کے باوجود نہایت خوش تھے کیونکہ جس مقصد کے لئے وہ گئے تھے انہوں نے خدا کی مرضی پوری کی۔ غیر

قوموں کے پاس جانے اور موسوی شریعت کے مطابق رسومات پر عمل کرنے کے بارے میں ۴۹ عیسوی میں یروشلیم میں ایک کونسل منعقد ہوئی جس میں رسولوں کی خدمت کو روکنے کی کوشش کی گئی اور یہودیوں نے پولس کا پیچھا کیا اور اُسے سنگسار کیا حتیٰ کہ اُسے قتل کر دینا چاہا۔ لیکن خدا نے اُسے محفوظ رکھا۔ اور اُسے اپنے جلال کے لئے اور بھی استعمال کیا۔

جب پولس اور برنباس کو خدا کے فضل کے سپرد کر کے اُس خدمت کے واسطے مقرر کر دِیا گیا جس کے لئے اُنہیں بُلایا گیا تھا ۔ تو وہ شاگرد نہ رہے بلکہ رسول کہلائے اور اُنہوں نے رسالت کی خدمت انجام دی۔ لیکن یہودی مخالفت کی آڑ میں پولس کا پیچھا نہیں چھوڑتے تھے بلکہ اُسے لُسترہ میں جا کر بعض دوسرے اثرو رسوخ والے لوگوں سے مل کر سنگسار کیِا اور اُسے دکھ دیا اور مار ڈالنا چاہا۔ پولس کی ساری خدمت مشکلات، تنگدستی اور دکھوں سے بھری پڑی ہے۔

یروشلیم کی کلیسیا کو اس بات کی ساری خبر دی گئی اور انہیں خدمت کی ساری رپورٹ دی گئی کہ خدا نے کس طرح غیر قوموں کے لئے نجات کی بخشش جاری کی ہے۔ یہودیوں کے مخالفت کی وجہ یہ تھی کہ بہت سے یہودی اور نا مختون بھی یسوع مسیح کے پیروکار ہو چلے تھے اور یہودی سردار کاہن اس مذہب کو بدعت قرار دے رہے تھے۔

اب ہم اعمال کی کتاب کا ۱۵ واں باب شروع کرنے کو ہیں۔ اس باب میں مسیحی رہنماؤں کی کونسل کا ذکر ہے۔ جس میں موسوی شریعت کے اصولوں کی پیروی کا ذکر کیِا گیا ہے۔

پھر بعض لوگ یہودیہ سے آ کر بھائیوں کو تعلیم دینے لگے کہ اگر موسیٰ کی رسم کے موافق تمہارا ختنہ نہ ہو تو تم نجات نہیں پا سکتے۔ پس جب پولس اور برنباس کی اُن سے بہت تکرار اور بحث ہوئی تو کلیسیا نے یہ ٹھہرایا۔۔ (اعمال15:1-2)

انطاکیہ کی کلیسیا میں ختنہ پر بحث اٹھ کھڑی ہوئی۔ بعض جھوٹے بھائی یروشلیم کی کلیسیا سے اٹھ کر انطاکیہ میں چل کر آئے اور وہاں کی جماعت میں تبلیغ کرنے لگے ۔ اُن کے پیغام کا خلاصہ یہ تھا کہ غیر یہودیوں کو بھی ختنہ کرنا لازمی ہے تاکہ نجات پا سکیں۔ اتنا ہی کافی نہیں کہ وہ خداوند یسوع مسیح پر ایمان لائیں۔اُن کو چاہئے کہ موسیٰ کی شریعت کے ماتحت ہو جائیں۔

جبکہ رسولوں کا پیغام یسوع مسیح کے وسیلہ نجات تھا۔ اور جو جھوٹے رسول تھے اور نسلی اعتبار سے وہ یہودی تھے، نجات کے لئے موسیٰ کی شریعت کے مطابق ختنہ کو لازمی قرار دینے لگے۔ آپ کو یاد ہو گا کہ پولس نے اپنے بعض دوسرے خطوط میں بھی جھوٹے نبیوں اور اور جھوٹے رسولوں کا ذکر کِیا ہے۔ یہی حال اب ہوا ہے کہ یہودیہ سے بعض لوگ آکر انطاکیہ میں اپنے طور پر ایسی تعلیم دینے لگے۔

فریسی اس کوشش میں تھے کہ لوگوں کو موسیٰ کے احکامات کی پیروی کے لئے تیار کِیا جائے۔ لیکن پولس اور برنباس نے ان لوگوں کی مخالفت کی کیونکہ ایسا کرنے سے وہ یسوع مسیح کی الوہیت کاانکار کرنے آئے تھے۔ وہ اس سارے علمِ الٰہی کو بگاڑ رہے تھے جس کا پرچار پولس اور برنباس کر رہے تھے۔

جبکہ پولس یہ اکنیم میں اس بات کا پرچار کر چکا تھا کہ شریعت تمہیں بچا نہیں سکتی۔ اور گناہوں کی معافی اور نجات صرف یسوع مسیح پر ایمان لانے سے ممکن ہے۔ اور پولس کا یہ پیغام تھا کہ نجات موسیٰ کی شریعت کی بجائے یسوع مسیح پر ایمان لانے سے ہے۔ اب جھوٹے رسولوں کا پیغام اور پولس اور برنباس کا پیغام دونو ں ایک دوسرے کے خلاف تھے۔

ہو سکتا ہے کہ ان بھائیوں کا تعلق یروشلیم سے کی کلیسیا سے ہو لیکن ہمیں ان کے متعلق زیادہ علم نہیں، صرف اتنا معلوم ہے کہ وہ یہودیہ سے آئے تھے۔وہ بھی پیامبر بن کر آئے تھے۔ نہ صرف انطاکیہ میں بلکہ پولس نے بعد ازاں گلتیوں کے خط میں اس موضوع پر تفصیلاً بات کی ہے اور یسوع مسیح کو نجات کا منبع قرار دیا ہے۔ اکنیم ، لُسترہ اور دِربے کے میں بھی رسولوں کا پیغام یسوع مسیح کے وسیلہ سے نجات تھا۔

اور گلتیوں کا خط بالخصوص ان کلیسیاؤں کو لکھا گیا جہاں ایسے مسائل نے جنم لیِا تھا۔کہ آیا موسیٰ کی شریعت پر عمل کرنا لازم ہے یا نہیں۔

ان یہودی رہنماؤں نے بہت سے لوگوں کے دلوں کو بدلنے کی کوشش، بالخصوص اُن لوگوں کے دلوں کے جنہوں نے یسوع مسیح کو قبول کر لیا تھا۔ اور یسوع مسیح کے نام کے وسیلہ سے نجات پائی تھی۔ پولس اور برنباس نے ایسے جھوٹے رسولوں کے ساتھ بحث کی۔ کیونکہ اکنیم میں بالخصوص پولس نے یہ بیان کیا کہ موسیٰ کی شریعت بچا نہیں سکتے اور نجات یسوع مسیح کے فضل کے سبب سے ہے۔

گناہوں سے آزاد یسوع کرتا ہے۔ مکمل تقدیس کا عمل شریعت کے بجائے یسوع مسیح کے وسیلہ سے ممکن ہے۔ یہاں یہ بیان کیا گیا کہ یروشلیم کی کلیسیا سے ان لوگوں کو کیا تعلق تھا لیکن صرف اتنا لکھا ہے کہ یہ لوگ یہودیہ سے آئے تھے۔ اور انطاکیہ میں آکر لوگوں کو شریعت کی پابندی کرنے کی نصیحت کر رہے تھے۔ یوں یہ لوگ غلط خوشخبری پھیلا رہے تھے۔

۔۔۔کہ پولس اور برنباس اور اُن میں سے چند اَور شخص اس مسئلہ کے لئے رسولوں اور بزرگوں کے پاس یروشلیم جائیں۔ (اعمال2:15)

پس چرچ کی اپنی ایک تنظیم تھی اور کلیسیا نے اس مسئلے کے حل کے لئے چرچ کونسل کو مدعو کِیا۔ کیونکہ باقی سب لوگ جہاں کہیں رُوح القدس نے انہیں موقع دیا تھا خداوند کی منادی کر رہے تھے۔ اور برنباس اور پولس کو خدا نے اُس خدمت کے واسطے مقرر کِیا تھا جس کے لئے اُنہیں بُلایا گیا تھا یعنی غیر قوموں میں منادی کی خدمت۔

لیکن اس سے پہلے کہ یہ مسئلہ رسولوں کے سامنے پیش کِیا جائے ان جھوٹے رسولوں کے ساتھ پولس اور برنباس نے بحث و تکرار کی۔کلیسیا میں تعلیم دینے والے وہ لوگ تھے جو یسوع مسیح کے وسیلہ نجات کا پیغام پیش کرنے والے تھے۔ لیکن یہ کوئی اَور ہی تھے جو رسولوں کی تعلیم کے برعکس تعلیم دے رہے تھے۔ جبکہ رسول تو خداوند یسوع مسیح کے تجربات کی گواہی اور اُسی کے وسیلہ سے نجات کا پرچار کر رہے تھے۔ رسولوں کا پیغام فضل کے وسیلہ سے مفت نجات کا حصول تھا۔

رسولوں کی شاگردیت کا مقصد دوسرے ایمانداروں کی حوصلہ افزائی کرنا تھا نہ کہ انہیں ذہنی طور پر پریشان کرنا تھا۔ نجات کا پیغام یسوع مسیح کے وسیلہ ابدی زندگی کا حصول تھا۔ جس کے مطلب یہ ہے کہ خدا نے ہماری نجات کے ہر ایک قیمت ادا کر دی ہے۔ ہمارے گناہوں کی معافی کے لئے کفارہ ادا کیا۔ یوں یسوع مسیح کے خون سے اُن کے دل پاک ہوئے اور وہ مقدس لوگ اور خدا کے گھرانے کے ہو گئے۔ رسول زندگی کے ہر لمحہ میں خداوند کی تعریف اور عزت و تکریم کرتے تھے۔ سب رسول اور شاگرد تو باوجود مشکلات اور ایذا رسانی کے بھی اپنی گواہی سے باز نہیں آتے تھے ۔ لیکن یہ کوئی الگ قسم کا گروپ تھا جس نے یسوع مسیح کی گواہی کو بدل دیا تھا۔

اس نئے گروپ کا مقصد کلیسیا میں بگاڑ پیدا کرنا تھا، ان لوگوں کی کاوش کی وجہ سے معلوم ہوتا ہے کہ ان کی پس پشت سردار کاہنوں کا ہاتھ تھا۔ پس پولس اور برنباس نے انطاکیہ کی کلیسیا میں بعض لوگوں کو مقرر کیا کہ وہ اس مسئلے کے حل کے لئے یروشلیم میں بزرگوں کے پاس جائیں۔کیونکہ یہاں بعض لوگوں نے ختنہ کو نجات کے لئے لازمی قرار دیا۔ حالانکہ پولس اور برنباس نے اپنے سارے مشنری سفر میں یسوع مسیح کےوسیلہ نجات کا پرچار کیا۔

پس کلیسیا نے اُن کو روانہ کیا اور وہ غیر قوموں کے رجوع لانے کا بیان کرتے ہوئے فینیکے اور سامریہ سے گذرے اور سب بھائیوں کو بہت خوش کرتے گئے۔ (اعمال15:3)

انطاکیہ سے یروشلیم تک نہایت طویل سفر تھا۔ لیکن اس مسئلے کے حل کے لئے کلیسیا نے چند بزرگوں کا انتخاب کیا اور اُنہیں روانہ کیا۔ اور ان لوگوں نے یسوع مسیح کے وسیلہ سے کی جانے خوشخبری کی منادی کی اور بہت سے ایمانداروں کو یسوع مسیح کے وسیلہ غیر قوموں میں نجات کا پیغام دینے کی خبردیتے گئے۔ رسول اس بات سے کچھ پریشان ہوئے کہ کلیسیا میں ایسے لوگوں کہاں سے آگئے جو لوگوں کے ذہنوں کو بدلنے کے درپے ہوگئے۔

یہودیوں نے اپنی ثقافت میں یہودیت کو بڑا فروغ دیا تھا۔ وہ غیر قوموں کے ساتھ کسی قسم کا برتاؤ نہیں رکھتے تھے۔ اور موسیٰ کی شریعت پر بڑی سختی سے عمل کرتے تھے۔

پس جب پولس کو چند مخالفین کا سامنا ہوا تو اُس نے کلیسیا کی فکر کی۔ یوں رسولوں نے ہر ممکن کوشش کی کہ کلیسیا کو الجھنے اور مختلف قسم کے علمِ الٰہی کے مسائل میں پھنسنے سے بچائے۔اور کلیسیا کی روحانی نشو و نما کرے۔ یہ کلیسیا کے ایمان کر ڈانوانڈول کرنے کےلئے غلط قسم کی تعلیمِ الٰہی کا پرچار ہو رہا تھا۔

پس پولس اور برنباس اور کچھ اَور بھائی انطاکیہ کی کلیسیا سے یروشلیم کی طرف گئے تاکہ وہاں کلیسیا کے دوسرے بھائیوں اور بزرگوں سے اس موضوع پر بات چیت کریں۔ رسولوں نے شام کی بندرگاہ سے سامریہ کا سفر کیا۔ اور آیت میں ذکر ہے کہ وہ کئی مختلف جگھوں سے ہوتے ہوئے خداوند کے نام کے

جلال کی گواہی دیتے ہوئے اور کلیسیا کو غیر قوموں میں خدا کی نجات کی خوشخبری کی گواہی دیتے گئے۔ رسول یروشلیم کو جاتے ہوئے سامریہ اور یروشلیم سے فاصلے پر واقع ایزبل کی وادی سے بھی گزرے۔

لیکن رسول زیادہ تر اُن علاقوں سے گزرے جہاں پہلے کلیسیا موجود تھی۔ تاکہ اُنہیں غیر قوموں پر نجات کی بخشش جاری ہونے کی خبر دیں۔

سامریہ کے لوگ بھی موسیٰ کی شریعت کی پیروی کرتے تھے کیونکہ مخلوط النسل ہونے کی وجہ سے وہ موسیٰ کی شریعت اور اُس کی پیشن گوئیوں پر ایمان رکھتے تھے۔ پس جو لوگ ایمان لائے تھے اُن کے نہایت خوشی کی بات تھی۔

یروشلیم کے لئے یہ بات بڑی خوش اور نہایت حیران تھی کہ غیر قوموں نے پینتی کوست جیسا تجربہ حاصل کِیا اور وہ ایمان کے وسیلہ سے نجات کے وارث ٹھہرے۔

پس جب پطرس بھی اپنے ایمان کی گواہی دے کر اور کُرنیلیس کے ہاں بہت سے رومی افسران اور غیر قوم لوگوں کو خوشخبری سنا کر لوٹاتو پہلے پہل تو کلیسیا کے لوگوں نے اعتراض کِیا لیکن جب پطرس نے اُنہی ساری داستان سُنائی تو وہ نہایت حیران ہوئے اور خوش ہوئے کہ غیر قوموں پر بھی نجات کی بخشش جاری ہوئی۔ پطرس کے یہ تجربہ غیر قوموں کا پینتی کوست تھا۔ جب کُرنیلیس کے ہاں سب لوگ رُوح القدس سے معمور ہوئے اور غیر زبانیں بولنے لگے۔

کُرنیلیس بنی اسرائیل کے خدا نام سے خیرات کرتا تھا۔ یوں اُس کی خیرات اور منت خدا کے حضور میں مقبول ہوئی اور اُس نے خداوند خدا سے نجات حاصل کی۔ نہ صرف کُرنیلیس بلکہ جتنے اُس کے ہاں مہمان تھے سب نے یہ برکت حاصل کی۔ اور ہمیشہ کی زندگی کے وارث ٹھہرے۔

جب یروشلیم میں پہنچے تو کلیسیا اور رسول اور بزرگ اُن سے خوشی کے ساتھ ملے اور اُنہوں نے سب کچھ بیان کِیاجو خدا نے اُن کی معرفت کِیا تھا۔ (اعمال15:4)

پولس اور برنباس نے اپنے مشنری سفر کی ساری داستان رسولوں اور کلیسیا کے بزرگوں کو سُنائی۔ اور یروشلیم واپس پہنچنے والے لوگ صرف پولس اور برنباس نہیں تھے بلکہ انطاکیہ کے کلیسیا سے بعض کئی اور بزرگ بھی تھے۔ جب وہ یروشلیم کے کلیسیا میں آئے تو انہیں خوش آمدید کہا گیا۔ یروشلیم کے کلیسیا کے رہنما ان کی آمد پر نہایت خوش تھے۔ اور انہوں نے بھی خوشخبری کی ساری داستان سُنائی۔

مگر فریسیوں کے فرقہ میں سے جو ایمان لائے تھے اُن میں سے بعض نے اُٹھ کر کہا کہ اُنکا ختنہ کرانا اور اُن کو موسیٰ کی شریعت پر عمل کرنے کا حکم دینا ضرور ہے۔ (اعمال15:5)

اب اس آیت میں پھر چند فریسیوں کا ذکر ملتا ہے جو یسوع مسیح پر ایمان لائے تھے۔ جب ہم پہلی آیت پر غور کرتے ہیں تو پھر الجھن کا شکار ہو جاتے ہیں کہ آیا وہ جھوٹے رسول تھے یا مختون ایماندار۔ تاہم پہلی آیت میں مذکور یہودی لوگ جس بات پر زور دے رہے تھے یقیناً یہ غیر قوموں سے

مسیحیت میں آنے والے لوگوں کے لئے الجھن کا باعث ہو سکتی تھی۔ لیکن پانچویں آیت میں جن لوگوں کو ذکر ہے وہ مختون ایماندار تھے کیونکہ انہوں نے یسوع مسیح کو قبول کیا تھا۔

یہ لوگ ایمان لانے سے پہلے بھی فریسی تھے اور ابھی تک بھی فریسی ہی تھے ۔ فریسی بنیادی طور پر قیامت پر ایمان رکھتے ہیں۔ اسلئے ان فریسیوں نے ایمان لانے کے بعد یسوع مسیح کی قیامت کو خوشی سے قبول کیا۔ یسوع مسیح کو قبول کرنے کے بعد ابھی تک یہ لوگ تقدیس کے لئے موسوی شریعت پر عمل کرنے پر زور دے رہے تھے۔

جبکہ یسوع مسیح کے شاگرد اور پولس اور برنباس اس بات کا پرچار کررہے تھے کہ نجات کے لئے موسیٰ کی شریعت پر عمل کرنا ضروری نہیں بلکہ یسوع مسیح پر ایمان لانا ضروری ہے۔ یہاں ابتدائی کلیسیا میں جو مسئلہ پیدا ہوا ہے وہ یہ ہے کہ انہیں روزمرہ زندہ گزارنے کے لئے کن اصولوں کی پیروی کرنی چاہیئے۔

جبکہ فضل کا پیغام یہ ہے کہ نجات ایمان کے وسیلہ سے ملتی ہے۔ اور یسوع مسیح پر ایمان لانے سے ہم پاک کئے جاتے ہیں۔ اس کے لئے اب قربانیوں کی ضرورت باقی نہیں رہتی۔ لیکن فریسی یہ بات سوچتے تھے کہ تقدیس کا عمل نجات سے ہٹ کر ہے۔ لٰہذا پاکیزہ زندگی کے لئے موسیٰ کی شریعت پر عمل جاری رکھا جائے۔

فریسی اس بات پر اڑے ہوئے تھے کہ موسیٰ کی شریعت پر عمل کرنا ضروری ہے۔ پس یہ مسئلہ یروشلیم کی کونسل کے سامنے پیش کیا گیا۔

لیکن ایماندار فریسیوں کا یہ رویہ دراصل اپنے جُوا آپ اٹھانے پر دلالت کرتا ہے ۔ جبکہ یسوع مسیح نے خود فرمایا کہ میرا جُوا ملائم ہے اور میرا بوجھ ہلکا۔ بلکہ یسوع مسیح نے خود ہمارا بوجھ اپنے اوپر اُٹھا لیا ہے۔ اسی نجات کا وسیع پیغام پر ایمان لانے کے باعث غیر قومیں بھی ایماندار ٹھہریں۔

اب یہودیوں کو یہ نہیں چاہئے کہ وہ رسمی طور پر شریعت پر چلیں بلکہ شریعت کے حقیقی معنوں کو سمجھیں اور مثیلِ موسیٰ کو سب کچھ جان کر اُسکی پیروی کریں کیونکہ اُس نے ہماری نجات کے لئے اب لازوال اور انمول قربانی دی ہے۔

ایک عام فہم بات ہے کہ اگر کوئی یہودیت کی تعلیم پر عمل کریگا تو وہ یہودی ہو گا۔ پس یہودی ہر ایک مسیحی سے حسد کرتے تھے اور سراسر مخالف تھے۔ اب غیر قوم لوگوں پر بھی یہ بات لاگو ہوتی ہے کہ وہ واقعی تبدیل ہو گئے ہیں یا اپنے پرانے طرز زندگی کے تحت گزر بسر کر رہے ہیں اور بتوں کے پیروکار بن گئے ہیں۔

پس رسول اور بزرگ اس بات پر غور کرنے کے لئے جمع ہوئے۔ (اعمال15:6)

اس مسئلے کے متعلق غور و خوض کرنے کے لئے رسول اور بزرگ جمع ہوئے۔ پس کلیسیا نے یہ اصول اپنایا کہ اگر کسی علمِ الٰہی کا مسئلے پر بات کرنی ہو تو کلیسیا کے بزرگ جمع ہوں اور اُسے خدا کے کلام

کے مطابق حل کریں۔ یوں وہ ایک دوسرے کو کلام کی روشنی میں مطمئن کریں تاکہ مسیح کا بدن ترقی کرے۔

اور بہت بحث کے بعد پطرس نے کھڑے ہو کر اُن سے کہاکہ اے بھائیو! تم جانتے ہو کہ بہت عرصہ ہوا جب خدا نے تم لوگوں میں سے مجھے چُنا کہ غیر قومیں میری زبان سے خوشخبری کا کلام سُن کر ایمان لائیں۔ (اعمال15:7)

جب پطرس کھڑا ہوا کہ بھائیوں سے مخاطب ہو تو وہ کُرنیلیس کے ہاں جانے کے واقع کو یاد کرتا ہو گا کہ خدا نے کیسا عجیب کام کِیا تھا۔ پطرس ۳۹ عیسوی میں کُرنیلیس کے ہاں گیا تھا۔ اب یہ کونسل جو یروشلیم میں منعقد ہوئی ہے ۴۹ عیسوی کی بات ہے۔ یعنی پطرس جس واقعہ سے متاثر تھا وہ اس کونسل سے دس سال پرانا تھا۔ اور کرُنیلس کے ہاں کا واقعہ یسوع مسیح کی مصلوبیت کے چھ سال بعد یعنی ۳۹ عیسوی میں پیش آیا۔ پطرس اپنے چناؤ کی بات ہے کہ جب خدا نے تم میں سے مجھے چنا کہ مَیں غیر قوموں میں انجیل کی منادی کروں یعنی یسوع مسیح کے وسیلہ گناہوں کی معافی اور اُس کے مُردوں میں سے جی اُٹھنے کا گواہ بنوں۔ اور خداکے فضل کے وسیلہ سے نجات کے حصول کے پرچار کروں تو خدانے مجھے استعمال کِیا کہ اُس کے جلال کے لئے یہ خدمت انجام دوں۔

اور خدا نے جو دلوں کی جانتا ہے اُنکو بھی ہماری طرح رُوح القدس دے کر اُن کی گواہی دی۔ (اعمال15:8)

خدا بے شک دلوں کی جانتا ہے۔ کُرنیلیس کے ساتھ جو کچھ بھی ہوا وہ سب اُس کے ایمان کے سبب سے ہوا کیونکہ وہ اسرائیل کے خدا پر بھروسہ رکھتا تھا۔ اور اُس زندہ خدا کے حضور عاجزی کرتا تھا۔ اور نہ صرف کُرنیلیس کو بلکہ اُس کے بہت سے دوسرے عزیزو اقارب کو بھی برکات عطا کیں۔ خدا نے اُسے بطور ایماندار قبول کِیا جب پطرس نے اُس سے کلام کیا تو اُس نے خوشی سے نجات کے اس پیغام کو سُنا اور قبول کِیا۔خدا اس بات کو جانتا ہے اور وہ گواہ ہے کہ غیر قومیں بھی اُس پر ایمان لائیں۔

اور سب سے عظیم بات واقع ہوئی کہ غیر قوم لوگوں نے بھی ہُو بہُو وہی تجربہ کِیا جو عیدِ پینتی کوست کے روز شاگردوں نے کِیا تھا وہ سب بھی رُوح القدس سے معمور ہوئے اور غیر زبانیں بولنےلگے۔ یوں خدا نے یہودی اور غیر قوم کے مابین نجات کے حصول کا فرق ختم کر دیا۔

کُرنیلیس اس سے پہلے وہ ناپاک کھانے کھاتا اور غیر قوم طریقہ کار سے زندگی بسر کرتا تھا۔ اُسی کے حوالے سے خدا نے پطرس سے فرمایا کہ جسے خدا نے پاک ٹھہرا یا ہے تُو اُسے ناپاک نہ کہہ۔

اور ایمان کے وسیلہ سے اُن کے دل پاک کر کے ہم میں اور اُن میں کچھ فرق نہ رکھا۔ (اعمال15:9)

یہاں کوئی ختنہ نہیں کوئی شریعت نہیں، کوئی قربانی نہیں ۔ اگرچہ یہ چیزیں یہودیوں اور غیر یہودی میں فرق ضرور کرتی ہیں۔ تاہم نجات کے لئے یہ فرق کسی طرح بھی متاثر نہیں کرتا ۔ کُرنیلیس کی

تقدیس اور پاکیزگی کا عمل ایمان کے وسیلہ سے ہوا اور جتنے وہاں تھے سب نے نجات فضل اور ایمان کے وسیلہ سے پائی۔

خدانے اُن کے دل میں جو ایمان ڈالا اُس کے باعث وہ نجات یافتہ بن گئے۔ یہ سب خوشخبری کو قبول کرنے کے وسیلہ سے ممکن ہوا۔ اور جنھوں نے انجیل پر بھروسہ کِیا اور ایمان رکھا انہوں نے خداوند سے فضل پایا۔ اب ہمارے اور یہودیوں کے درمیان کوئی فرق نہیں رہا ایمان کے وسیلہ سے ہم بھی ابرہام کی اولاد اور ابدی وعدہ میں شریک ہیں جس کے باعث ہم میراث حاصل کریں گے اور ابدی زندگی پائیں گے۔

پس اب تم شاگردوں کی گردن پر ایسا جُوا رکھ کر جس کو نہ ہمارے باپ دادا اُٹھا سکتے تھے نہ ہم، خدا کو کیوں آزماتے ہو؟ (اعمال10:15)

پطرس بیان کرتا ہے کہ ہم کیوں جُوا اُٹھا کر خدا کو آزماتے ہیں۔ یہاں جُوے سے مراد شریعت ہے۔ کیونکہ بنی اسرائیل کے آباؤ اجداد نے شریعت پائی اور اُس پر عمل کرتے تھے۔ یوں اگر ہم چاہیں تو اصطلاح ''شریعت کا جُوا'' استعمال کر سکتے ہیں۔

اسی کی بابت یسوع مسیح نے فرمایا کہ فریسی دوسرے لوگوں پر ایسا جوا رکھتے ہیں جو وہ خود بھی نہیں اُٹھا سکتے۔ یعنی شریعت کے احکام کے باعث بے جا قسم کا بوجھ عوام پر لادتے ہیں۔ پس یوحنا کے انجیل میں یسوع مسیح نے بڑا خوبصورت پیغام دیااور نہایت دلکش پیش کش کی ہے کہ میراجُوا ملائم

اور ہلکا ہے۔ پس ہمیں چاہئے کہ ہم یسوع مسیح کے ہمراہ ہو چلیں اور اُسی کی روشنی میں چلیں۔ پس ہمیں اُس کے اطمینان میں زندگی گزارنے کی ضرورت ہے۔ یہ کتنی خوبصورت پیش کش ہے جسے صرف ہمیں ایمان کے وسیلہ سے قبول اور حاصل کرنا ہے۔ اور ہمیں خدا کے ساتھ رفاقت کے وسیلہ سے اُس کی تعظیم اور عزت کرنا اور اُسے خوش کرنا ہے۔

یسوع مسیح نے شاگردوں کی تربیت بھی اسی طرح کی کہ انہیں شریعت کا جُوا اُٹھانے کی ضرورت نہیں بلکہ اُنہیں مسیح یسوع کا جُوا اُٹھا لینا چاہئے کیونکہ اُس کا جُوا ملائم اور ہلکا ہے۔ پس پطرس اس بات پر زور دیتا ہے کہ جو کام مشکل ہے دوبارہ کیوں اُس کام کو اپنی ذمہ داری سمجھتے اور اُسے اپنے اوپر لاگو کرتے ہو، یوں خدا کے فضل کو چھوڑ اپنی مرضی سے شریعت کے تابع رہنا چاہتے ہو۔ یوں خدا کے فضل کو ناچیز جانتے ہو۔ یوں خدا کو آزمانے کی وجہ سے خدا کے فضل کے منکر ہونے کو تھے۔

پس یہ فضل صلیب کے وسیلہ سے ہوا اور یسوع مسیح کی صلیب نے اُس ساری شریعت کے بوجھ کو ہم پر سے اُتار دیا۔ اور نجات مہیا کی۔ دوبارہ شریعت کی باتوں پر عمل کرنے سے فریسی پھر سے خدا کے فضل کو مسترد کر رہے تھے۔ یوں نجات مہیا کرنے کے لئے خدا کا اپنا کردار ختم ہو جاتا ہے اور اپنے اعمال کے باعث نجات کے حصول کی توقع کرتے ہیں۔ جب کہ یہ سراسر غلط ہے۔ ہمیں خدا کے طریقہ کار کو اپنانا چاہئے نہ کہ اپنی مرضی کرنی چاہئے۔

خدا کا فضل ہی ہے جس کے باعث وہ بیابانی آوارگی میں بنی اسرائیل کے ساتھ ساتھ رہتا تھا۔ اب یسوع مسیح کے وسیلہ خدا براہ راست آدمیوں میں سکونت کرنے آیا لیکن بنی اسرائیل لوگوں نے اُسے قبول نہ کیِا۔

حالانکہ ہم کو یقین ہے کہ جس طرح خداوند یسوع کے فضل ہی سے نجات پائیں گے اُسی طرح ہم بھی پائینگے۔ (اعمال15:11)

ہمارا ایمان ہے کہ ہم اُس کے فضل کے وسیلہ سے نجات پا چکے ہیں۔ ہم فضل کے وسیلہ سے بچ گئے ہیں نہ کہ اپنے اعمال کے سبب سے اور نہ ہی شریعت پر عمل کرنے کے سبب سے۔ ہم پر خداوند یسوع مسیح کا فضل ہوا ہے کیونکہ اُس نے ہمارے لئے دکھ برداشت کئے ہیں تاکہ ہم گناہوں سے نجات پائیں اور خداوند خدا کے ساتھ ہماری رفاقت پھر سے بحال ہو جائے ۔

پس اب یسوع مسیح ہمارے اور یہودیوں کے درمیان کسی قسم کا فرق نہیں کرتا کیونکہ ہم نے ایمان کے وسیلہ سے اُسے قبول کیِا اور وہی ہمارا نجات دہندہ ہے۔ جو ہمیں بچاتا ہے اور اپنے جلال سے منور کرتا ہے۔ ہم بھی اُن یہودیوں اور غیر قوم لوگوں کی طرح ہیں جنہوں نے خداوند سے فضل پایا اور یوں اُنہوں نے نجات حاصل کی۔

جب پطرس نے یہ بات بیان کی تو سب نے بڑے دھیان اور سُنا اور چُپ ہی رہے۔ کیونکہ پطرس اس بات کا تجربہ کُرنیلیس کے واقعہ سے کر چکا تھا۔ اب وہ تو جان گیا تھا کہ خدا کیسے عجیب کام کرتا ہے ۔ اور پھر خدا کے کام میں دخل اندازی کرنا ہمارا کام نہیں۔

آگے اس بات کو ہم جاری رکھیں گے کیونکہ اس بات بعد یسوع مسیح کے بھائی یعقوب کا بیان آئے گا کیونکہ اُسے یروشلیم کی کلیسیا میں پاسبان مقرر کِیا تھا۔

پطرس کی تقریر کا لُب لباب یہ ہے کہ خدا امن کا خدا ہے وہ ساری مخلوق سے پیار کرتا ہے۔ وہ کسی کی ہلاکت نہیں چاہتا بلکہ چاہتا کہ غیر قوموں کو بھی اپنے جلال اور میراث میں شامل کرے۔ خداوند خدانے پطرس کو یہ اعتماد دے رکھاتھا۔ جبکہ فریسی اس بات سے خائف تھے کہ غیر قوموں کی وجہ سے اُن کی شریعت کا قلع قمع ہو جائیگا۔ اور شریعت کی قدر کم ہو جائیگی۔ اس لئے فریسیوں نے چاہا کہ شریعت کو برقرار رکھا جائے۔

پطرس نے اپنے بیان سے اُن کے دلوں کو قائل کرنے کی کوشش کی کہ وہ اس قسم کی اُلجھن میں پھنسے بلکہ خدا کے اُس بیش قیمت فضل کو پہچانیں جس کے وسیلہ سے نجات حاصل ہوتی ہے۔ اب ہمیں اُس زندہ خد ا پر ایمان رکھنا چاہئے جو ہماری نگہداشت کرتاہے، ہماری روزمرہ زندگی کے لئے سب کچھ عطا کرتاہے۔ وہ ہماری فکر کرتا ہے۔ اسی لئے اُس نے ہماری نجات کا بندوبست کیِا اور اپنے اکلوتے بیٹے یسوع مسیح کو ہماری نجات کے لئے بھیج دیا۔

لہٰذا پطرس اور پولس کے تجربات کے باعث یروشلیم کی کلیسیا کو اس بات کے لئے پریشان نہیں ہونا چاہئے کیونکہ خدا نے اپنا فضل غیر قوم لوگوں پر بھی کِیا ہے اور وہ بھی ابدی میراث میں شامل ہیں۔

ہم پولس اور برنباس کے پہلے مشنری سفر میں خدا کا فضل دیکھتے ہیں۔ اور اُن کی بُلاہٹ اور خدمت میں خدا کے رُوح القدس کو پیش پیش دیکھتے ہیں۔ اب وہ مشنری خدمت سے واپس لوٹے ہیں تاکہ یہودی ایمانداروں کے دلوں کو خدا کے فضل کو پہچاننے کے لئے تیار کریں۔ یہ حیرت انگیز فضل تھا جس کے وسیلہ سے خدا نے یہودیوں اور غیر قوموں کو ایک ہی ایمان کے وسیلہ متحد کر دیا۔ تاکہ وہ باہمی رفاقت سے خداوند کے عرفان میں ترقی کرتے جائیں۔

آئیں ہم دُعا کریں۔

خداوند ہم تیرا شکر ادا کرتے ہیں کہ تُو نے بنی اسرائیل کو چنا اور پھر اُن کے بعد ہمیں بھی اپنی نجات عطا کی۔ ہم غیر قوم تھے لیکن تُو نے ہماری زندگیوں کو چھوا۔ اور ہم سے بعض کو رسول، پیامبر اور اُستاد مقرر کِیا تاکہ تیری گواہی دیں۔ اس سے ہماری حوصلہ افزائی ہوتی ہے۔ ہم تیرے فضل کے باعث نجات پاتے ہیں اور ایمان کےوسیلہ سے تیری رفاقت میں بڑھتے جاتے ہیں۔ ہم چاہتے ہیں کہ تیری رفاقت اور محبت میں بڑھتے جائیں۔ہم تیری محبت کو ترک نہیں کرنا چاہتے ہیں ہم چاہتے ہیں کہ تیری پوری وفاداری کریں۔ ہمیں اپنے شاگرد بننے کا فضل دے تاکہ تیری پیروی کریں اور تیرے نقشِ قدم پر چلیں۔ ہم دُعا کرتے ہیں کہ جو لوگ ابھی تک تجھ پر ایمان نہیں لائے اُن کی

زندگیوں کو بدل دے۔ ہم تیرے بیٹے پر ایمان رکھتے ہیں اور اپنی نجات کا یقین کرتے ہیں۔ ہمیں مشکلات اور پریشانیوں سے بچا۔ ہمیں کامل اور پاک بنا۔ اپنے فضل کے وسیلہ سے ہمیں نیا بنا دے۔ ہم اُس مفت فضل کے لئے تیرا شکر کرتے ہیں جو تُو نے بطور تحفہ ہمیں عطا کیِا ہے۔ہم تیری مِنت کرتے ہیں کہ ہم تیرے ساتھ وابستہ رہیں۔ اے خداوند خدا ہمارے ساتھ رفاقت رکھ، ہمیں تنہا نہ چھوڑ ۔ ہم سے جُدا نہ ہو۔ ہم تیرے بغیرکچھ نہیں ہیں۔ تیرا فضل اپنے لئے مانگ لیتے ہیں۔ ہم اُس سارے استحقاق کے لئے تیرا شکر کرتے ہیں جو تُو نے اپنے بیٹے یسوع مسیح کے وسیلہ سے ہمیں عطا کیا ہے۔ اپنے پاک رُوح کے وسیلہ سے ہماری مدد فرما، یسوع مسیح کے نام سے مانگتے ہیں۔آمین!